

ELŐTERJESZTÉS

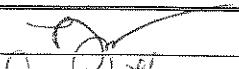
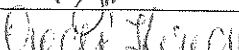
a Képviselő-testület

2019. év december hónap 12. napján tartandó ülésére

Előterjesztés tárgya: A Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata**Előterjesztő:**

Név	Tisztség	Aláírás
Ferencz István	alpolgármester	

Összeállító:

Név	Tisztség	Aláírás
Kőhegyi Edit	Esélyegyenlőségi referens	
Godó Kinga	HSZI irodavezető-helyettes	

Az előterjesztés összhangban van a jogszabályokkal:

Név	Tisztség	Aláírás
dr. Bécs-Kónya Zsuzsanna	JKPI jogi referens	
dr. Borbély György	JKPI irodavezető	
dr. Ronyecz Róbert	jegyző	

Pénzügyi, gazdasági szempontból ellenőrizte:

Név	Tisztség	Aláírás
dr. Kanti Gábor	GKI irodavezető	

Egyeztetve, tájékoztatva:

Név	Tisztség	Aláírás

Tárgyalja: ILB, PVÖ**Javasolt meghívott: Bálint Ramóna, Timárné Penczi Ildikó, dr. Barnáné Matzszdi Edit, Madarassy Judit, Marton Attiláné intézményvezetők**A határozati javaslat elfogadásához minősített többség szükséges/ **nem szükséges***.Az előterjesztés zárt kezelését kérjük/ **nem kérjük***.

*a megfelelő rész aláhúzendó

nyilvános ülés / zárt ülés*		
Mötv.46. § (2) bekezdés a)	46. § (2) bekezdés b)	46. § (2) bekezdés c)
egyszerű többség / minősített többség*		
Kt. SZMSZ 49. § (1-17.)	egyéb jogszabály:.....	
hatáskör jogalapja		
Kt. SZMSZ§ bekezdés	egyéb jogszabály: A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 92. § (3) bekezdés	
* megfelelő rész aláhúzendő		

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (Szt.) 92. § (3) bekezdése minden 2000 lakosú települési önkormányzat számára kötelezővé tette szociális szolgáltatástervezési koncepció elkészítését a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében.

Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat 2004-ben elkészítette a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját (a továbbiakban: Koncepció), melyet a Képviselő-testület az 1081/2004. (XI.25.) számú határozatával jóváhagyott, egyben megfogalmazta azokat az alapelveket, értékeket, amelyek a szociálpolitika, az ellátó rendszer fejlődése és működése szempontjából meghatározóak. A jogszabályi kötelezettségnek eleget téve a Képviselő-testület két évente felülvizsgálta az elmúlt időszakban kitűzött célkitűzések megvalósulását, valamint meghatározta az ágazat elkövetkezendő időszakra vonatkozó irányelveit, céljait. A közbenső időszakokban beszámoló formájában készült előterjesztés a Képviselő-testület üléseire. Az utolsó felülvizsgálatra 2017. évben került sor, a Képviselő-testület 370/2017. (XII.14.) Kt. határozatával fogadta el a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót (továbbiakban: Koncepció). A Koncepció végrehajtási ütemtervében 2018. évre meghatározott feladatok végrehajtásáról szóló beszámolót a Képviselő-testület 348/2018. (XI.15.) sz. határozatával fogadta el.

Jelen felülvizsgálat és aktualizálás áttekinti az elmúlt időszakban megvalósult feladatok végrehajtását, valamint meghatározza a 2018-2021. évekre vonatkozó feladatok időrendi ütemezését évenkénti bontásban.

A törvényi rendelkezéseknek eleget téve elvégeztük a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálatát (1. melléklet), valamint áttekintettük az elmúlt évek célkitűzéseinek megvalósítását is.

E mostani felülvizsgálat és aktualizálás célkitűzései is változatlanok a korábbi gyakorlatnak megfelelően: az adatok frissítésével, az eddig elért eredményekkel és a belépő új feladatokkal, megjelenő új igényekkel összhangban, a jelenlegi helyzetnek megfelelően alakítani a kerület Koncepcióját, ezen keresztül a szociális ellátórendszert.

A Szociálpolitikai Kerekasztal és az Idősügyi és Lakásügyi Bizottság 2019. december havi soron következő ülésén tárgyalja a Konceptiót. A Kerekasztal és a Bizottság által hozott határozatok ismertetésére a Képviselő-testület ülésén kerül sor.

1./ Határozati javaslat:

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat Képviselő-testülete a felülvizsgált Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió tartalmával egyetért és a fejlesztési feladatok végrehajtási ütemtervét elfogadja.

Határidő: végrehajtási ütemterv szerint

Felelős: polgármester

Budapest, 2019. november 25.

Ferencz István
alpolgármester

Melléklet: 1. Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának 2019. évi felülvizsgálata

**BUDAPEST FŐVÁROS
XVIII. KERÜLET
PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMRE
ÖNKORMÁNYZATA**

**SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓ
FELÜLVIZSGÁLATA**

2019.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető	4
1. Helyzetelemzés	9
1.1 A település bemutatása	9
1.2 Demográfiai adatok	9
2. Lakásgazdálkodás	12
2.1. Jogsabályi háttér	12
2.2. Lakásvagyon	12
2.3. Szociális alapon és szükséghelyzet alapján történő bérbeadás	13
2.4. Lakbérhátralék	14
3. Gyermekjólét - Gyermekvédelem	15
3.1. Csibész Család- és Gyermekjóléti Központ	15
3.1.1 Jogsabályi háttér, jogsabályi változások bemutatása	15
3.1.2. Az intézmény	16
3.1.3. Prevenációs Csoport	17
3.1.4. Család- és gyermekjóléti szolgáltatás	20
3.1.5. Csibész Család és Gyermekjóléti Központ	27
3.1.6. Gyermekek átmeneti gondozása	32
3.1.7. Egyéb szolgáltatások	36
3.1.8. Tervezett új szolgáltatások, a meglévők fejlesztésére irányuló elképzelések	37
3.2. Egyesített Bölcsődék Intézménye	37
3.2.1. Jogsabályi háttér	37
3.2.2. Az intézmény	37
3.2.3 Jövőbeli elképzelések, célkitűzések	42
3.3. Családi bölcsőde, napközbeni gyermekfelügyelet	42
3.4. Gyermekünk érdekében	44
4. Szociális Alapszolgáltatások és szakosított ellátás	49
4.1. Jogsabályi háttér.....	49
4.2. Intézményi működés	50
4.2.1. Gyöngyvirág Szociális Szolgálat	51

4.2.2. Életfa Szociális Szolgálat	62
4.2.3. Somogyi László Szociális Szolgálat	71
4.3. Feladatellátás kiszervezése	84
5. Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni támogatások	86
5.1. Jogszabályi háttér.....	86
5.2. Pénzbeli és természetbeni támogatások	86
5.3. Önkormányzati költségvetésből finanszírozott egyéb támogatások	89
6. Az Önkormányzat és civil szervezetek közötti együttműködés	91
7. Együtt-egymásért, programok, rendezvények	94
8. Fejlesztendő területek 2018-2021	98
Összefoglaló	99
Mellékletek	100
- Célkitűzések megvalósítása 2018 –2019	
- Végrehajtási ütemterv 2018 - 2021	

„...olyan szociálpolitikára van szükség, amely nem kiszorítja a helyi közösségek erőforrásait, kezdeményezőkézségét, hanem azokra építve segíti a helyi szociális kohézió erősödését.”

/Nemzeti Szociálpolitikai Konceptió 2011 – 2020/

Bevezető

A Nemzeti Szociálpolitikai Konceptió 2011 – 2020 évekre meghatározott célkitűzése:

„A Nemzeti Szociálpolitikai Konceptió javaslatot tesz a szociális (ideértve a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszereket is) védelmi rendszer pénzbeli, természetbeni és szolgáltatási ellátórendszerére vonatkozó új strukturális, szabályozási, finanszírozási és igazgatási keretre. A Magyarország szociálpolitikája előtt álló kihívások több terület összehangolt lépéseit igénylik.”

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának Képviselő-testülete 2017. december havi ülésén fogadta el Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját. A Konceptiót megelőző, valamint az elfogadás óta eltelt időszakban az országban zajló államreformhoz kapcsolódó intézkedések következtében az önkormányzatoknak a köz érdekében történő szerepvállalása folyamatosan változott, átstrukturálódott.

2012. január 1. napjával lépett hatályba Magyarország Alaptörvénye, mely megteremtette annak lehetőségét, hogy az Országgyűlés elfogadja Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényt (Mötv.). Az Mötv. rendelkezéseinek hatályba léptetése fokozatosan történt, mely rendelkezések következtében 2013 évtől az önkormányzatok működése változott, feladat- és hatáskörei átalakultak.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése azonban változatlan formában írja elő, hogy a legalább 2000 lakosú települési önkormányzat feladata a szociális szolgáltatástervezési konceptió elkészítése.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet (továbbiakban: SZCSM rendelet) 111/A. §-a (melyet az 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 55. §-a iktatott be) meghatározza azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a konceptiónak különösen tartalmaznia kell. Ezek a következők: a lakosságszám alakulása, a korösszetétele, a szolgáltatások iránti igény, az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzete, az ütemterv a szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatai, az esetleges együttműködés keretei, az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségessége.

A modern szociálpolitika alap gondolata, hogy a társadalom különféle alrendszerének működése folytán, úgy az egyén, mint annak kisebb-nagyobb közösségei, különböző módon strukturált csoportjai számára adódhatnak olyan helyzetek, amelyekben magukról

ideiglenesen vagy véglegesen, elfogadható szinten nem tudnak gondoskodni. Olyan zavarokkal küzdenek, amelyek társadalomba való be- vagy visszailleszkedésüket akadályozzák, normális életvitelük, illetve megélhetésük mások közreműködése nélkül nem biztosítható.

A szociális gondoskodás feladata tehát nem kevesebb, mint az, hogy a társadalmilag tipikus, de egyénileg jelentkező élethelyzeteket feltárja, s azokra – a folyamatosan változó jog által kínált lehetőségek keretei között – reagáljon. Találja meg azokat az eszközöket, amelyekkel a felmerülő problémák a leghatékonyabban kezelhetők, egyidejűleg biztosítsa, hogy ez a beavatkozás az egyén szabadságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsa, s ugyanakkor a közösség (a többi nem veszélyeztetett állampolgár) védelme is megvalósuljon. A mai felfogás szerint a szociális feladatok körébe tartoznak a szociális (társadalmi) rehabilitáció eszközei és intézményei. A társadalomba való be-, illetve visszailleszkedés érdekében segítségre szorulnak a társadalom mindazon tagjai, akik bármilyen oknál fogva (betegség, fogyatékoság, munkaképesség megváltozása, munkanélküliség, családi körülmények vagy a család hiánya, szenvedélybetegségek stb.) beilleszkedési zavarokkal küzdenek.

Az állami feladatvállalás meghatározó elve ebben a rendszerben a szubszidiaritás, amely több szinten is megjelenik. A rászorultság szintjén az állami (és önkormányzati) segítség akkor lép működésbe, ha az egyén létfeltételei másként nem biztosíthatóak, az „öngondoskodás” elvének érvényesítése nem lehetséges. Az Európai Közösségek szabályai kezdetben arra irányultak, hogy a szociális szféra tekintetében egységes szabályozást alakítsanak ki. Ezt az elvet azonban – úgy tűnik – mára feladták. A három lényeges összehangolandó terület: a munkanélküliség leküzdése, a lét- és munkafeltételek javítása, illetőleg a szociális partnerek részvételi jogainak biztosítása.

Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat 2004-ben elkészítette a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját (a továbbiakban: Konceptió), melyet a Képviselő-testület az 1081/2004. (XI.25.) számú határozatával jóváhagyott, egyben megfogalmazta azokat az alapelveket, értékeket, amelyek a szociálpolitika, az ellátó rendszer fejlődése és működése szempontjából meghatározóak. A jogszabályi kötelezettségnek eleget téve a Képviselő-testület két évente felülvizsgálta az elmúlt időszakban kitűzött célkitűzések megvalósulását, valamint meghatározta az ágazat elkövetkezendő időszakra vonatkozó irányelveit, céljait. A közbenső időszakokban beszámoló formájában készült előterjesztés a Képviselő-testület üléseire. Az utolsó felülvizsgálatra 2017 évben került sor, a Képviselő-testület 370/2017. (XII.14.) Kt. határozatával fogadta el a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót (továbbiakban: Konceptió). A Konceptió végrehajtási ütemtervében 2018 évre meghatározott feladatok végrehajtásáról szóló beszámolót a Képviselő-testület 348/2018. (XI.15.) sz. határozatával fogadta el.

E mostani felülvizsgálat és aktualizálás célkitűzései is változatlanok a korábbi gyakorlatnak megfelelően: az adatok frissítésével, az eddig elért eredményekkel és a belépő új feladatokkal, megjelenő új igényekkel összhangban, a jelenlegi helyzetnek megfelelően alakítani a kerület Konceptióját, ezen keresztül a szociális ellátórendszert.

A koncepció a helyzetelemzés megállapításaiból kiindulva a következő két évre rögzíti azokat az irányokat, elveket és intézkedéseket, amelyek biztosítják a helyi szociális ellátórendszer fenntarthatóságát és kiszámíthatóságát.

A család, egyén életminőségének javítása nemcsak a szociális ágazat körébe tartozó feladat, hanem egészségügyi, lakásügyi, esélyegyenlőségi, településfejlesztési, de részben kapcsolódik a közművelődés, a kultúra, a köznevelés területeihez is. Ezért szükséges törekedni a rendszerszemlélet megvalósítására, melynek eredménye lehet a szolgáltatásokat igénybe vevők több szálon futó gondozása.

A törvényi kötelezettség teljesítésén túl a koncepció elsődleges **célja**, hogy a kerület minden lakója számára legyenek elérhetőek olyan (jogszabályban rögzített és az Önkormányzat által önként vállalt) ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják, és a minőségi ellátást biztosítják. További cél, hogy a szociális szféra működése magas színvonalon feleljen meg a szakmai kritériumoknak, és eredményesen, hatékony formában nyújtson szolgáltatásokat az ügyfeleknek.

A helyzetelemzés adatforrása a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisa, a helyi népességnyilvántartási rendszer, valamint Polgármesteri Hivatal, a szociális- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatásokat nyújtó intézmények által szolgáltatott adatok.

A biztonságos finanszírozási és működési háttér megteremtése érdekében át kell tekinteni a fejlesztés, illetve a működtetés költségvetési vonzatát, valamint a szükséges erőforrások strukturálását és ütemezését.

A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálata során a következő területekre helyeztük a hangsúlyt:

- a 2017 évben felülvizsgált koncepcióban vállalt feladatok időarányos végrehajtásának áttekintése,
- az eltelt időszak jogszabályi változásainak az áttekintése, melyek az ellátási kötelezettségeket is kiemelten érintették,
- meghatározásra kerüljenek a kerületben elérhető szolgáltatások további fejlesztésének alapelvei, irányai és céljai, összhangban a fejlesztés szereplőinek orientáltságával,
- részletezni a konkrét célkitűzéseket, figyelemmel a szükséglet központú alapszolgáltatásokra, távlati fejlesztésekre, nehézségekre, akadályokra és nem utolsósorban egy egységes szociális szolgáltató politikára,
- a szolgáltatások működtetésével és fejlesztésével, továbbá az együttműködés kereteivel kapcsolatos kérdések meghatározása,
- információk biztosítása az ágazati és egyéb tervezések szereplői számára, a különböző szolgáltatást igénylők részére,
- a megvalósítás alapelveinek és ütemének meghatározása a 2018-2021-es időszakra.

Mindezen elvek alapján a Koncepció legfontosabb üzenete, hogy a szociális ellátás olyan minőségi rendszere működjön, melynek középpontjában a támogatásra szoruló egyén,

illetőleg család és szükséglete áll, annak érdekében, hogy a szolgáltatások mindenki számára egyaránt hozzáférhetőek legyenek és a segítségnyújtás elérje valódi célját.

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió dokumentumaiban **összefoglalásra kerültek** a kerületi szociális-gyermekjóléti ellátórendszert leginkább jellemző adatok és folyamatok, a szolgáltatók által nyújtott ellátások, az ellátórendszer fejlesztésének általános irányvonalai és a rendszerrel szemben támasztható minimális fejlesztési szükségletek, valamint az intézményrendszer sajátosságai.

Az összegyűjtésre, majd összefoglalásra került adatok, illetve a szolgáltatásokat nyújtó intézmények javaslatai alapján az igényekhez legjobban igazodó szolgáltatási struktúra kialakítása és a jelenlegi szolgáltatások fejlesztése a **legfőbb feladatunk**.

Szándékunk továbbá, hogy a koncepció, mint kerületi összefoglaló dokumentum használható legyen a gyakorlatban: az ellátások korszerűsítése, a fejlesztések tervezése, a nemzetközi és hazai forrásszerzés gyakorlatában.

Az **Önkormányzat célja** a jogszabályi kötelezettségen túl, összhangban az alap, továbbá a felülvizsgált dokumentumokkal, hogy

- olyan szociális-gyermekjóléti szolgáltató rendszer működjön továbbra is, mely összehangoltan biztosítja a szolgáltatásokat, teljes mértékben lefedve a szociális szükségleteket – résmentes szociális háló kialakítása,
- adott év szociális ellátásának szintje érje el legalább az előző évi ellátások szakmai színvonalát, de lehetőség szerint emelkedjen magasabb szintre,
- azonos szintű ellátási formák biztosítása, az esetlegesen előforduló színvonalbeli különbségek kiküszöbölése – egységes szociális szolgáltató politika kialakítása,
- az ellátórendszer kiegészítése olyan szolgáltatási formákkal, melyek a megjelenő igényekkel, illetve jogszabályi kötelezettségekkel harmonizálnak,
- az intézményrendszer hatékonyságának növelése érdekében az intézmények, szolgáltatások közötti hatékony együttműködés elősegítése, a kompetenciahatárok megtartása mellett,
- a fenntartó és az intézmények közötti aktív kapcsolat megtartása, erősítése, mélyítése az átlátható, ellenőrizhető rendszer fenntartásához, valamint a szakmai tevékenység eredményes támogatásához,
- széleskörű együttműködés más települési önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, egyházakkal, és egyéb nem önkormányzati intézmények fenntartóival.

A Konceptióban megjelenő elemzés a szociálpolitika hatáskörébe tartozó problémákat, jelenségeket, a kerület szociális intézményrendszerét és az általuk nyújtott ellátásokat vizsgálja. Az elemzések középpontjában a két törvény – szociális és gyermekvédelmi - hatálya alá tartozó szolgáltatások állnak, és csak szükség szerint érintik a szociálpolitika határterületén megjelenő ellátásokat, mint pl. a lakásgazdálkodás egészségügy, oktatás, foglalkoztatáspolitiká stb.

A koncepció az ellátórendszerrel kapcsolatban **jövőkép**et fogalmaz meg, rögzíti a jövőkép elérését biztosító stratégiákat és a stratégiák megvalósítását szolgáló operatív programokat, amelyek lényege a szegénységi kockázattal legjobban érintett társadalmi csoportok esetén a szociális védelem további megerősítése, valamint a legalapvetőbb szükségletek kielégítését biztosító szolgáltatásokhoz történő hozzáférés esélyeinek a növelése.

A koncepciót az Önkormányzat bemutatja a Szociálpolitikai Kerekasztalnak, mivel annak fő feladata a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése (a SzCsM. rendelet 111/B § (2) bekezdése szerint). Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti kötelezettségnek eleget téve a Képviselő-testület 2016. évben megalkotta az új Helyi Esélyegyenlőségi Programját (továbbiakban: HEP), melyet a 2018. évben felülvizsgált az Önkormányzat. A vonatkozó jogszabály kimondja, hogy minden koncepciónak, összhangba kell kerülnie a HEP-pel, ezért a Koncepció 2019. évi felülvizsgálata ezt is figyelembe veszi.

1. Helyzetelemzés

1.1. A település bemutatása

Budapest XVIII. kerülete – Pestszentlőrinc és Pestszentimre – két egykor önálló település egyesítésével, 1950-ben jött létre. A kerület főleg lakójellegű peremkerület, többségében alacsony szintszámú, laza családi házas beépítéssel, több intenzív beépítésű lakóteleppel és néhány fontosabb ipari létesítménnyel. A lakónegyedek elnevezése: Erzsébettelep, Bélatelep, Rendessytelep, Lakatostelep, Lónyaytelep, Miklóstelep, Szemeretelep, Ganztelep, Ganzkertváros, Szent Imre-kertváros, Bókaytelep, Liptáktelep, Havanna lakótelep, Szent Lőrinc-telep, Gloriett-telep, Alacskai úti lakótelep, Almáskert, Belsőmajor, Új péteritelep, Kossuth Ferenc-telep, Erdőskert.

Bölcsődék, óvodák, általános iskolák, művészeti iskola, középiskolák működnek Pestszentlőrinc-Pestszentimrén. Két sportszernok, egy sportkomplexum, több uszoda, sport- és teniszpálya, a Bókay kertben kalandpark és műfüves sálya, sportegyesületek programjai várják a sportolni vágyókat. Több művelődési ház, könyvtárak, a művészeti egyesület alkotóháza, a kerület múzeuma, színi- és tánc társulatok, több mint 140 civil szervezet programjaiban válogathat az érdeklődő.

Itt működik az Országos Meteorológiai Szolgálat Marczell György Főobszervatóriuma, és az ország legnagyobb nemzetközi repülőtere, ami 2011-ben vette fel Liszt Ferenc nevét.

A lakótelepek közül szociális szempontból a „Havanna-lakótelep” leginkább problémás. Az elmúlt években új építésű lakóparkok is megjelentek, növelve ezáltal a ki- illetve a betelepülők arányát. Ennek köszönhetően a kerület nagyon változatos képet mutat, melynek eredményeként családi házas részekkel, illetve lakótelepekkel egyaránt találkozhatunk, néhány száz méteren belül a falusias környezetből a 10 emeletes lakóházak közé juthatunk. Elhelyezkedése révén a Dél-pesti régió, valamint Budapest délkeleti kapuja. Identitásának alapvető elemei: a komfortérzet javítása a lakóterületeken, az intézményi és városközponti területeken a lakosok kulturális, kereskedelmi, oktatási, egészségügyi, szociális igényeit kielégítő funkció megtartása és fejlesztése, a múltban gyökerező hagyományok felhasználása a kerület fejlesztésének jelenlegi és jövőbeni alakítása során. A kerület vonzerejét elsősorban az összefüggő zöldterületek rendszere, a kertvárosias jelleg, valamint az újonnan épített modern, jelentős zöldfelülettel rendelkező lakótelepek adják.

1.2. Demográfiai adatok

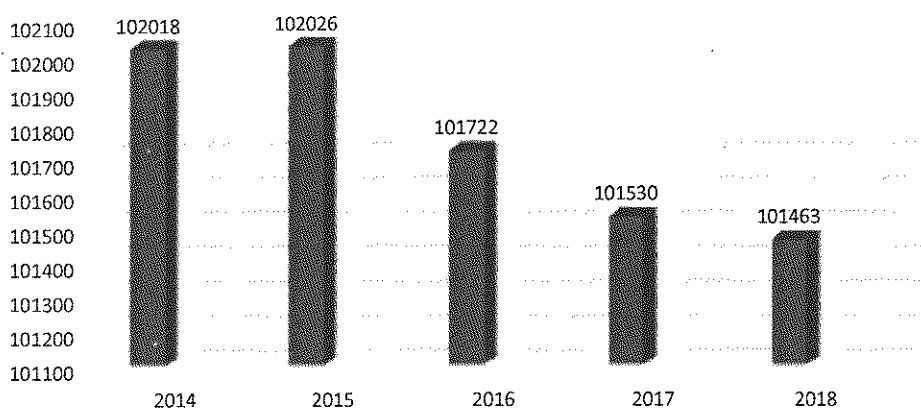
A XVIII. kerület mind területe, mind népességszáma tekintetében a legnagyobb fővárosi kerületek közé tartozik. Területe 38 km², **össztlakossága, lakónépessége** a népesség nyilvántartás adatai alapján az elmúlt években megközelítőleg azonos volt. Akárcsak más külső kerületeket, így a XVIII. kerületet is jellemzi az alacsony népsűrűség (2 564 fő/km²).

Ma a kerületben a két nagyobb városrészben 22 önálló elnevezést viselő lakónegyedben közel 100.000 ember él. 2018. évben 98.761 fő állandó bejelentett lakcímmel rendelkező személy és 2.702 fő bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező személy él, összesen 101.463 fő.

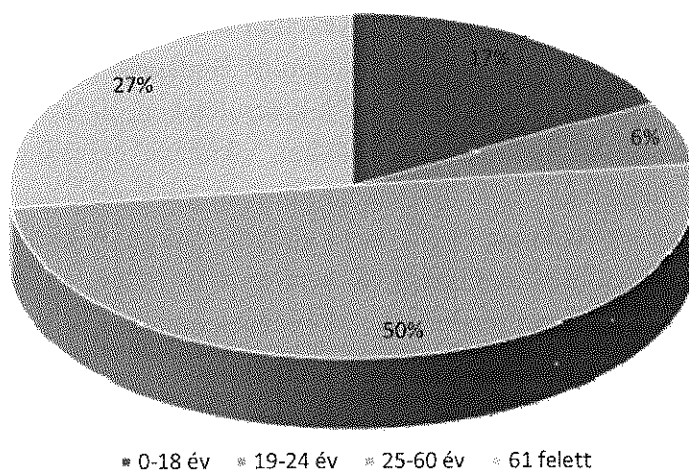
A két nagy településrész az állandó lakosokat figyelembe véve: Pestszentimre (23.519 fő) és Pestszentlőrinc (75.242 fő) állandó bejelentett lakcímmel rendelkező lakosságszámot foglalja magába. A lakosok aránya Pestszentlőrinc 76%, Pestszentimre 24%.

A két városrész között terül el a Péterhalmi-erdő.

Lakónépesség

A kerület állandó lakosságának korcsoportonkénti megoszlása (2018)

A lakosság életkor szerinti bontásából kiderül, hogy a 25-60 éves korosztály teszi ki a kerületi állandó népesség legnagyobb részét, majd őket követi a 61 év feletti korosztály, majd kevéssel lemaradva a 0-18 éves korúak.

A lakosság nemek szerinti összetételét tekintve – hasonlóan az országos arányhoz - a nők aránya meghaladja a férfiakét. Az is megállapítható, hogy az ún. nőtöbbség a 25-60 éves, illetve a 61 év feletti korcsoportnál jelentkezik, a 24 évesnél fiatalabb korosztály tekintetében a férfiak aránya magasabb.

A lakosság korcsoport és nemek szerinti megoszlása

Korcsoport	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	55174	49030	104204	53%	47%
0-14 éves	6363	7035	13398	47%	53%
15-18 éves	1802	1954	3756	48%	52%
19-24 éves	2690	2753	5443	49%	51%
25-60 éves	28259	26929	55188	51%	49%
61 év feletti	16060	10359	26419	61%	39%

Az idősödést kifejező, legáltalánosabban elfogadott mutató a 61 évesek és idősebbek gyermekkorúakhoz viszonyított aránya, azaz az öregedési index, amely a történeti idősorok tanúsága szerint folyamatosan nő. 2005 óta az időskorúak száma meghaladja a gyermekkorúakét és 2011-ben már 117 időskorú jutott száz gyermekre.

A 2011 évi adatok szerint mindössze három megyében (Szabolcs-Szatmár-Bereg, Pest és Hajdú-Bihar) nagyobb a gyermekkorúak aránya, mint az időseké. Az országos átlagot jóval meghaladja a mutató értéke Budapesten, Békés, Csongrád, Zala és Vas megyében.

Magyarország társadalmában elindult öregedési folyamat következtében a demográfusok szerint a közeljövőben az öregedéssel összefüggő új helyzetek változtatásokat indokolnak, amely új kihívások elé állítja a helyi társadalmat, jelzi a szociális szolgáltatási és támogatási rendszer átgondolását, felkészítését. A népesség öregedése olyan körülmény, amely valamennyi korosztályt alkalmazkodásra kényszerít.

2. Lakásgazdálkodás

2.1. Jogszabályi háttér

Az Möt. 20. § (5) bekezdése 14. pontja értelmében a kerületi önkormányzat feladatai közé tartozik a lakás- és helyiséggazdálkodás.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő lakásállomány hasznosítása a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Ltv.), valamint a Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat Képviselő-testületének a lakások bérletéről és elidegenítéséről szóló 19/2011. (V.31.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Lakásrendelet) szabályrendszere alapján történik. A szabályozás kiterjed a bérbeadás és elidegenítés eseteire, feltételeire, meghatározza a bérlő és bérbeadó alapvető jogait és kötelezettségeit.

A Lakásrendelet 4. §-a tartalmazza az önkormányzati bérlakások bérbeadására vonatkozó általános feltételeket. Ezen túlmenően több rendelkezése kitér arra, hogy nem lehet lakást bérbe adni annak a kérelmezőnek, akinek közüzemi vagy lakbér hátraléka van az Önkormányzat felé. Továbbá a Lakásrendelet rendelkezései között szerepel, hogy nem lehet lakást bérbe adni azon pályázók, ajánlattétők számára, akiknek jogerős bírósági határozat végrehajtása miatt ki kell költözniük az általuk lakott lakásból és a végrehajtást kérő az Önkormányzat, valamint ha az önkormányzati lakás bérlője az általa határozatlan időtartamra bérelt lakás bérleti jogviszonyának megszüntetését közös megegyezéssel kezdeményezte és a megszüntetéskor pénzbeli térítést kapott, a megszüntetéstől számított 5 éven belül.

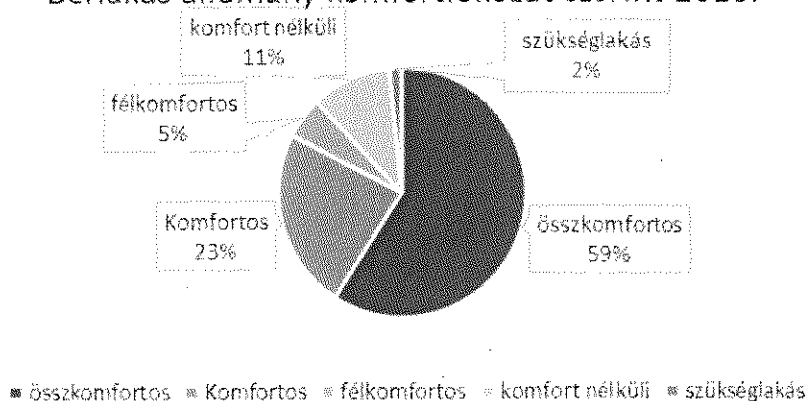
2.2. Lakásvagyon

Az Önkormányzat tulajdonában 2018 évben 1357 db, 2019 év június 30. napján 1345 db lakás volt.

Komfortfokozat szerinti eloszlás

2018 év

Bérlakás állomány komfortfokozat szerint 2018.

A lakásvagyon hasznosítása történhet

- pályázat útján,
- lakásjuttatási névjegyzék alapján,
- pályázaton kívül

Pályázat alapján megvalósuló bérbeadás

- szociális alapon,
- költségelven,
- piaci viszonyok alapján,
- Fecske-program keretében,
- hitellel terhelt, végrehajtás alá vont ingatlannal rendelkező családok megsegítésére program keretében

Lakásjuttatási névjegyzék alapján történő bérbeadás kizárólag a Havanna-lakótelepen található típuslakások közül, szociális alapon, bérbevételi ajánlat benyújtásával történhet.

A pályázaton kívüli bérbeadás egyik lehetséges formája a szükséghelyzet alapján történő bérbeadás.

2.3. Szociális alapon és szükséghelyzet alapján történő bérbeadás

Lakásjuttatási névjegyzék alapján történt bérbeadás

Az önkormányzat tulajdonában lévő lakások döntő többsége a Havanna-lakótelepen található. Az itt található lakások típuslakások, azaz többlakásos lakóépületben lévő, egymás felett elhelyezkedő lakások, azonos alaprajzzal. A Havanna-lakótelepen 28, 35, 53, 60 és 71 nm-es lakások találhatóak.

Ez lehetőséget ad arra, hogy a lakást bérelni szándékozók bérbevételi ajánlatot tegyenek az Önkormányzat felé, ismelve a típuslakások alapvető jellemzőit.

A Képviselő-testület által megalkotott 27/2015. (X.12.) önkormányzati rendelet 2015. október 13. napjától hatályos módosítása értelmében lakásjuttatási névjegyzék alapján is lehetőség van szociális alapon, kizárólag a Havanna-lakótelepen található üres, illetve megüresedő, valamint az önkormányzat tulajdonába újonnan bekerülő típuslakások függvényében, önkormányzati bérlakás bérbevételére.

Érvényes bérbevételi ajánlat benyújtásához az ajánlattevő, valamint a vele együttköltöző közeli hozzátartozók egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 315%-át, azaz 89.775.-Ft-ot.

2017. január 1. napjától 2017. december 31. napjáig a Budapest Főváros XVIII. kerület Petszentlőrinc-Pestszentimrei Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási Irodájához 173 db bérbevételi ajánlat került benyújtásra, amelyből 152 érvényes és 21 érvénytelen volt. Az érvényes pályázatot benyújtók közül 17 ajánlattevővel történt szerződéskötés.

2018. január 1. napjától 2018. december 31. napjáig a Budapest Főváros XVIII. kerület Petszentlőrinc-Pestszentimrei Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási Irodájához **113 db** bérbevételi ajánlat került benyújtásra. A benyújtott ajánlatok átvizsgálását követően a Rendelet 12. § (5) bekezdés alapján a polgármester **13 ajánlatot érvénytelennek** minősített az alábbi okok miatt:

- a benyújtott ajánlat hiányosan került kitöltésre,
- a szükséges melléletek nem kerültek benyújtásra,
- a szociális lakásra vonatkozó jogosultsági feltételeknek nem feleltek meg.

Az érvényes pályázatot benyújtók közül **3 ajánlattevővel történt szerződéskötés.**

Szükséghelyzet alapján történt bérbeadás

2017. évben a nehéz helyzetben lévő személyek, családok **26 db** kérelmet nyújtottak be lakhatási problémájuk megoldásához kérve az Önkormányzat segítségét. A Népjóléti Bizottság 19 esetben utasította el a kérelmet, **6 esetben** pedig szükséghelyzet alapján került sor bérlakás kiutalására.

2018. évben **22** kérelem érkezett és **6 esetben** pozitív döntés született, 16 esetben pedig a kérelmet elutasította a Bizottság.

2019. I. félévében **2 db** kérelmet nyújtottak be, a szakbizottság **mind a két esetben** elutasította a kérelmet.

2.4. Lakbérhátralék

Önkormányzatunk jelentős számban tart nyilván lakbérhátralékot és közműdíj hátralékot, mely hátralékokat volt bérlők halmoztak fel. A hátralékot felhalmozó bérlők, illetve volt bérlők nagy száma a szociálisan rászorult személyek, családok köréből kerül ki.

A tartozást felhalmozó bérlők lehetőség szerint minél hamarabb felszólításra kerülnek tekintettel arra, hogy a tapasztalatok szerint minél nagyobb tartozás terhel egy bérlőt, annál kisebb az esélye a tartozás kiegyenlítésének. Nagyobb tartozások esetén, amennyiben a bérlő hajlandóságot mutat az együttműködésre, lehetőség van a hátralék részletekben történő kifizetésére. Amennyiben a részletfizetési megállapodás alapján fizetendő havi részlettel elmarad az illető, a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes tartozás esedékessé válik.

A lakbérhátralékok összegébe alapvetően a lakbérek és a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. által nyilvántartott közüzemi díjak tartoznak bele, de a távhődíj tartozások nem. A Távhődíj tartozásokat a Főtáv Zrt. kintlevőségei kezelésére létrehozott cég, a DHK Hátralékkezelő és Pénzügyi Szolgáltató Zrt. tartja nyilván.

A DHK Zrt. rendszeresen tájékoztatást ad, hogy az Önkormányzati tulajdonú lakások esetében az aktuális távhődíjtartozás hogyan alakul.

Így az Önkormányzat is tudja ösztönözni a bérlőt, a távhődíj tartozások rendezésére.

3. Gyermekjólét - gyermekvédelem

3.1. Csibész Család- és Gyermekjóléti Központ

3.1.1 Jogszabályi háttér, jogszabályi változások bemutatása

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), illetve a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) az elmúlt időszakban számos módosításon ment keresztül, a Gyvt. 14, az Szt. 12 alkalommal került módosításra.

A 2017. évi XCV. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek a gyermekvédelem rendszerének megerősítése érdekében történő, valamint egyéb törvények módosításáról szóló törvény ismételten módosította az ágazati jogszabályokat, melyekben újabb szolgáltatási elemek jelentek meg és tovább erősítették az észlelő- és jelzőrendszer működését.

Az 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: szolgálat) és család- és gyermekjóléti központ (a továbbiakban: központ) vezetői számára az új képzési rendszer alapjait fektette le, melyet a 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről hatályba léptetése követett.

A 2018. évi CXVII. törvény, mely az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szól kötelezően ellátandó feladatként vezette be a család- és gyermekjóléti központok számára az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység nyújtását, valamint a szociális diagnózis elkészítését.

A 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosítását tartalmazó jogszabály. A módosított rendelet 1. számú melléklete rendelkezik arról, hogy 2018. szeptemberétől 1000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekekre vetítve 1 fő óvodai és iskolai szociális segítő alkalmazása szükséges.

Lényeges változás, hogy a jogszabályokban meghatározott munkakörökhöz szükséges képesítési előírások köre bővült.

A jogszabályi módosítások mentén további változások kerültek bevezetésre a szakmai szabályozó anyagokban, eljárási protokollokban, útmutatókban. Az újonnan bevezetésre kerülő feladatok megfelelő minőségben történő ellátása érdekében új szakmai iránymutatások, ajánlások jelentek meg.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról és a fizetendő térítési díjakról szóló 2/2008. (II.01.) sz. önkormányzati rendelet határozza meg az egyes szolgáltatások térítési díjait, a kapcsolódó támogatás rendjét és feltételeit.

3.1.2. Az intézmény

A fent leírtak meghatározták és meghatározzák majd a jövőben is a Csibész Család- és Gyermekjóléti Központban folyó szakmai munkát. A módosítások a szolgáltatások integrálódása köré szerveződtek, vagyis a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek és a gyermekjóléti központ éles elválasztására. A jogi környezet változása az átmeneti gondozást nyújtó szervezeti egységek esetében kisebb pontosításokat tartalmazott (pl. adatlapok bevezetése, Megállapodás tartalmának módosulása).

Tárgyi feltételek

Az intézmény a létesítő okiratba foglalt feladatait, szolgáltatásait az alábbi épületekben látja el, illetve nyújtja:

Csibész Család- és Gyermekjóléti Központ	1181 Budapest, Kondor Béla sétány 17.
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	1181 Budapest, Kondor Béla sétány 11.
Pestszentimrei Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	1188 Budapest, Vezér utca 52. <i>(jelenleg átalakítás alatt)</i>
Prevenációs Csoport	1181 Budapest, Kondor Béla sétány 17.
Gyermekek Átmeneti Otthona	1181 Budapest, Kondor Béla sétány 19.
Családok Átmeneti Otthona	1182 Budapest, Üllői út 707.

A fenti címeken található ingatlanokat az intézmény térítésmentesen használja, a működtetéssel kapcsolatos költségeket a fenntartó éves költségvetési keret meghatározásával biztosítja. Közbeszerzési eljárás lefolytatására nem került sor a 2018-as évben, hasonlóan a korábbi évekhez.

Valamennyi szervezeti egységben folyamatosak voltak a felújítások, az amortizálódott tárgyi eszközök cseréje, a kötelezően előírt tisztasági festések.

2018. őszén két szervezeti egység felújítási munkálataival kapcsolatban kezdődtek el az egyeztetések és a szerződéstervezetek elkészítése.

A Prevenációs Csoport felújítása az óvodai- és iskolai segítő tevékenység bevezetésére kapott, 13.271.494.- Ft-os állami támogatás részbeni összegéből valósult meg 2019. első félévében.

Személyi feltételek

A fenntartó által engedélyezett dolgozói létszám a 2018-as költségvetési évtől 73,5 fő, mely 2018. szeptemberétől az óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység bevezetésének következtében 87,5 főre módosult. Ennek következtében a szakalkalmazottak aránya és technikai dolgozók aránya az alábbiak szerint változott: szakalkalmazott 82,5 fő, technikai alkalmazott 5 fő.

2019. június 30-i állapot szerint 65 fő volt alkalmazásban, melyből 5 fő technikai dolgozó, továbbá 7 fő tartósan távol (GYED, tartós betegség, fizetés nélküli szabadság).

Részmunkaidős foglalkoztatás az alábbi munkakörökben:

- ✓ szociális asszisztens
- ✓ jogász
- ✓ családsegítő

Gazdálkodás

Az Intézmény elfogadott és jóváhagyott költségvetése az Önkormányzat 2018. évi költségvetéséről szóló 27/2017. (XII.15.) önkormányzati rendelete alapján **333.111.000.-Ft** volt.

Külön címzett támogatásként került meghatározásra és felhasználásra

- a nyári napközis tábor működtetésével kapcsolatosan 13.000.000.-Ft,
- az Intézmény által szervezett programok lebonyolításához kapcsolódóan „utazási támogatás” 792.000.-Ft.

Bevétel átmeneti gondozás

Szakfeladat szám	Térítési díjból származó bevétel 2017. év/Ft	Térítési díjból származó bevétel 2018. év/Ft
GYÁO- 879018	267.153.-	881.097.-
CSÁO- 879019	326.655.-	301.965.-
Összesen	593.808.-	1.183.062.-

A személyi térítési díj bevételei az átmeneti gondozásban lévő gyermekek esetében a 2017-es évhez képest a GYÁO vonatkozásában emelkedtek, a CSÁO esetében kis mértékben csökkentek.

3.1.3 Prevenációs Csoport

Az intézmény továbbra is nagy hangsúlyt fektet a prevenációs programokra. A prevenációs csoport 5 főből (1 fő csoportvezető, 1 fő gyógypedagógus, 1 fő tanító és 2 fő utcai-lakótelepi szociális munkás), valamint egy betöltetlen tanácsadó/utcai-lakótelepi szociális munkás státuszából áll.

A csoport koordinálja és szervezi, tartja nyilván a programokat és csoportfoglalkozásokat, valamennyi szervezeti egység tekintetében. Valamennyi programról jelenléti ív készül, így az adatok (halmozott adatok) minden esetben a valóságot tükrözik.

Programok és résztvevők száma – halmozott adat

Program megnevezése	Résztevők száma		
	2017. év	2018. év	2019. I. félév
Játszóház- közösségépítő foglalkozások	249 alkalom, 3685 fő	243 alkalom, 3890 fő	123 alkalom, 1872 fő

Sportprogramok, kirándulások, klubfoglalkozások	198 alkalom, 605 fő	141 alkalom, 425 fő	61 alkalom, 276 fő
Korrepetálás	387 alkalom, 101 fő	328 alkalom, 121 fő	128 alkalom, 68 fő
Fejlesztés	205 alkalom, 88 fő	213 alkalom, 92 fő	101 alkalom, 64 fő

Játszóház - Közösségépítő foglalkozások

A Játszóház évek óta lehetőséget ad a környéken élő fiataloknak, hogy az iskola után, illetve az iskolai szünetekben már délelőtt is életkori sajátosságuknak megfelelően játékkal, vagyis hasznosan töltsék el szabadidejüket. Felnőtt felügyelet mellett csocsózhatnak, pingpongozhatnak és választhatnak a társasjátékok közül is, a feszültség levezetésére boxzsák, trambulín, egy több funkciós kondicionáló gép, Xbox áll rendelkezésre. Júniusig délutánonként (12 órától) igény szerint, a tanítási szünetekben egyéb programtól függően délelőtt és/vagy délután.

Közösségi élmény erősítésének keretén belül kerülnek megszervezésre a gyermekeknek, családoknak szóló klubfoglalkozások, közös kirándulások, sportprogramok

A gyermekek, fiatalok és családjaik számára igyekszik az intézmény minél több lehetőséget biztosítani a közösségi élmény erősítésével hátrányaik leküzdéséhez, a számukra kockázatot jelentő devianciák csökkentéséhez, az integrációjukat szolgáló programok elérhetővé tételéhez, és arra helyezve a hangsúlyt, hogy a programok által szabadidejüket lehetőleg személyiségük, képességeik, készségeik fejlesztésére fordíthassák.

Az intézmény évek óta táboroztat, illetve szervez különböző programokat hátrányos helyzetű gyermek számára. E tevékenységkör keretein belül cél a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek, fiataloknak élményszerű lehetőség biztosítása a szabadidő hasznos és kulturált kihasználására, környezetbarát szokások kialakítására. Kiemelt szerepet kap a természettel és környezetvédelemmel kapcsolatos ismeretek, a környezettel való harmonikus együttélést biztosító szokások, magatartásformák kialakítása, kirándulások rendszeres szervezése, megelőzve a közegészség elleni bűncselekményeket, mint pl. a környezetkárosítás, természetkárosítás. Ezek a tevékenységek elsősorban klub formában kerülnek megvalósításra, szem előtt tartva a folyamatosságot, rendszerességet.

A célcsoportot elsősorban szociálisan hátrányos helyzetű, családi diszfunkciókkal, beilleszkedési nehézségekkel küzdő, gyakran elmagányosodott gyermekek jelentik. Az ő esetükben fokozottan fennáll a jövőben a deviáns csoportokhoz való csatlakozás és a szerhasználat veszélye. A programok illeszkednek a célcsoport szükségleteihez, mert közösséget teremt, kortárs kapcsolatok kialakítására ad lehetőséget, a résztvevők kapcsolatteremtő képessége javul. A szabadidő hasznos eltöltésének módját kínálja.

A Prevenációs csoport meghatározó szerepet játszik egyrészt a köznevelési intézményekben, másrészt az intézményen belül szervezett csoportfoglalkozások tartásában.

A Prevenációs csoport a szolgáltatásban megjelenő gyermekek problémáira, szükségleteire reagálva folyamatosan működtet gyermekcsoportokat.

A gyermekeknek szóló csoportfoglalkozások a 10-18 éves korosztályt célozzák meg (heti, kétheti rendszerességgel)

Nyári tábor

2018-ban **25 gyermeknek** tudott lehetőséget adni arra, hogy nyári táborban vegyen részt (2017-ben 25 gyermeknek), mely ismételten Balatonbogláron került megszervezésre. A tábor elsődleges célja továbbra is az egészséges életmód, mint érték megismertetése a jellemzően hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel. További célunk volt, hogy a nyüzsgő Havanna lakótelepről egy természetközeli környezetbe vihessük feltöltődni és kikapcsolódni a gyerekeket. A környék természeti adottságai lehetőséget biztosítottak fürdőzésre és gyalogtúrák megtételére egyaránt. A foglalkozások, beszélgetések kötetlen légkörben zajlottak, sokszor kézműves foglalkozások keretén belül. A Balaton közelsége adta lehetőséget és a jó időt kihasználva minden nap strandoltak, túrázásokat és különböző szabadidős programokat szerveztek számukra, valamint cirkusz- és kalandpark látogatáson vettek részt.

Tanulásegítés, fejlesztés, korrepetálás

Évről évre a programokon és csoportfoglalkozásokon kívül fontos szerep jut a fejlesztésnek, korrepetálásoknak. Továbbra is hatékonynak bizonyult a fejlesztésnek, korrepetálásnak az a formája, ahol egyszemélyes helyzetben vannak a gyerekek, az ezáltal kapott nagyobb figyelemnek köszönhetően sokszor a zárkózott, nagyobb lemaradással küzdő gyermek is nyitottabbá és befogadóbbá vált. A felzárkóztatási feladatokat a fejlesztőpedagógus és a tanító egymás között megosztották, így az iskolai tananyagra és a rész képességek fejlesztésére egyaránt lehetett koncentrálni.

2017-ben korrepetáláson **101 fő** vett rész **387 alkalommal**, fejlesztésen **78 fő** vett részt, **360 alkalommal**.

2018-ban korrepetáláson **99 fő** vett rész **387 alkalommal**, fejlesztésen **92 fő** vett részt, **275 alkalommal**.

Baba-mama Klub

Nagy sikert és igényt elégít ki a baba-mama klub, ami a nagy érdeklődésre való tekintettel heti két alkalommal működik. Kedden és csütörtökön 10-től 12-ig.

A klubba összesen **40 fő** volt regisztrálva.

Az alkalmankénti részvételi arány változóan 16-20 fő volt.

Az együttléteket közös játék, mondókázás, énekelgetés, gitározás és sok beszélgetés teszi tartalmassá. Az alkalmakat színesítik különböző tanácsadások, előadások. A klubból kinőtt már óvodás korú gyermekeknek lehetőség van óvodás tornára vagy iskolafelkészítő fejlesztő foglalkozások igénybevételére.

Köznevelési intézményekben tartott csoportfoglalkozások

A Prevenció Csoport a szolgáltatásban megjelenő gyermekek problémáira, szükségleteire reagálva folyamatosan működtet gyermekcsoportokat. A csoportos szociális munka a hasonló problémával küzdő vagy hasonló élethelyzetben lévő gyermekek esetében nagyon hatékonyan bizonyult, nem beszélve a csoportban végzett munka közösségteremtő erejéről és pozitív szocializációs hatásairól. Ennek elősegítése érdekében rendszeresen tartanak csoportfoglalkozásokat iskolai osztály közösségek részére, melyek minden esetben a közoktatási intézmény, valamint a gyermekek igényei szerint kerülnek megszervezésre, megtartásra. A gyermekeknek szóló csoportfoglalkozások valamennyi korosztályt megcélözzák, az óvodától egészen a középiskoláig (heti, kétheti, illetve havi rendszerességgel). Az iskolák részéről az alábbi csoportfoglalkozások iránt mutatkozik igény:

- ✓ Értékfeltáró csoportfoglalkozás
- ✓ Konfliktuskezelő csoportfoglalkozás
- ✓ Közösségépítő foglalkozás
- ✓ Pályaorientáció
- ✓ „Kiabál” Bűnmegelőzési Társasjáték
- ✓ Egészségfejlesztés

2017. év	2018. év	2019.I. félév
7 iskolában 18 osztály	8 iskolában 21 osztály	5 iskolában 17 osztály

Évről évre a programokon és csoportfoglalkozásokon kívül fontos szerep jut a fejlesztésnek, korrepetálásoknak. Továbbra is hatékonyan bizonyult a fejlesztésnek, korrepetálásnak az a formája, ahol egyszemélyes vagy kiscsoportos helyzetben vannak a gyerekek, az ezáltal kapott nagyobb figyelemnek köszönhetően sokszor a zárkózott, nagyobb lemaradással küzdő gyermek is nyitottabbá és befogadóbbá vált. A korrepetálásokban az elmúlt években nagy szerepet vállaltak a szociális munkás kollégák is a megnövekedett igények miatt. (magántanuló, pótvizsgára felkészítés stb...)

Az 5-6 éves óvodások kiscsoportos foglalkozásokat vehetnek igénybe, amely minden területen segíti a részképességek erősödését. A foglalkozások főbb célja a felzárkóztatás, illetve az iskolára való felkészítés.

A szolgáltatások az elmúlt években a prevenció csoporton belül bővültek a pályaválasztási és álláskeresési tanácsadással 16-22 éves korú fiatalok részére, illetve 2017. évtől komplex mozgásterápia foglalkozás is indult. A programok egész évben folyamatosan működnek.

3.1.4. Család- és gyermekjóléti szolgáltatás

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás két szakmai tevékenységet foglal magába:

- családsegítést, mint szociális alapszolgáltatást

- gyermekjóléti szolgáltatást, mint gyermekjóléti alapellátást

Családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. (Szt. 64.§ (1) bekezdés)

Gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. (Gyvt. 39.§ (1) bekezdés)

E szolgáltatásokat az alábbi intézményegységek nyújtják

<i>Intézményegység megnevezése</i>	<i>Nyújtott szolgáltatás</i>
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	<ul style="list-style-type: none"> • gyermekjóléti szolgáltatás • családsegítés, mint általános szolgáltatás
Pestszentimrei Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	<ul style="list-style-type: none"> • gyermekjóléti szolgáltatás • családsegítés, mint általános szolgáltatás
Család- és Gyermekjóléti Központ	<ul style="list-style-type: none"> • gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatás

A nyújtott szolgáltatásokból jól látszik, hogy a Központ is gyermekjóléti szolgálatnak minősülő intézmény, amennyiben az járasszékhely településen működik. Ebből adódóan ellátja a szolgálat feladatait is, illetve azokat a gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó feladatokat, melyek kizárólag a Központ hatáskörébe tartozik.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok

Jelen fejezetben a két Szolgálat (Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Pestszentimrei Család- és Gyermekjóléti Szolgálat) tevékenysége az azonosság miatt együttesen kerül bemutatásra, a szignifikáns eltérések megjelölésével.

A Szolgálatoknál megjelent személyek száma

A Szolgálatok által nyújtott szociális segítő munkát elsődlegesen **együttműködési megállapodás** alapján veszik igénybe. A szolgáltatást igénybe vevővel együttműködési megállapodást kell kötni, amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le. Ilyen megállapodás megkötésére 2019. I. félévében 1.226, 2018. évben 1.787, míg 2017-ben 1.393 személyt érintően került sor.

A megállapodással rendelkezők **életkori megoszlás** szempontjából eltérést mutatnak a két szolgálat tekintetében. Amíg a pestszentlőrinci településrészen több a gyermek, addig a pestszentimrei településrészen az 50 év felettek száma, ha nem is számottevően, de magasabb. A **nemek** arányát tekintve mintegy 58%-ban a nők kerülnek kapcsolatba a szolgálatokkal, az előző évekhez hasonlóan.

A nyújtott szolgáltatások nemcsak együttműködési megállapodás keretében vehetők igénybe, hanem tanácsadás keretében is, valamint egyszeri alkalommal.

Tanácsadottak azok az igénybe vevők, akik esetében többszöri segítségnyújtást adtak, de együttműködési megállapodás megkötésére nem került sor.

Egyszeri alkalommal azok veszik igénybe a szolgáltatásokat, akik esetében a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel lezárható.

Az alábbi táblázatban jól látható, hogy az együttműködési megállapodás alapján történő igénybevételek mindkét szolgálat esetében arányosan emelkedtek, míg az egyszeri ügyintézés keretében a pestszentlőrinci szolgálatnál növekedés, a pestszentimrei szolgálat esetében csökkenés látható. Ennek oka lehet, hogy 2018-ban a növekvő fluktuáció kedvezőtlen hatásainak csökkentése érdekében a 1185-ös irányítószámú körzetből érkező esetek átadásra kerültek a pestszentlőrinci szolgálathoz.

Igénybevétel módja/fő (Halmazott adat)

Igénybevétel módja	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat			Pestszentimrei Család- és Gyermekjóléti Szolgálat		
	2017. év	2018. év	2019. I. félév	2017. év	2018. év	2019. I. félév
együttműködési megállapodás alapján	920	1189	804	471	598	422
tanácsadottként/egyszeri alkalommal megjelent	184	291	157	311	268	171

A két Szolgálatnál együttműködési megállapodás keretében szolgáltatást igénybe vevők

- **gazdasági aktivitása** alapján **2019. év I. félévében 394 fő foglalkoztatott** (2018-ban 563 fő), azaz megjelentek a munkaerőpiacon, míg **inaktív 2019. év I. félévében 546 fő** (2018-ban 519 fő), melybe beletartoznak a nyugdíjasok, valamint a 15 évesnél idősebb tanulói jogviszonyban álló eltartottak is.
- **családi összetétel** szempontjából viszonylag magas az egy szülő 1-2 gyermekkel **2019. I. félévében 158 család** (2018-ban 260, 2017-ben 234 család), valamint a házastársi (élettársi) kapcsolatban élők száma 1-2 gyermekkel **2019. I. félévében 151** (2018-ban 230, 2017-ben 200 család). A házastársi (élettársi) kapcsolatban 3 vagy több gyermeket nevelő családok száma 209. I. félévében 70, továbbá 21 családban egyedülálló szülő nevel 3 vagy több gyermeket.

A szolgáltatást igénybevevő személyek száma eltérően alakul az **elsődleges probléma** szerint, azaz amivel felkeresik a Szolgálatokat. A problémák igen sokrétűek és összetettek, így az alábbi nagyobb csoportok alakíthatók ki:

- 1) gyermeknevelési probléma,
- 2) életviteli, családi-kapcsolati konfliktusok
- 3) gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség, a hozzá tapadó magatartási- és teljesítményzavar,
- 4) anyagi és az ehhez kapcsolódó foglalkoztatással kapcsolatos,
- 5) egészségügyi probléma,
- 6) családon belüli bántalmazás,
- 7) elhanyagolás.

2017-ben elsődleges, hozott problémaként gyermeknevelési nehézség 342 esetben, 116 esetben családi-kapcsolati konfliktus, 42 esetben elsődleges probléma családon belüli bántalmazás, illetve elhanyagolás volt. 65 esetben volt elsődleges problématípus anyagi és megélhetési/lakhatási nehézség.

2018-ban 120 család esetében volt **gyermeknevelési** nehézség a hozott probléma, családi-kapcsolati konfliktus 203 családot érintett, életvitelbeli problémával küzdött 42 család. Elsődleges hozott problémaként 22 család esetében volt családon belüli bántalmazás, míg elhanyagolás 11 családnál.

2019. első félévében elsődleges, hozott probléma a legtöbb esetben (203 család) **gyermeknevelési nehézség** miatt került sor gondozásra, ezt követi a **családi-kapcsolati konfliktus** (84 család), majd a gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség (43 család), anyagi-megélhetési, lakhatási probléma (34 család).

A gyermeknevelési problémák háttérében a szülők nem megfelelő attitűdje, eszköztelensége rejlik. Összességében elmondható, hogy az esetek túlnyomó többségében gyermeknevelési probléma miatt kerül a Szolgálat látóterébe a család. Ezek háttérében általában gyenge szülői kompetenciák, ellentétes szülői attitűdökből eredő konfliktusok állnak.

Az igénybe vevővel való szociális segítő tevékenység elkezdését követően, az esetek többségében hamar kiderül, hogy több probléma okozza a családok működési nehézségeit, melynek kezelése egy komplex cselekvési folyamaton keresztül enyhíthető, oldható fel. E komplex családsegítés keretében több esetben krízisorientált ellátás és szolgáltatás szervezésére volt szükség annak érdekében, hogy a gyermekek családból való kiemelése megelőzhető legyen (anyaotthon, családok átmeneti otthon, gyermekek átmeneti otthona, védett otthon). A sokproblémás családok megsegítése összetett gondozási folyamat során történik. Egyrészt a családtagok egyéninek tekintett problémáinak segítése a konkrét szolgáltatások, tanácsadások, készségfejlesztés, képviselő és információk nyújtásával, szervezésével, másrészt azonban a beavatkozás fókuszában a család egysége, rendszere áll, annak minden tagjával, a gondozás komplexitása mentén.

A 2018-as évben tovább nőtt azon gondozott gyermekek száma, akik a válás, illetve a válás után bekövetkezett krízishelyzet, a megbomlott egyensúly, a szülők közötti diszfunkciók, a szülők közötti kommunikáció hiánya, vagy éppen a gyermek érdekeit szem előtt tévesztő, saját, szülői érdekek és sérelmek mentén szerveződő, hatalmi játszmákkal tűzdelt kommunikáció és életvitel következtében kerülnek veszélyeztetett helyzetbe.

A hozott és az időközben módosult problémák meghatározzák a **szakmai tevékenység** irányát és tartalmát. Továbbra is a **segítő beszélgetés** 2019. I. félévben 2592 alkalom (2018-ban 4.801, 2017-ben 3.310 alkalom) és a **családlátogatás** 2019. I. félévben 1280 alkalom (2018-ban 4.051, 2017-ben 3.060 alkalom) van a középpontban.

A szociális szakmai tevékenység járulékos eszköze az **információnyújtás**, melyre 2019. I. félévében 2419 alkalommal (2018-ban 4.648, 2017-ben 2.820 alkalommal) került sor. Az információnyújtás emelkedésének háttérében a megváltozott intézményi struktúra és jogszabályi környezet áll, mely lehetővé teszi, hogy azokban az esetekben, melyeknél nem áll fenn a gyermek veszélyeztetettsége, egyszeri információnyújtás keretében támogassuk a családokat.

A családsegítés keretében nemcsak a segítő személye fontos, hanem azon jelzőrendszeri tagoké is, akik adott esetben napi szinten kerülnek kapcsolatba akár a gyermekkel, akár a szülővel. Az esetvitel szempontjából fontos szerepet tölt be az esetkonferencia és az esetmegbeszélés. **Esetkonferencia** megszervezésére 2019. I. félévében 72 (2018-ban 139, 2017-ben 126), **esetmegbeszélés** megtartására pedig 54 alkalommal (2018-ban 157, 2017-ben 71) került sor.

A fenti számok jól mutatják, hogy a megnövekedett igénybevétel mellett, nem csak a Szolgálattal kapcsolatba kerülő családok és igénybevevők száma emelkedett, hanem a családsegítők által a hozott problémák megoldására irányuló szakmai tevékenységek száma is.

Kapcsolatfelvétel módja – észlelő- és jelzőrendszer

Az összevonásra került családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás jelzőrendszere a beszámolási időszakban tovább erősödött. A jelzőrendszer és a jelzések egyetemlegessé váltak, azaz a gyermekekre és a felnőttekre vonatkozóan a Szolgálatok felé kell jelzéssel élni, melynek lehetőségével a társszakmák képviselői egyre inkább élnek, mely a lenti táblázat adataiból is látszik. A beérkezett jelzések alapján, a 18 éven felüliekről érkező jelzések száma a 2017-es évhez képest átlagosan legalább kétszeresére emelkedett 2018-ban, majd 2019. I. félévében ismételen csökkenést mutat.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai által küldött jelzések száma (halmazott adat)

Jelzést tevő	2017. év/jelzés	2018. év/jelzés	2019. I. félév/jelzés
Egészségügyi szolgáltatást nyújtó + védőnő	92 ebből 17 jelzés 18 éven felülire vonatkozott	113 ebből 27 jelzés 18 éven felülire vonatkozott	50 ebből 10 jelzés 18 éven felülire vonatkozott
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	56 ebből 3 jelzés 18 éven felülire vonatkozott	54 ebből 13 jelzés 18 éven felülire vonatkozott	47 ebből 3 jelzés 18 éven felülire vonatkozott
Átmeneti gondozást biztosító	4	5	0
Köznevelési intézmény	322	316	230
Rendőrség	18 ebből 2 jelzés 18 éven felülire vonatkozott	33 ebből 6 jelzés 18 éven felülire vonatkozott	7 ebből 1 jelzés 18 éven felülire vonatkozott
Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	2	4 mindegyik 18 éven felülire vonatkozott	1
Állampolgár, gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezet	25 ebből 10 jelzés 18 éven felülire vonatkozott	34 ebből 11 jelzés 18 éven felülire vonatkozott	19 ebből 3 jelzés 18 éven felülire vonatkozott
Gyámhivatal	83 ebből 2 jelzés 18 éven felülire vonatkozott	109 ebből 8 jelzés 18 éven felülire vonatkozott	88 ebből 10 jelzés 18 éven felülire vonatkozott

A jelzőrendszer tagjai részéről 2019. I. félévében **414 gyermekre vonatkozóan érkezett jelzés** (2018-ban 453, 2017-ben 602 gyermekre). Egy-egy gyermek kapcsán több helyről is érkezhethet jelzés, ugyanazon probléma kapcsán (pl. iskolai hiányzás esetén az iskolától és a gyámügyi és igazságügyi osztálytól is). Az észlelő- és jelzőrendszer fokozott felelősségét az ágazati szinten megjelenő jogszabályi változások és szakmai útmutatók, protokollok is hangsúlyozzák. Olyan felelősségi alakzatok jelentek meg, melyek be nem tartása felelősségre vonást eredményezhet. A jelzőrendszer tagjai továbbra is gyakran nehezményezik ezt, melynek elfogadtatása érdekében a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat keretében foglalkoztatott **jelzőrendszeri felelősnek** továbbra is meghatározó szerepe van.

Veszélyeztetett kiskorúakra vonatkozó adatok

A Gyvt. definiálja a veszélyeztetettség fogalmát, mely szerint olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Azaz olyan tényezőket kell figyelembe venni, melyek a gyermek, vagy a szülő magatartását befolyásolják.

E tények a következők mentén csoportosíthatók:

- a) **környezeti okok**, ide tartoznak a gyermek közvetlen környezetében jelentkező okok pl. lakás nem megfelelő állapota, életviteli probléma, stb.
- b) **magatartási okok**, mely az érintett gyermek negatív viselkedési formájából vagy szenvedélybetegségéből adódnak

- c) **egészségügyi okok**, ezen okok a gyermek egészségi problémájából és/vagy tanulási nehézségéből adódó veszélyeztetettség körébe tartoznak, amennyiben a szülői gondoskodás vagy az intézményi elhelyezés nem elégséges az akadályok elhárításához
- d) **anyagi okok**, amikor is a veszélyeztetettség, az anyagi gond egyértelműen a jövedelmek hiányából származik

A 2019-es év I. félévében 282 veszélyeztetett kiskorút (2018-as évben 507, 2017-ben 525) vettek nyilvántartásba a Szolgálatok, melyből 117 a pestszentlőrinci területen, 165 pedig a pestszentimrei területen lett regisztrálva. A gyermek környezetében található okok kiemelkedő szerepet játszanak a veszélyeztetettségben. Az előző évekhez képest viszonylag kevés az anyagi okból veszélyeztetettek száma, míg továbbra is meghatározó a környezeti és magatartási problémákra visszavezethető veszélyeztetettség.

Veszélyeztetettség okai/gyermekszám

Veszélyeztetettségi főcsoport	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat/gyermek szám			Pestszentimrei Család- és Gyermekjóléti Szolgálat/gyermek szám		
	2017. év	2018. év	2019. I. félév	2017. év	2018. év	2019. I. félév
Környezeti	218	191	88	172	181	125
Magatartási	33	43	25	47	52	30
Egészségi	2	8	4	7	9	9
Anyagi	44	19	0	2	4	1

A Szolgálatokon belül kiemelten kerülnek a figyelem középpontjába az elhanyagolással és bántalmazással érintett gyermekek esetei. A bántalmazással és elhanyagolással érintett gyermek a Központnál is nyilvántartásba van véve, így a számuk az alábbiak szerint alakul.

Bántalmazással és elhanyagolással érintett gyermekek száma/fő

Megnevezés	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat/fő			Pestszentimrei Család- és Gyermekjóléti Szolgálat/fő		
	2017. év	2018. év	2019. I. félév	2017. év	2018. év	2019. I. félév
Bántalmazás	20	24	19	24	13	13
Elhanyagolás	11	34	28	11	7	8

Bántalmazásról 32 gyermeket érintően volt a szolgálatnak információja, azon belül is meghatározó a családon belüli bántalmazás (27 gyermek esetében). Az **elhanyagoláson belül a fizikai az elsődleges 29 gyermeket** érintően. **Szexuális bántalmazásról 3 esetben** volt a szolgálatnak tudomása.

3.1.5. Csibész Család és Gyermekjóléti Központ

2016. január 1-től a Központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet látja el, a Gyvt. előírása értelmében.

A megváltozott struktúra értelmében a gyámhivatal a család- és gyermekjóléti központtal áll kapcsolatban, tehát a hatósági eljárások tekintetében mindig a család és gyermekjóléti központot keresi meg. A központ esetmenedzserei az eljárásba bevonhatják a család- és gyermekjóléti szolgálatok családsegítőit. A hatósági intézkedésekre, illetve a hatósági eljárások megindítására vonatkozó javaslatot – az azonnali intézkedés kezdeményezését kivéve – a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere teszi meg.

Az új feladatmegosztás fokozott együttműködés kialakítását követelte meg a két szolgálat és központ között, valamint a központ részéről szakmai támogatás nyújtását írja elő a Gyvt. a szolgálatok irányába. Ennek érdekében rendszeres vezetői és team megbeszélésekre került sor, melyek középpontjában a szakmai együttműködés kereteinek összehangolása állt.

Az esetmenedzseri tevékenységgel érintett **családok száma** 2019 első félévben 455 család, mely gondozási folyamat 634 főt érintett, ez 10%-os emelkedést jelent az előző év ezen időszakához képest. (2018 I. félév: 408 család, 573 fő). Ez az esetszám tartalmazza az időközben irattárba helyezett, lezárt, más kerületbe vagy szolgálatunknak átadott gondozásokat, esetleg egyszeri ügyintézésrel lezárható eseteket is.

A **hatósági intézkedéssel** érintett gyermekek száma, mint az alábbi táblázat mutatja, folyamatosan emelkedik. Látható, hogy az idei első féléves adatok a 2017-es év végi adatokat már meghaladták. Ennek oka lehet a jelzőrendszeri tagok aktivitása.

A Gyámhatósághoz beérkező jelzések automatikusan hatósági intézkedést vonnak maguk után, az ötven órát meghaladó igazolatlan mulasztások esetén, amennyiben a gyermek még tanköteles korú, a hatóságnak nincs mérlegelési lehetősége, a gyermek védelembe vételét el kell rendelnie. Sok esetben a Központ nem javasolja a gyermek védelembe vételét, az alapellátás keretébe történő segítségnyújtást elégségesnek tartja, azonban a hatósági eljárást ebben az esetben is le kell folytatni.

Gyermekvédelmi gondoskodással érintett gyermekek

Hatósági intézkedés típusa	Érintett kiskorúak száma		
	2017. év	2018. év	2019. I. félév
védelembe vett	123	224	186
nevelésbe vett	90	129	111
ideiglenes hatállyal elhelyezett	27	32	21
utógondozott	8	11	8
családba fogadott	23	22	19

A veszélyeztetettség olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A gyermekek veszélyeztetésének vezető oka, mely a legtöbb gyermeket érint a környezeti tényezőkben keresendő, melyek szorosan összefüggnek egymással. A gyermeknevelési problémák gyakori kiváltói a szülők egymás közti konfliktusainak. A diszfunkcionálisan működő családok, a nem megfelelő gyermeknevelési módszerek, melyek a gyermek korához, értelmi fejlődési szintjéhez nem igazodnak, gyakran eredményezik szülők és gyermekük közti konfliktusokat. Az alábbi táblázatban megfigyelhető ezen problémákkal (gyermeknevelési, életviteli, családon belüli konfliktus) érintett gyermekek számának jelentős növekedése.

A gyermekek magatartási problémái a gyermekintézményekben, oktatási intézményekben való beilleszkedési nehézségekben, tankötelezettség elmulasztásában realizálódnak. Nem vezető okként is számottevő gyermeket érint.

A család anyagi helyzete miatt 79 gyermek volt veszélyeztetve, ami azt jelenti, hogy sok gyermeket nevelő család továbbra is súlyos anyagi, megélhetési gondokkal küzd.

Veszélyeztetettségi tényezők megoszlása – halmozott adat

Probléma megnevezése	Gyermekek száma		
	2017. év	2018. év	2019. I. félév
anyagi	115	103	79
gyermeknevelési	184	312	254
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	95	157	141
magatartás-, teljesítményzavar	59	125	58
családi konfliktus	132	221	158
szülők vagy család életvitele	225	420	214
elhanyagolás	33	43	50
családon belüli bántalmazás	45	50	39

Az esetmenedzserek **szakmai tevékenységének** alapját a szociális segítő tevékenység, a hatósági intézkedésekkel kapcsolatos tárgyalások és egyéb esetmenedzselési feladatok adják.

A hatósági intézkedéssel érintett gyermekek számának emelkedésével párhuzamosan az esetmenedzserek tevékenységeinek száma is emelkedő tendenciát mutat.

A családlátogatások száma és környezettanulmányok készítésének száma csökkenést mutat, ennek oka, hogy a hatósági által kezdeményezett eljárásokba a szolgálatok családsegítői egyre inkább bevonásra kerülnek.

Esetmenedzserek által nyújtott szakmai tevékenységek

Tevékenység	2017. év	2018. év	2019. I. félév
szociális segítő tevékenység	2232	2699	1194
esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	170	189	68
egyéni gondozási-nevelési terv készítése	183	230	114
első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	81	119	56
védelembe vétel felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	129	134	76
nevelésbe vétel felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	30	36	18
elhelyezési értekezleten, tárgyaláson való részvétel	22	31	11
családlátogatás	790	510	198
környezettanulmány készítése	54	40	32
egyéb (szervezési, kontrolláló feladat, adminisztráció)	2607	3628	1534

A családlátogatás és környezettanulmány készítésének csökkenésével párhuzamosan az egyéb kategóriába sorolt tevékenységek száma emelkedett. Ez annak köszönhető, hogy az esetmenedzserek feladatai közé tartozik a gondozási folyamat tervezése, a gondozási folyamatban érintett szakemberek, szolgáltatások bevonása a gondozási folyamatba, szolgáltatásnyújtásuk koordinálása, a folyamat monitorozása - szükség esetén beavatkozás, helyzetértékelés, szükség szerint az egyéni gondozási-nevelési terv módosítása, a felülvizsgálatokban való részvétel. Az egyéb kategória az előzőekben említettekén kívül magában foglalja a személyes konzultációs alkalmakat a családsegítőkkal, szakemberekkel, tanácsadókkal, valamint a különböző írásbeli vélemények beszerzését is.

Speciális szolgáltatások

A Gyvt. értelmében, mely a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról rendelkezik, a család- és gyermekjóléti központokhoz delegálja az általános hatósági intézkedésekhez kapcsolódó szolgáltatásokon túl, a **speciális szolgáltatásokat** is, melyek közé az alábbiak tartoznak.

Készenléti szolgálat

A készenléti szolgálat a kerületben élő családok és a kerületben dolgozó szakemberek számára biztosítja az intézmény folyamatos 0-24 órás elérhetőségét. Ezen szolgáltatás segítségével biztosítható, hogy a krízishelyzetbe került személy azonnali segítségnyújtást, illetve szakmai tanácsot kaphasson. Az intézmény munkatársai előre meghatározott beosztás alapján, heti váltásban biztosították az ügyeletet, a hívásokról pedig nyilvántartást vezettek.

A hívásnaplók alapján **2019. I. félévében 33 hívás érkezett** (2018-ban 45, 2017-ben 25). A szolgáltatást az igénybevevők egyre inkább a rendeltetésének megfelelően használják, egyre kevésbé jellemző a szombati kapcsolattartásokhoz kapcsolódó hívások száma, elsődlegesen inkább a krízishelyzet miatt vették fel a kapcsolatot. Viszont jellemzően megnövekedett azoknak a hívásoknak a száma, melyek célja a kerületben elérhető különböző szolgáltatásokkal kapcsolatos információkérés.

Kapcsolattartási ügyelet

A Család- és Gyermekjóléti Központhoz tartozó további speciális szolgáltatás a kapcsolattartási ügyelet, melynek célja, hogy a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más személy egy semleges, külső behatásoktól mentes helyen találkozhasson egymással. Erre bírósági, vagy gyámhivatali határozat alapján kerülhet sor, de a szülők kérésére is igénybe vehető ez a szolgáltatás.

Megnevezés	2017. év	2018. év	2019. I. félév
Családszám	15	44	10
Megvalósult alkalmak száma	180	187	82

Az intézmény területére szabályozott kapcsolattartások elsősorban szombati napokon zajlanak, a szolgáltatás nyújtása folyamatos (az év minden szombati napján). 4-5 család számára tudjuk biztosítani egy időben a szolgáltatáshoz szükséges feltételeket (külön szoba, felügyeletet ellátó szakemberek, foglalkoztató eszközök). Emellett a Gyermek Átmeneti Otthona, mint helyszín is megjelenik, de csak azokban az esetekben, ahol a Bíróság vagy a Gyámhivatal a gyermek/ek átadás-átvételének helyszínéül jelöli meg a Gyermekjóléti Központot. Hétköznapi kapcsolattartásra a Csibész Család és Gyermekjóléti Szolgálat épületében van lehetőség (hétfőn és szerdán 15-17 óra között), de a szülők munkavégzése és a nagyobb gyermekek iskolai elfoglaltsága miatt a hétköznapi időpontra az igény sokkal kisebb. Az utóbbi években a kapcsolattartások megvalósult alkalomszáma és családszáma nagy változást nem mutat, egy-egy család átlagban fél, 1 évig veszi igénybe a szolgáltatást, a több évig tartó felügyelet mellett zajló kapcsolattartások száma egyre kevesebb.

Egészségügyi-kórházi szociális munka

Szintén speciális szolgáltatásként biztosítja az egészségügyi-kórházi szociális munkát, melyet 1 fő lát el, valamennyi szervezeti egység keretében, osztott munkakörben. A tanácsadó egyben mentálhigiénés szakemberként is dolgozik.

2019. I. félévében 72 esetben (2018-ban 125, 2017-ben 128) nyújtott szakmai segítséget a családsegítőknél/esetmenedzsereknek, illetve támogatta a szülőket.

Az korábbi évekhez képest a **válsághelyzetben lévő várandós** anyák esetében nyújtott szakmai tevékenységek száma a 2017-ben megjelent esetekhez képest duplájára nőtt, 2018-

ban 7 esetben érkezett jelzés e problémakör miatt (2017-ben 3 eset). 2019. I. félévében is hasonlóan alakul a válságterhességek száma (3 eset).

A **gyermeknevelési problémák** miatt érkező esetek száma tovább emelkedett 2017-ben 49 esetet érintett, 2018-ban 55, 2019. I. félévében 20 esetet. Több probléma köré csoportosultak az esetek: mentális, pszichés problémával küzdő nők gyermekvállalási nehézségei; több gyermeket nevelő családok újabb, nem várt gyermekáldása; nehéz szociális és anyagi körülmények között gyermeket vállaló családok; párkapcsolati válságban lévők gyermekvállalása.

A tanácsadó tevékenységét elsősorban a személyes konzultáció jellemzi mind a családokkal, mind a családsegítőkkal/esetmenedzserekkel és más szakemberekkel, melyet a szakmai ajánlások és protokollok által kialakított rend szerint, megfelelően adminisztrál.

Szakmaközi kapcsolatok révén mind a kerületi védőnőkkel és a kerületet érintő egészségügyi intézményekkel aktív együttműködés tapasztalható.

A speciális szolgáltatások körébe tartoznak még a pszichológiai -, jogi tanácsadás, valamint a mediáció, családkonzultáció és a hátralékezelési tanácsadás.

Szolgáltatás megnevezése	Ellátottak száma			Alkalmak száma		
	2017. év	2018. év	2019. I. félév	2017. év	2018 év	2019. I. félév
pszichológiai tanácsadás	376	287	2013	1.566	2.015	1.041
jogi tanácsadás	348	283	163	643	810	466
mediáció	16	28	9	29	52	14
családkonzultáció	18	41	16	33	136	61
hátralékezelési tanácsadás	33	86	18	170	656	132

A speciális szolgáltatásokon belül a **jogi és pszichológiai tanácsadás** megjelenhet önállóan, gondozás nélkül, illetve a gondozási vagy cselekvési terv részeként.

A jogi tanácsadást igénybe vevők száma csökkent ugyan 2018-ban, azonban a megvalósult alkalmak száma emelkedett, melynek oka az lehet, hogy a jogász-tanácsadókat felkeresők problémái összetettebbek, nem oldható meg egyetlen találkozás alkalmával.

A **mediáció** egy olyan eljárás, konfliktuskezelő módszer, amikor egy harmadik, semleges fél nyújt segítséget a feleknek a vitájuk rendezéséhez, anélkül, hogy ő maga döntené el a vitát. A mediátor a problémamegoldó folyamat keretében segít tisztázni a konfliktus természetét, segít olyan megoldást találni, amely mind a két fél számára kielégítő.

Az Intézmény jelenleg 2 fő családkonzulenzst foglalkoztat megbízási szerződéses jogviszonnyal.

Családkonzultáció fókuszában a családi egység és annak alrendszerei (pl.: szülők és gyerekek, férfiak és nők) állnak. A családkonzultáció a családi kapcsolatokban igyekszik változást elérni verbális és nonverbális interakciók révén. A családkonzultáció számaival kapcsolatos emelkedés jelzi, hogy olyan jellegű szolgáltatási elemről van szó, mely nagyban megkönnyíti és hatékonyan kiegészíti a családsegítők és esetmenedzserek munkáját.

Szociális diagnózis

A Központ szakmai vezetője, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által megvalósításra kerülő EFOP-1.9.4. – VEKOP-16-2016-00001 „A szociális ágazat módszertani és információs rendszereinek megújítása” című kiemelt projekt keretében megvalósult képzés elvégzését követően, szociális diagnózis felvételi szakértővé vált.

A kiemelt projekt célja a közös szakmaszemlélet kialakítása volt, valamint, hogy az Szt. alapján 2019. január 1. napjától kötelezően ellátandó új feladat, a szociális diagnózis készítését bevezetését és alkalmazását elősegítse. A program keretében az egyének és családok szükségleteinek pontos felmérését egy szociális diagnózis felvételi szakember végzi el, amely felmérés segíti a hatékony szolgáltatási rendszer kialakítását.

3.1.6. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozását két intézmény biztosítja a Család- és Gyermekjóléti Központ keretén belül:

- Gyermekek Átmeneti Otthona (GYÁO)
- Családok Átmeneti Otthona (CSÁO)

A két otthonban a szakmai munka terén csak kisebb módosításokra került sor, valamint a személyi változások is kevésbé érintették. A GYÁO-ban a szakmai vezető és egy gyermekfelügyelő kérte munkaviszonyának megszüntetését.

Gyermekek Átmenet Otthona

A gyermekek átmeneti gondozásának a jogalkotó eredeti szándéka szerint, azokra az élethelyzetekre kell választ adnia, amikor a szülő átmenetileg nem tudja saját háztartásában nevelni gyermekét (pl. külföldön vállal munkát, kórházi ellátásra szorul), vagy a szülő-gyermek között kiéleződött konfliktus miatt szükséges távolságot teremteni közöttük, szakember bevonásának biztosítása mellett, családterápia megkezdése, egyéni terápia biztosítása mellett a mielőbbi hazagondozás elősegítése céljából.

A tapasztalatok szerint azonban az esetek jelentős többségében a hajléktalanság és elszegényedés, mint tartós állapot hangsúlyosan jelenik meg a gondozás igénybevételének okai között.

A GYÁO-ban 2017. januárjában teljes körű felújítás kezdődött, mely magában foglalta a gyermekek lakószobáinak, nappali, játszószoza, irodák és a folyosó padlózatának cseréjét, a

falak festését, burkolását, illetve radiátorok cseréjét. A munkálatok 2017. márciusának végére fejeződtek be.

Igénybevevők létszámának alakulása

Év	Létszám (fő)	Gondozási napok száma
2017.	38	1538
2018.	42	2272
2019.1. félév	20	1437

Az adatok alapján elmondható, hogy bár az igénybe vevők létszáma számottevően nem változott az elmúlt évhez képest, a gondozási napok száma nőtt. 2018-ban 42 fő (halmozott adat) számára nyújtott elhelyezést az otthon, melyből 7 fő felnőtt (szülő). A kríziselhelyezéssel ellátottak gyermekek száma 23 fő volt. 2019-ben az első hat hónap során elhelyezésben részesülők létszámából 2 fő szülő, a kríziselhelyezéssel ellátott gyermekek száma pedig 5 fő.

Gyermekek Átmeneti Otthonában elhelyezettek bekerülésének okai

Bekerülés oka	2017.év	2018.év	2019.1. félév
Szülők életvitele	3	4	-
Lakhatási problémák	14	7	8
Családi konfliktus	14	5	2
Bántalmazás gyanúja	1	-	-
Felügyelet hiánya	2	15	8

Az elmúlt évekhez hasonlóan 2018. évben is a lakhatási problémák miatt bekerültek száma volt magas, de ebben az évben az átmeneti gondozás, mint a szolgáltatás megtervezésének alapjául szolgáló, „klasszikus” esetének számító felügyelet hiánya miatti esetek száma megnőtt az előző évekhez képest. A felügyelet hiányát munkavégzés vagy kórházi kezelés indokolta.

2019. első félévében is a fenti két faktor jelent meg a legmarkánsabban, a családi konfliktusok miatt bekerülők száma ebben az időszakban, az előző évekhez hasonlóan, további csökkenést mutatott.

A gondozott gyermekek életkori megoszlás alapján leginkább a 4-17 évesek köréből kerültek ki.

A kigondozás sikeressége paralel a gondozásban eltöltött idővel. Minél rövidebb ideig tartózkodik a gyermek átmeneti gondozásba, annál nagyobb a valószínűsége a családjába való visszagondozásnak.

Kigondozás iránya, gondozás megszűnésének oka

Kigondozás iránya	2017.	2018.	2019. I. félév
Családba	11	30	13
Gyermekvédelmi szakellátás	5	2	-
Családok átmeneti otthona	6	-	-
Egyéb ok miatt kikerült	1	-	-

Az esetmegbeszélések és az esetkonferenciák megszervezésével a szorosabb együttműködést erősítették más szakemberekkel és intézményekkel. Az egy hónapot meghaladó gondozás esetén minden gyermek részére elkészítették az úgy nevezett egyéni gondozási-nevelési tervet. A gyermekek közül 2018-ban 30 fő került vissza a családjához, 2 gyermek gyermekvédelmi szakellátásba került, 3 gyermek a 2019-es évben is átmeneti gondozásban maradt. 2019. első félévében valamennyi kigondozott gyermek hazakerült a családjához. Összességében elmondható, hogy a kigondozás jellemző iránya továbbra is a családba való hazagondozás.

Családok Átmeneti Otthona

Az otthonban 3 család egyidejű elhelyezésére van lehetőség, szükség szerinti ellátás mellett. A szülői kompetenciák és szerepek megerősítése a munka fókuszpontja, a lakhatási probléma megoldása mellett. A bekerülő családok többsége több éves szocializációs hátránnyal küzd, elsősorban a munka világába való beilleszkedés jelent nagyobb gondot a szülők számára.

Gondozotti létszám alakulása

Gondozási év	Gondozott családok száma	Gondozott személyek száma	Gondozási napok száma	Kihasználtság %-ban
2017.	7	29	3577	82,80%
2018.	7	25	3918	90,69%
2019. I. félév	5	19	1865	86,34%

2019-ben az 5 gondozott családból 4 kétszülős és 1 egyszülős volt (19 fő: 9 felnőtt és 10 gyermek), 2018-ban a gondozott 7 családból 6 kétszülős és 1 egyszülős volt (25 személy, 13 felnőtt és 12 gyermek). Jól látható, hogy az utóbbi években leginkább teljes családok jelentkeznek az Otthonba, egyre kevesebbszer fordul elő az, hogy egyedülálló szülő kéri a felvételét.

Az Otthon **kihasználtsága 2019. első félévében 86,34%** volt (2018-ban 90,69%), **normatívában** kifejezve 10,36 fő (2018-ban 10,88 fő).

2019-ben a gondozási napok száma 1865 (943 felnőtt és 922 gyermek) 2018-ban a gondozási napok száma 3918 (1930 felnőtt és 1988 gyermek) volt. 2019 június 30-án a gondozottak száma **11 fő (3 család: 5 felnőtt és 6 gyermek)**, 2018. december 31-én a gondozottak száma 11 fő (3 család). A számokból az derül ki, hogy az Otthon szobái mindig használatban vannak. Az üresedés átmeneti jellegű és csak addig tart, amíg a kiköltöző család után a szoba kifestésre kerül, valamint a várólistán szereplő kérelmezők interjúztatása lezajlik. Ez általában 2-3 hetet vesz igénybe.

Az a tendencia figyelhető meg az elmúlt évek tapasztalati alapján, hogy a fiatalabb generáció az, amely egyre nehezebben tud boldogulni. Egyre több esetben kérelmezik az átmeneti gondozást olyan családok, melyek kis gyermeket nevelnek, illetve épp várandós az édesanya.

A gondozott gyermekek életkor szerinti megoszlása

Gondozási év	0-5 év (fő)	6-13 év (fő)	14-18 év (fő)	Összesen (fő)
2017.	6	10	1	17
2018.	6	2	3	11
2019. I. félév	7	2	1	10

2019-ben is a családok közvetlenül maguk kérvényezték az elhelyezésüket a Családok Átmeneti Otthonában. Az elhelyezést **kiváltó problémák** az alábbiak szerint alakultak az elmúlt években.

Bekerülés okai (halmozott adat)

Probléma megnevezése	2017. év - 2019. év I. félév között
szülők életvezetési problémája	14 család
elégtelen lakhatási körülmény	14 család
kríziselhelyezés	1 család
megromlott párkapcsolat	1 család

Az elhelyezést továbbra is a nem megfelelő lakhatási körülmények, valamint a szülők életvezetési problémái indukálják, valamint az is jól látható, hogy a megromlott párkapcsolati probléma már csak egy esetben szerepel, a legtöbb esetben kétszülős családok jelentkeznek. Minden család esetében esetkonferencia összehívására kerül sor a család bekerülését követő hónapban, és utána annyiszor, ahányszor szükségesnek tartják. 2019 első félévében 6 esetkonferencia került szervezésre, amelyeken részt vettek a családokkal kapcsolatban álló szakemberek: a Pestszentimrei Család-és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője és családgondozója, a védőnő, az iskola/óvoda gyermekvédelmi felelőse, az osztályfőnök, az óvónő, szükség esetén a pszichológus és a jogász, valamint a Csibész Család-és

Gyermekjóléti Központ illetékes esetmenedzsere. Az esetkonferenciákat minden esetben esetmegbeszélés előzi meg.

2017-ben 4 család került kigondozásra. A 4 családból 2 vidékre költözött kettő pedig Budapesten albérletbe. **2018-ban 3 családnak** szűnt meg a lakhatási jogosultsága, melyből 2 család önkormányzati bérleménybe, 1 család pedig önkormányzati krízislakásba költözött. **2019. első felében 3 család** került kigondozásra: 2 család visszaköltözött a rokonokhoz, 1 család pedig albérletbe költözött.

3.1.7. Egyéb szolgáltatások

Nyári napközis tábor

A Csibész Család- és Gyermekjóléti Központ a 2013-as évtől szervezi a kerületben a nyári napközis tábort, közösen az Eötvös Loránd Általános Iskolával. A tábort igénybevevők létszáma a **2018-as évben 14.608 fő** (2017-es évben 15.735 fő) volt (halmazott adat). A tábor 44 munkanapon keresztül működött, átlagosan napi 332 fővel.

Szünidei étkeztetés

A vizsgált időszakban került sor harmadik alkalommal a szünidei étkezés megszervezésre és lebonyolítására. A jogszabály ugyan, csak a jogosultak nyilatkoztatását írja elő a Szolgáltatnak, azonban fenntartói döntés értelmében a teljes étkeztetés lebonyolítása a Központ feladatai közé tartozik.

Szünet megnevezése	2017. év Igénylők száma	2018. év igénylők száma	2019. I. félév igénylők száma
Tavaszi	24	32	31
Nyári	20	25	n.a.
Őszi	33	30	n.a.
Téli	28	24	n.a.

A szünidei gyermekétkeztetés kapcsán az elmúlt években jelentkező átvételi probléma a kiszállítás során, a 2018-as évben már nem volt megfigyelhető. 2019. I. félévét tekintve csak a tavaszi szünetre vonatkozóan rendelkezünk adatokkal. Továbbra is nehézkes a nyári napközis tábor keretei között biztosított szünidei étkeztetésnél a tábori programokkal nem élő szülők esetében a megrendelt étel átvétele, melynek oka, hogy az igénylők nagyrésze csak abban az esetben vette át az ételt, amennyiben arra külön felhívták a figyelmüket.

Adománykövetítés

Az Intézmény a különböző szervezetek által biztosított adományok közvetítésében nyújt segítséget.

3.1.8. Tervezett új szolgáltatások, a meglévők fejlesztésére irányuló elképzelések

- Iskolai és óvodai szociális segítő tevékenység megkezdése
- Munkaközvetítés hálózatos formában
- Családterápia, párterápia biztosítása
- Szupervízió, szervezetfejlesztés, képzések biztosítása

3.2 Egyesített Bölcsődék Intézménye

3.2.1. Jogszabályi háttér

A bölcsődei ellátás keretében - ha a törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. A bölcsődei ellátás keretében ezen túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni. (Gyvt. 42. § (1) és (4) bekezdései)

A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014 (IV.30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet), mely 2015. január 1-től kötelező érvényű minden köz étkeztetőre, új szabályozást vezetett be.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gytr.) 6. számú melléklete szerinti nyilatkozattal nyújthatja be a szülő a normatív kedvezményre vonatkozó igényét.

3.2.2. Az intézmény

A kisgyermekkorai nevelés-gondozás másodlagos szocializációs színtere a bölcsőde. 20 hetesnél idősebb és 3 évnél fiatalabb gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény.

A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása a települési önkormányzat kötelezendően ellátandó feladata, ennek érdekében, jogszabályi kötelezettségének eleget téve 2015. március 1-jétől a fenntartó **700 férőhelyen** biztosít bölcsődei ellátást.

A kerületben az ellátás területi lefedettségét 10 bölcsőde biztosítja.

Az Egyesített Bölcsődéken keresztül történik a centralizált munkafolyamat, mely működteti a bölcsődei hálózatot.

Az intézményhálózat célja a kisgyermekes családok munkahelyi és társadalmi integrációjának elősegítése a családi nevelést segítve, erősítve – napközbeni ellátás keretében – a kisgyermekek testi – lelki – szociális - emocionális és intellektuális fejlődését.

Fontos, hogy a szolgáltatást (bölcsődei ellátás) nyújtó intézmények segítséget, támogató háttérrel adjanak a szülőknek a gyermeknevelési kompetenciáik erősítéséhez, másrészt jelzőrendszerként működnek és képesek korai életkorban felismerni a gyermekek fejlődési elmaradásait. Így jellegénél fogva a bölcsődei ellátás preventív és korrekatív feladatokkal bír.

Ellátási kötelezettség teljesítése

A bölcsődékben az éves kapacitásmutatót nagymértékben befolyásolja, hogy a nyári hónapokban kevesebb a gyermekek száma, valamint az őszi időszakban (szeptember-október) a folyamatos, szülővel történő fokozatos beszoktatás, mivel kevesebb a beíratott gyermekek száma. A férőhelyeket sem lehet minden esetben kihasználni, mert szinte minden bölcsőde fogad és ellát sajátos nevelésű igényű gyermekeket, mely az egyes csoportok létszámát alapvetően meghatározza. Jogszabály által ezekben a gyermekcsoportokban 10 gyermeknél több nem nevelhető-gondozható.

Bölcsőde neve	Férőhely száma	2017. év		2018. év	
		Feltöltöttség %	Kihasználtság %	Feltöltöttség %	Kihasználtság %
Iciri-piciri	40	94,66	70,72	88,52	73,00
Erdei Kuckó	48	93,44	73,76	95,72	73,18
Csibekas	72	95,25	74,29	89,87	66,50
Hétszínvirág	72	95,69	70,33	93,02	66,94
Fecskefészek*	84	90,20	69,36	93,70	76,28
Micimackó	72	92,68	63,78	94,58	67,96
Csiga-biga	72	78,86	62,61	95,03	73,56
Bababirodalom	72+20**	95,90	84,50	97,81	82,88
Napsugár	96	83,45	58,84	84,47	60,76
Bambi	72	87,50	65,73	90,99	67,51
Összesen:	700	90,23	68,81	92,19	70,45

Bölcsőde neve	Férőhely száma	2019. I. félév	
		Feltöltöttség %	Kihasználtság %
Iciri-piciri	40	92,73	70,53
Erdei Kuckó	48	100,00	77,00
Csibekas	72	95,27	72,00
Hétszínvirág	72	98,61	73,38
Fecskefészek*	84	99,56	84,37
Micimackó	72	98,82	73,81
Csiga-biga	72	99,35	78,84

Bababirodalom	72+20**	101,30	85,28
Napsugár	96	92,59	64,23
Bambi	72	98,76	73,35
Összesen:	700	97,69	75,27

* integrált SNI gyerekek ellátása minden csoportban

** 20 férőhelyen szolgáltatások

A felvételi kérelmeken szereplő indokok közül továbbra is a munkavállalás az elsődleges.

A családok szociális helyzete, a gyermekszegénység megelőzése, az egyén munkaerő-piaci pozíciója és önmegvalósítása, a szülők egzisztenciális helyzetének megteremtése attól függ, hogy a szülők vissza tudnak-e illeszkedni a munka világába.

Teljesített gondozási napok alakulása (bölcsődei alapellátás)

Sor szám	Megnevezés	2017. év	2018. év	2019. I. félév
1.	Teljesített gondozási napok	123.352	124.724	59.761
2.	Költségvetési rendelet szerinti osztószám	230	230	230
3.	Normatíva igénylés alapja (1:2)	536,31	542,26	259,83

Valamennyi bölcsődében lehetőség van az eltérő fejlődésű gyermekek integrációjára, sajátos nevelésű igényű gyermekek, valamint korai fejlesztésre és gondozásra szoruló gyermekek nevelésére és gondozására is, legfeljebb a gyermek 6 éves koráig.

2013. január hónaptól a kerületi Pedagógiai Szakszolgálattal együttműködési megállapodás megkötésére került sor a bölcsődébe járó, fejlesztésre szoruló gyermekek érdekében. Zökkenőmentes a gyermekek ellátása, partneri az együttműködés.

Eltérő fejlődésű gyermekek száma

2017. év	2018. év	2019. I. félév
19 gyermek	28 gyermek	14 gyermek

A problémákat tekintve nagyon vegyes a kép. Mozgásszervi, hallásszervi fogyatékoság, pszichomotoros elmaradás, Down-szindróma, egyéb pszichés fejlődési zavar, beszéd-fogyatékoság, autizmus.

Bölcsődei élelmezési tevékenységről

Az Egyesített Bölcsődék 9 főzőkonyhával és 1 tálalókonyhával rendelkezik. Öt óvoda gyermekeinek étkeztetése a Fecskefészek bölcsőde konyhájáról biztosított. A gyermekek életkorát tekintve 5 hónapos kortól 6-7 éves korig biztosítják az étkeztetést. Közismert tény, hogy a betegségek nagy része összefügg a nem megfelelő táplálkozással. Ezt szem előtt tartva az EMMI rendelet, mely 2015. január 1-től kötelező érvényű minden köz étkeztetőre célja a közétkeztetés megújítása, korszerű, egészségesebb táplálkozás kialakítása, mely egy egészségesen táplálkozó, étkezési kultúrával rendelkező felnövekvő generációt hordoz.

A bölcsődék táplálékintoleranciában szenvedő gyermekek számára is biztosítják a szakorvos által előírt étrendet. Ezen gyermekek étkeztetését kizárólag dietetikus vagy diétás szakács végezheti.

Bölcsődébe járó gyermekek étkezési napjai

2017. év	2018. év	2019.I félév
112.091	113.376	64.426

Óvodába járó gyermekek étkezési napjai

2017. év	2018. év	2019.I félév
111.285	107.516	60.204

A Gyvt. módosítása 2015. szeptember 01-től kibővítette az ingyenes bölcsődei étkezésre jogosultak körét. A Gytr. 6. számú melléklete szerinti nyilatkozattal nyújthatja be a szülő a normatív kedvezményre vonatkozó igényét.

Étkezési támogatásban részesülők alakulása a bölcsődében

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők	Nagycsaládban élő gyermekek	Tartós beteg vagy fogyatékossgal élő gyermekek	Jövedelem alapján jogosult a szülő a 100%-os kedvezményre	Családban nevelkedő testvér tartósan beteg vagy fogyatékos
2017.	24 fő	125 fő	33 fő	468 fő	18 fő
2018.	14 fő	137 fő	56 fő	440 fő	16 fő
2019. I. félév	6 fő	98 fő	29 fő	260 fő	9 fő

Bababirodalom Bölcsőde Szolgáltató Részleg

A Bababirodalom bölcsőde különálló gondozási egységben, családi nevelést támogató szolgáltatásokkal igyekszik az arra igényt tartó családok szükségleteit kielégíteni.

A bölcsődei ellátás mellett az alábbi elérhető szolgáltatások kerülnek biztosításra:

- időszakos gyermekfelügyelet
- játszócsoport
- gyermekhotel

A szolgáltató részlegben igénybe vehető férőhelyek száma napi 20 fő.

A szolgáltatások biztosítása nem veszélyeztetheti a bölcsődei ellátás keretében kötelezően nyújtandó ellátás biztosítását. Az alapellátást a kerületben élő családok gyermekei teszik ki, míg a szolgáltató részleg, kerületen kívüli családok is igénybe vehetik. A szolgáltatások igénybevétele külön térítési díj ellenében történik.

Az *időszakos gyermekfelügyelet* a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, az e célra kialakított csoportban vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtható szolgáltatás. Ha a bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtják a szolgáltatást, a bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet azonos időben igénybe vevő gyermekek száma nem haladhatja meg a rendeletben meghatározott, egy bölcsődei csoportban ellátható gyermekek maximális számát.

A *gyermekhotel* olyan gyermek részére nyújt a szülő által igényelt időtartamú, de akár huszonnégy órás folyamatos ellátást, akiről szülője elfoglaltsága miatt átmeneti ideig nem tud gondoskodni. A szolgáltatás hétfőn és ünnepnapon is biztosítható, időtartama azonban gyermekenként egy nevelési éven belül nem haladhatja meg a tíz ellátási napot.

Más gyermeknevelést segítő szolgáltatás a *játszócsoporthoz, a nevelési tanácsadás, valamint a játék- és eszközkölcsonzés*. A játszócsoportban a gyermek és a szülő együttes játéklehetősége - a kisgyermeknevelő, bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy segítségével - biztosítható önálló csoportban, vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoportban, de nem a bölcsődei ellátás nyújtásával azonos időben. (NMr. 40. §)

2018. évben az egyes szolgáltatásokat igénybe vevő családok száma: 119 család.

A szolgáltatásokat igénybe vevő gyermekek száma: 121 gyermek.

A családok által leggyakrabban igénybe vett szolgáltatás az időszakos gyermekfelügyelet.

2017-ben 1377 alkalommal, míg 2018-ban 1919 alkalommal keresték a napközbeni gyermekfelügyelet eme formáját.

Szakirányú tanulmányokat folytató hallgatók „Együttműködési megállapodás” alapján **szakmai gyakorlatra** érkeznek az intézménybe. A fiatalok, magas színvonalú elméleti és gyakorlati tudással rendelkező, tapasztalt kisgyermeknevelők, gyakorlatvezető pedagógusok, tereptanárok fogadják. A gyakorlat során végig követik a kisgyermeknevelői munkakörrel járó feladatokat. Megismerik az ágazathoz kapcsolódó, törvényeket, szabályzatokat, dokumentációs feladatokat. A gyakorlat végére fontos, hogy kialakuljon a hallgatóban, hogy a

kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze a saját személyisége. Alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Nevelői attitűdje elfogadó–engedékeny.

3.2.3 Jövőbeli elképzelések, célkitűzések

- Az Egyesített Bölcsődék (1181 Kondor Béla sétány 5.) belső tereinek átalakítása. A munkavállalók zsúfoltan vannak, kevés a légtér, a nyugodt munkavégzéshez nem megfelelőek a feltételek.
- Vezetői feladatok ellátására, megfelelő szakemberek kinevelése
- A bérfeszültség csökkentésére fenntartói szintű bérrendezés
- Munkánk megbecsülése, anyagi elismerése a lehetőségekhez mérten a köznevelési intézményekkel szemben
- A munkavállalók komfortérzetének növelése (dolgozói öltöző és zuhanyzók felújítása)
- Intézményeink állagának megóvása, szinten tartása, fejlesztése a kor szellemét és a szakmai előírásokat folyamatosan követve.
- A kültéri játékpark bővítése (beépített játékok, bútorok telepítése)
- A gyermekek játékkészletének folyamatos megújítása, beszerzése
- Bútorok, berendezések korszerűsítése

3.3. Családi bölcsőde, napközbeni gyermekfelügyelet

A gyermekvédelmi törvény szerint a helyi önkormányzat feladata az, hogy megszervezze és működtesse a gyermekek napköziben való gondozását, foglalkoztatását, azonban társadalmi szervezet, vagyis alapítvány és egyesület, illetve cég (Bt., Kft.) és egyéni vállalkozás is elvégezhet ilyen tevékenységeket, ha a jogszabályban foglalt feltételeknek megfelel.

A gyermekek napközbeni ellátásának minősült a bölcsődei és óvodai ellátásban, valamint iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő nem közoktatási célú ellátása.

2017-től a kizárólag bölcsődés korú gyermekeket ellátó családi napközi elnevezést felváltotta a családi bölcsőde, a nem kizárólag bölcsődés korú gyermekeket ellátó családi napközit a napközbeni gyermekfelügyelet és a házi gyermekfelügyeletet napközbeni gyermekfelügyelet elnevezés.

A *családi bölcsőde* olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a szolgáltatás nyújtója a saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben biztosít.

A *napközbeni gyermekfelügyelet* keretében - nem nevelési-oktatási céllal - a szolgáltatás nyújtója az életkornak megfelelő napközbeni ellátást biztosít

- a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben nem részesülő gyermek számára,
- b) a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól felmentett gyermek számára,
- c) az óvodai nevelésben részesülő gyermek számára a kötelező óvodai nevelésben való részvételének idején kívül,
- d) az egyéni munkarenddel rendelkező tanuló számára,
- e) az iskolai oktatásban részesülő tanuló számára az Nktv. szerinti kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvételének idején kívül, valamint a tanítási szünetekben, és
- f) az Nktv. rendelkezései szerint az általános iskolában a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól felmentett gyermek számára.

A napközbeni gyermekfelügyelet keretében a sajátos nevelési igényű gyermekek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek számára szükségleteikhez igazodó ellátást kell nyújtani.

A napközbeni gyermekfelügyelet működhet a szolgáltatást nyújtó saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben, vagy a törvényben meghatározottak alapján a szülő, törvényes képviselő otthonában.

A napközbeni gyermekfelügyelet feladatait önálló szolgáltató vagy legalább három - egy szolgáltató székhelyeként, illetve telephelyeként, egy vagy több épületben működő - napközbeni gyermekfelügyeletet magába foglaló hálózat biztosítja. Három vagy annál több napközbeni gyermekfelügyelet fenntartását hálózatba kell szervezni.

Napközbeni gyermekfelügyelet keretében a gyermek húszhetes korától annak a tanévnek a végéig gondozható, amelyben a tizennegyedik életévét betölti. A sajátos nevelési igényű gyermek esetében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.

A szülő, törvényes képviselő otthonában akkor biztosítható a napközbeni gyermekfelügyelet, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben - betegsége vagy egyéb ok miatt - nem biztosítható, és a szülő, törvényes képviselő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

A napközbeni gyermekfelügyelet a szolgáltatás keretében a gyermek életkorához, egészségi állapotához igazodó gondozást, felügyeletet kell, hogy biztosítson, és segítséget kell nyújtani az iskolai tanulmányok folytatásához, ha a gyermek tanulmányait az Nktv. rendelkezései szerint sajátos nevelési igénye vagy súlyos betegsége miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanulóként folytatja.

Kerületünkben működő családi bölcsődék, napközbeni gyermekfelügyelet:

- Dominó Gyermekcentrum – Magánbölcsőde és Családi Játsház 1182 Bp., Torda u. 20.
- Kalimpa Családi Bölcsőde 1181Bp., Kossuth L. u. 180/B.
- Karate Kölyök Magánóvoda és Családi Bölcsőde 1183 Bp.,Korpona u. 5.
- Nagykópé Családi Bölcsőde 1181 Bp., Katona J. u. 5.
- Gyermeksziget Családi Napközi 1181 Bp., Dráva u. 69.
- Mackófalva Napközbeni Gyermekfelügyelet 1188 Bp., Ady Endre u. 49/a.

3.4. Gyermekeink érdekében

Gyermekétkeztetés

Az Önkormányzat 2018. évben saját költségvetése terhére **458.600.000,-Ft-tal** (2017. évben 310.500.000.-Ft-al) járult hozzá a gyermekek étkezési térítési díjához.

Az Egyesített Bölcsődék tagintézményeiben saját konyháról biztosított a gyermekek étkeztetése.

A Fecskefészek Bölcsőde konyhájáról 5 óvoda (Bóbita, Eszterlánc, Pitypang, Robogó és a Vándor Óvoda) kapja meg a napi 3x-i étkezést. A többi óvodás gyermek részére az Elamen Kereskedelmi és Vendéglátó Zrt. biztosítja (főzi és szállítja) a napi 3x-i étkezést, valamint 2018. január 1. napjától az óvodás gyermekek számára a diétás étkeztetést is.

Az iskolákban (általános és középiskola) 3 szolgáltató biztosított napi 1x-i vagy 3x-i ellátást. Így az Eurest Étteremüzemeltető Kft., az Elamen Kereskedelmi és Vendéglátó Zrt., illetve 2018. január 2-től a Kandó Téri Általános Iskola és a Kassa Útcai Általános Iskola tanulói részére a Pannon Menza Kft.

Azon gyermekek részére, akik diétás étkeztetést igényelnek az iskolákban, valamennyi szolgáltató biztosítja ennek a lehetőségét.

A speciális étrendre szoruló, bölcsődékben elhelyezett gyermekek étkeztetését minden intézmény a saját konyhájáról biztosította. Szakképzett élelmezésvezetők-dietetikusok felügyelik a korszerű gyermekétkeztetés és az Országos Tisztiorvosi Hivatal 1/2011. sz. Normatív Utasításában előírt követelmények betartását. A speciális étrendre szoruló gyermekek étkezését szakorvosi vélemény alapján biztosítják azon iskoláskorú gyermekek részére, akik diétás étkeztetést igényelnek az Eurest Étteremüzemeltető Kft., az Elamen Kereskedelmi és Vendéglátó Zrt. és a Pannon Menza Kft. útján. 2018. január 1. napjától az összes óvodában a diétás étkeztetést az Elamen Kereskedelmi és Vendéglátó Zrt. szolgáltatja.

A Budapest Főváros XVIII. kerületi SOFI (Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény) tanulóinak étkeztetése a saját főzőkonyha megszűnésével 2016. szeptember 1. napjától szintén vásárolt szolgáltatás útján biztosított. Részükre az étkeztetést továbbra is térítésmentesen biztosítja az Önkormányzat.

A Gyvt. 21/B. § értelmében

Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy
 - ae) nevelésbe vették;
- b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - bb) nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - da) nevelésbe vették, vagy
 - db) utógondozói ellátásban részesül.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

- a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;
- c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Az önkormányzat a gyermek egyéni rászorultsága – a család szociális körülményeinek vizsgálata és az intézmény vezetőjének javaslata – alapján további kedvezményt biztosíthat.

Gyermekétkeztetés az intézményekben

Intézmény	Étkeztetésben részesülők száma		100 %-os kedvezményben részesülők száma		50 %-os kedvezményben részesülők száma	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Bölcsőde	487	493	267	274	megszűnt	megszűnt
Óvoda	2943	2923	1778	1998	megszűnt	megszűnt
Iskola	5507	5543	509	293	1361	1541
Összesen	8937	8959	2554	2565	1361	1541

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat

A szociálisan rászorult, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató, vagy felvételi előtt álló fiatalok támogatására ad lehetőséget a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat, melyhez az Önkormányzat 2000. év óta minden évben csatlakozott.

Az Önkormányzat **2017. évben 69 fő** részére **10 millió forint**, **2018. évben** összesen **58 fő** részére **10 millió forint** összegben biztosított támogatást.

Kerületi általános iskolába járó gyermekek természetbeni támogatása az iskolakezdésre

Az elmúlt években a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény értelmében ingyenes tankönyvtámogatásban felmenő rendszer alapján járt az általános iskola alsó tagozatán tanuló gyermekek részére alanyi jogon ingyenes tankönyv.

A Kormány azzal a szándékkal kezdte meg a tankönyvellátás rendszerének megújítását, hogy magas minőségű, mindenki számára elérhető, a 21. századi versenyképes tudást biztosító taneszközök álljanak a tanulók és a pedagógusok rendelkezésére. A Kormány a köznevelési esélyegyenlőség és a családok támogatása jegyében felmenő rendszerben bevezette az ingyenes tankönyvellátás intézményét és átvállalta a szülők anyagi terhet, amelyet a tankönyvek megvásárlása jelentett volna.

Annak érdekében, hogy minden általános iskolás tanuló ingyen kapja a tankönyveket és minél több család részesüljön a kedvezményben, a Kormány célul tűzte ki, hogy egy ütemben vezeti be az 5-8. évfolyamra, illetve kiterjeszti a 9. évfolyamra is az ingyenes tankönyvellátást a 2017/2018. évi tanévtől kezdődően. Az 1265/2017. (V.29.) Kormányhatározat értelmében tehát a 2017/2018. évi tanévtől az 1–9. évfolyamos tanulók ingyenes tankönyvellátásban részesülnek kivétel nélkül.

Az intézkedésnek köszönhetően a szeptemberben induló tanévtől körülbelül egymillió diák (a köznevelésben résztvevő diákok kb. 87%-a) kapta térítésmentesen a tankönyveket.

Az Önkormányzat kiemelt feladatának tartja, hogy megteremtse, lehetőségeihez mérten elősegítse az iskoláskorú gyermekek fejlődéséhez szükséges feltételeket, csökkentse az iskolakezdés szülőkre nehezedő terheit. Az állami ingyenes tankönyvtámogatáshoz a

megváltozott jogszabályi feltételek következtében az önkormányzat az előző évek jól bevált gyakorlatához hasonlóan:

- a 2017/2018. illetve a 2018/2019 nevelési év kezdetén is 10 füzetből álló füzetcsomagot biztosított valamennyi kerületi (állami és egyházi fenntartású) általános iskolában tanuló gyermek részére, mely hozzávetőlegesen **8,5 millió forint** összegű kiadást jelentett.

Gólyahír program

Az Önkormányzat elkötelezett a felnövekvő nemzedékek iránt, ezért anyagi lehetőségeit figyelembe véve szeretne minden lehetőséget megragadni ennek kifejezésére. A „Gólyahír” Program bevezetésével a kerületünkben élő fiatal családok gyermekvállalását kívánja ösztönözni. A „Gólyahír” Program keretében nyújtandó **ajándécsomag költsége évi 7 millió Ft.**

Az ajándécsomagot az újszülött gyermek születését követő 90 napon belül lehet igénybe venni egy alkalommal.

A 2015. januárjában megalakult Egészségügyi Tanácsadó Testület gyermekorvos, illetve védőnő tagjainak javaslata alapján került meghatározásra az ajándécsomag tartalma, mely babaápolási cikkeket - digitális lázmérő, kézfertőtlenítő kendők, babatörlőkendők, steril mull lapok, Sudocrem, pelenka alátét, fertőtlenítő oldat -, valamint fürdőlepedőt és egy nagy méretű hűtőmágnest tartalmaz. A mágnesen a szilárd táplálékok bevezetési ideje (milyen táplálékot hány hónapos kortól lehet adni a csecsemőnek) és a gyermekorvosi ügyeleti telefonszámok szerepelnek, valamint a csomagba bekerülnek különböző tájékoztató anyagok a babák gondozásával kapcsolatban.

A Program sikeresen működött, 2017. évben 733, 2018. évben 720 újszülött kapott csomagot.

Humán Papillóma vírus elleni védőoltás támogatása fiúk részére

2015. óta az Önkormányzat ingyenesen biztosítja az **általános iskola 7. osztályába járó** és állandó kerületi lakóhellyel rendelkező **fiúgyermek**ek humán papillóma, illetve a condyloma vírus elleni védőoltásának költségeit. A fiúk részére a legkorszerűbb kilenckomponensű HPV elleni védőoltást biztosítjuk. Az Önkormányzat 2017. és 2018. évi költségvetésében az oltóanyagra évente **18 millió forint** állt rendelkezésre.

Önkormányzat által fenntartott intézmények

Az Önkormányzat 10 bölcsőde fenntartásával biztosítja a kerületben a gyermekek napközbeni ellátását. Az önkormányzat vezetése évről-évre törekszik arra, hogy a gyermekek egészséges, biztonságos, korszerű környezetben történő nevelése, gondozása érdekében az épületeken kívüli és belüli folyamatos felújításokat és karbantartásokat hajtson végre.

A kerületben 20 önkormányzati fenntartású óvoda működik, ezen kívül három alapítványi fenntartású óvodával kötött az Önkormányzat köznevelési szerződést, a Csodálatos

Gyermekvilágért Alapítvánnyal, a Fecskefészek Schwalbennest Alapítvánnyal, valamint a Két Kéz Segítő Alapítvánnyal. A Két Kéz Segítő Alapítvány működtetésében álló Csoda-Bogár Ház Óvodában 7 fő kerületi lakcímmel rendelkező autizmus spektrumzavarral küzdő gyermek fejlesztésére van lehetőség.

A Pestszentlőrinci Zenevár Óvodában 6 fő autizmus spektrumzavarral küzdő gyermek fejlesztésére van lehetőség, amelynek személyi és tárgyi feltételeit 2017. évtől kezdődően az Önkormányzat biztosítja.

A Pestszentlőrinci Szivárvány Óvoda 2016. szeptember 1. napjától az ELTE gyakorló óvodája lett, tevékenységükben az óvodapedagógus hallgatók gyakorlati képzése valósul meg.

Önkormányzat tulajdonában lévő helyiség kedvezményes bérbeadása

A Szeged-Csanádi Egyházmegye által fenntartott **Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató** az Önkormányzat tulajdonában álló helyiségek bérletét pályázat útján nyerte el. A Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató Egyesület mintegy 4 000 családjából kiemelt gyerekekről gondoskodik, tevékenységének középpontjában a nevelőszülői hálózat működtetése áll, emellett a nevelőszülők és az általuk befogadott gyermekek életét, mindennapjait segítik nevelőszülői tanácsadók támogatásával, valamint segítenek megvalósítani a vér szerinti szülőkkel való kapcsolattartást. Az Önkormányzat az Egyesület részére a helyiségeket 50%-os kedvezménnyel adta bérbe határozott időre.

A **Nyúlcipő Konduktív Alapítvány** 2013. év óta 5 éves határozott időtartamban térítésmentesen használta a 1184 Budapest, Lakatos út 13. fszt. 6. szám alatti 164 m² alapterületű helyiséget. Az Alapítvány a kerületben és vonzáskörzetében biztosít konduktív pedagógiai, alapozó terápiás, szenzoros integrációs terápiás és korai fejlesztő foglalkozásokat. Az Alapítvány már csecsemőkortól foglalkozik a megkésett mozgásfejlődéssel, beszédfejlődéssel, halmozott sérüléssel, tanulási problémákkal, figyelem és magatartási problémákkal, autizmus spektrum zavarral és mozgássérült gyermekekkel. Az Önkormányzat az Alapítvány konduktív pedagógia feladatainak ellátására további 5 év időtartamra ingyenesen használatba adta a fentiekben már megnevezett helyiséget.

4. Szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátás

5.

4.1. Jogszabályi háttér

Az Önkormányzat fenntartásában működő Szociális Szolgálatok az általuk biztosított alapszolgáltatásokat, valamint a szakosított ellátást az Szt., valamint a végrehajtási rendeletek mindenkor hatályos szabályozásában foglaltaknak megfelelően szervezi és működteti.

A szociális alapszolgáltatásokra és a szakosított ellátásra vonatkozó jogosultsági feltételeket, a fizetendő térítési díjat a Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről és térítési díjairól szóló többször módosított 12/2008. (IV.22.) önkormányzati rendelete határozza meg. Az Önkormányzat rendeletét minden évben a magasabb szintű jogszabályi előírásoknak megfelelően felülvizsgálja és a térítési díjak vonatkozásában a szükséges korrekciókat elvégzi.

Szociális alapszolgáltatás:

- szociális étkeztetés,
- nappali ellátás
 - idős személyek részére,
 - fogyatékkal élő személyek részére,
 - demens személyek részére,
- házi segítségnyújtás,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Szakosított ellátás:

- átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartott családtagjaik részére tartósan vagy átmenetileg nem képesek biztosítani. Szükséges különösen a koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt nehéz helyzetben lévő személyek részére biztosítani. (Szt. 62. §)

Nappali ellátás

Egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére napi életritmust biztosító közösségi szolgáltatások nyújtása. (Szt. 65/F. §)

Házi segítségnyújtás

A szolgáltatást igénybe vevő személy részére saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Biztosítani kell az alapvető

gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást. (Szt. 63. §)

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését. (Szt. 65. §)

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény - Időskorúak gondozóháza

Azoknak az időskorú személyeknek, valamint nagykorú beteg személyeknek az átmeneti ellátását szükséges biztosítani, akik önmagukat otthonukban betegségük miatt, vagy más okból időlegesen nem képesek ellátni. (Szt. 82. §)

4.2. Intézményi működés

A Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat Képviselő-testülete a 141/2012. (IV. 26.) számú határozatával döntött az Egyesített Szociális Központ átalakításáról.

Az átszervezéssel összefüggésben a fenntartó részéről megfogalmazott elvárások az új intézmények felé a következők voltak:

- a lakosság igényeinek minél szélesebb körű és komplexebb kielégítésére törekedjenek és annak hatékony szervezésére,
- az egységes szakmai munka színvonala emelkedjen,
- az új intézmények szolgálatként működjenek,
- tegyék lehetővé a költséghatékony működést,
- a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás együttműködve közvetlenül tudjon segíteni a gyermekes családok problémáinak megoldásában, fedjék le a családközpontú szemléletre épülő komplex családgondozást és közösségi munkát,
- a kerület szociális ellátórendszerének átszervezésével a szakmai szemléletváltás megvalósulása a hatékonyabb működést segítse elő.

2017. január 1. napjával működő Szolgálatok:

Gyöngyvirág Szociális Szolgálat	1182 Budapest, Marosvásárhely u. 6-8.
Gyöngyvirág Nappali Szolgálat	1182 Budapest, Marosvásárhely u. 6-8.
Borostyán Nappali Szolgálat	1188 Budapest, Címer u. 88.
Reménység Nappali Szolgálat	1182 Budapest, Fogaras u. 1.
Életfa Szociális Szolgálat	1184 Budapest, Lakatos út 9.
Ezüstfenyő Nappali Szolgálata	1183 Budapest, Gyömrői út 178.
Napraforgó Nappali Szolgálata	1183 Budapest, Gárdonyi Géza. u. 14
Somogyi László Szociális Szolgálat	1181 Budapest, Kondor Béla sétány 17.

A Szolgálatok a Képviselő-testület Szakbizottsága által jóváhagyott utca jegyzék alapján végzik a szociális alapszolgáltatások ellátását.

4.2.1. Gyöngyvirág Szociális Szolgálat

Az intézmény jogelődje 2012. augusztus 31-ig az Egyesített Szociális Központ volt.

A Szolgálat 2012. szeptember 1. óta működik **Gyöngyvirág Szociális Szolgálat** néven.

A Szolgálat a feladatait öt szakmai egység kialakításával látja el oly módon, hogy három szakmai egység a székhelyen, két szakmai egység a telephelyein működik.

Szolgálat székhelyen működő szakmai egységei:

- Központi, irányítási feladatokat ellátó szakmai egység,
- Gyöngyvirág Nappali Szolgálat,

Szolgálat telephelyein működő szakmai egységei:

- Reménység Nappali Szolgálat,
- Borostyán Nappali Szolgálat.

A Szolgálat feladata illetékességi területén szociális alapszolgáltatások közül az étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek és fogyatékosok nappali ellátásának megszervezése és működtetése. Feladatait 2016. december 31-ig a Budapest, XVIII. ker. Marosvásárhely utca 6-8. szám alatt lévő székhely intézményben, valamint a Budapest, XVIII. ker. Fogaras utca 1. szám alatti telephely intézményben látta el. A székhely intézményben a fogyatékosok nappali ellátása, a házi segítségnyújtás és a központi irányítás szakmai egységei működnek. A telephely intézményben kerül megszervezésre az étkeztetés és 50 férőhelyen az idősek nappali ellátása.

2017. január 1-től a Szolgálat új telephellyel bővült. A fenntartó döntése alapján a Borostyán Szociális Szolgálat a Gyöngyvirág Szociális Szolgálat telephelyeként működik tovább Borostyán Nappali Szolgálat néven.

Az összevonást követően a Borostyán Nappali Szolgálat szakmai feladatai nem változtak, továbbra is ellátja az étkeztetés, idősek nappali ellátása és házi segítségnyújtás szociális alapszolgáltatásokat.

Az intézmény a Pest megyei és Budapesten élő lakosok részére biztosítja az **fogyatékossgal élők nappali ellátását**, amely keretében középsúlyos felnőtt értelmi sérültekről gondoskodik.

A Szolgálat a szociális alapszolgáltatásokon kívül a fenntartó által biztosított forrásból **személyszállítási szolgáltatást** működtet a szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételének elérhetősége érdekében. A személyszállítást két Ford Tranzit mikrobusszal biztosítják, az egyik gépjárművel lehetőség van mozgáskorlátozottak szállítására.

Szociális alapszolgáltatások magas színvonalú biztosításához elengedhetetlen a megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

Az elmúlt években az intézmény épületeinek energetikai felújítása megtörtént, a helyiségek is megújultak, a Gyöngyvirág Nappali Szolgálatnak helyt adó épület felújítása megtörtént, a Reménység Nappali Szolgálat és a Gyöngyvirág Nappali Szolgálat tálalókonyhája és étkezője felújításra került.

Az ellátáshoz szükséges tárgyi eszközeik jelentős részét is lecserélték új, korszerű eszközökre.

Étkeztetés

Az étkeztetés keretein belül napi egyszeri kétfogásos meleg ebédet biztosít a Szolgálat az ellátást igénybe vevők részére egy leves és egy főétel formájában.

Az ellátást három módon biztosítják:

- az ellátott lakására szállítva, ha azt az igény bevező kora vagy egészségi állapota indokolja,
- az ebéd kiosztás helyén helyben elfogyasztva,
- saját ételhordóban elszállítva.

Az alapszolgáltatás biztosításához a készítelt az EUREST Étteremüzemeltető Kft-től vásárolják, amely a kerületben működő főzőkonyhájáról szállítja a Szolgálat három tálalókonyhájára az ebédet. A készítelt a tálalókonyhákra kerül kiosztásra, kivéve a házhoz szállított étkezés keretében biztosított ételt, amelyet az EUREST Kft. főzőkonyhájáról szállít házhoz a MURAVID Bt.

Étkeztetés keretében igény szerint 5, 6 illetve 7 napos ellátást biztosítanak ellátottjaik részére. Szakorvosi javaslatra az ellátást igénybe vevők diétás étkeztetéséről is gondoskodnak. A tálalókonyhákra a HACCP minőségellenőrzési rendszer szerint történik az étel kiosztása.

Étkeztetés (adagszám)

	Helyben fogyasztással			Elvitellel			Kiszállítással			Összesen		
	2017	2018	2019. 06.30.	2017	2018	2019. 06.30.	2017	2018	2019. 06.30.	2017	2018	2019. 06.30.
Boros- tyán.		4703	2398		7256	3299		15641	7649	29225	27600	13246
Remény- ség	5594	4932	2384	11702	10488	5528	16823	13586	6387	34119	29101	14202
Össze- sen										63344	56701	27448

Étkeztetésben részesülők ellátotti létszámának alakulás

Szociális alapszolgáltatás	2017. dec. 31-én	2018. dec. 31-én	2019. jún. 30-án
Boros- tyán	97	113	99
Reménység	119	101	106
összesen:	246	214	205

A táblázatok adataiból megállapítható, hogy az étkeztetést igénybe vevők száma és az évente kitálalt adagok száma továbbra is jelentősen csökken, amíg 2014-ben 93 848 adag ételt tálaltak ki, 2018-ban a kitálalt adagok száma 56701, amely 39,58 %-kal kevesebb a 2014 évinél. Az elmúlt években nemcsak az étkeztetés igénybevételének száma csökkent, hanem az étkeztetést igénybe vevők száma is, az elmúlt négy és fél év adatait vizsgálva megállapítható, hogy míg 2014-ben 312 fő vette igénybe a szolgáltatást, 2019. június 30-i adatok alapján az igénybe vevők száma már csak 205 fő, 107 fővel kevesebb.

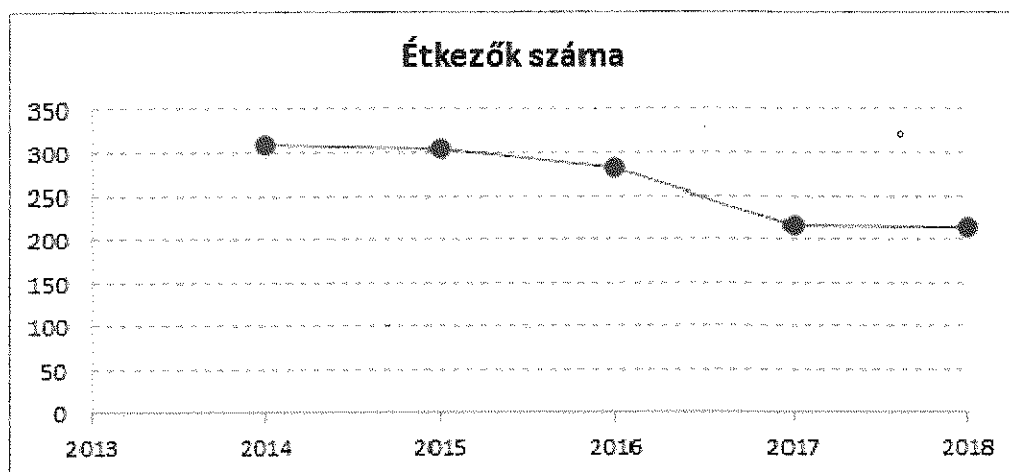
Az étkeztetés igénybevétel csökkenésének **lehetséges okai:**

- az ellátást igénybevevő célcsoport megváltozott, kevesebb az aktív korú, munkanélkülsége miatt ellátásban részesülő, valamint a magasabb jövedelemmel rendelkező idős lakosok más étkeztetési formát választanak,
- személyi térítési díjak mértéke,
- az étel minőségének romlása, étlapok egysíkúak (fűszerek hiánya),
- más étkeztetést biztosító piaci szolgáltatók nagy számban történő megjelenése,
- az ellátás igénybe vételére való jogosultság változása.

A szolgáltatás igénybevételének csökkenését nem csak az igénybevételek száma mutatja, hanem az ellátást kérelmezők és az ellátásuk megszüntetését kérők számának alakulása is, amelyet az alábbi táblázat szemléltet.

Étkeztetésben újonnan részesítettek és megszűnések száma

	2017. 01.01.-12.31.		2018. 01.01.-12.31.		2019. 01.01.-06.30.	
	felvétel	megszűnés	felvétel	megszűnés	felvétel	megszűnés
Borostyán	27	40	44	28	17	31
Reménység	28	41	27	45	22	17

Az elmúlt évekre jellemző, hogy az étkeztetés szociális alapszolgáltatást igénylők száma növekszik, azonban a szolgáltatást csak nagyon rövid ideig veszik igénybe. Az ellátás megszüntetésének okai vagy az étel minősége, itt különösen a házhoz szállított ételekre panaszkodnak vagy a szolgáltatásért fizetendő térítési díj összege.

A szolgáltatás ellátotti körének bővítése érdekében szükséges intézkedések:

- szolgáltatás keretében biztosított készétel minőségének javítása,
- változatos étlap összeállítása,
- az ellátásért fizetett személyi térítési díj felülvizsgálata, lehetőség szerinti csökkentése,
- az étel szállításából, készítéséből adódó problémák megoldása.

Házi segítségnyújtás

A szolgáltatás célja, hogy házi segítségnyújtás keretében saját lakásukon nyújtsanak segítséget azoknak az embereknek, akik koruk, egészségi állapotuk miatt önmagukat ellátni nem képesek. E tevékenység magában foglalja mindazokat a feladatokat, amelyeket a háztartásokban általában a családtagok végeznek az idős családtagok ellátása során. A gondozók elsősorban ahhoz nyújtanak segítséget, hogy az igénybe vevő szükségletei saját környezetében, életkorának, egészségi állapotának, élethelyzetének megfelelően kerüljenek kielégítésre. A gondozási feladatok köre az emberi szükségletek minden egyes elemének kielégítését felöleli.

A cél - egyben az ellátott akarata is -, hogy a házi segítségnyújtás tartalmazza mindazokat a tevékenységeket, melyek hozzásegítik az idős embert ahhoz, hogy élete végéig megőrizhesse önállóságát és az otthonában maradjon.

Az ellátás kérelemre, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendeletben meghatározottak szerint történik. Az ellátás idejét és tartalmát az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII.22.) SZMM rendelet (továbbiakban: SZMM rendelet) 3. számú mellékletét képező Értékelő adatlap kitöltésével a rendeletben foglalt gondozási szükséglet vizsgálat alapozza meg, eszerint biztosítható a személyi gondozás vagy szociális segítség.

2017 és 2019. június 30. közötti időszakban a legjellemzőbb gondozási tevékenységek és résztevékenységek az alábbiak voltak:

- fürdetés, mosdatás,
- haj és köröm ápolás,
- gyógyszer íratás,
- gyógyszer monitorozás,
- mobilizálás (lakáson belül és kívül),
- ügyintézés,
- ágynemű csere,
- bevásárlás,
- mentális gondozás.

Az elmúlt években a házi segítségnyújtás szakmai szabályai jelentősen megváltoztak, a jogszabályokban a **gondozási tevékenységek** két csoportra bontva, **szociális segítség**re és **személyi gondozásra** vonatkozóan kerültek meghatározásra. A gondozási szükséglet vizsgálatok tartalma is megváltozott. A 14 kérdésből álló felmérő lapot a vezető gondozó és az ellátott házi orvosa tölti ki. A felmérés eredménye határozza meg, hogy az ellátott részére személyi gondozás vagy szociális segítség, esetleg mindkettő biztosítható. A szükséglet vizsgálatot minden ellátottnál elvégezte a Szolgálat.

A szolgálat működési engedélyében foglaltak alapján 13 gondozónő és két vezető gondozó naponta maximum 109 fő idős, rászorult ellátottról gondoskodhat házi segítségnyújtás keretében. A gondozási tevékenységet napi, heti rendszerességgel végzik a gondozónők. Jellemzően naponta egy gondozottnál egy látogatás történik. Az egészségi állapotuk miatt teljes ellátást igénylők esetében, amely az ellátottak kb. 2-3 %-a, napi két látogatás történik.

A 2016. évi jogszabályváltozás előírta az ellátást igénybe vevők gondozási szükségletének felülvizsgálatát, amely azt eredményezte, hogy a szükséglet vizsgálatot követően az ellátást igénybe vevők száma és a napi látogatások száma csökkent. 2018-ban a látogatások száma 11926 alkalom volt. Ezzel szemben ez egy ellátottra jutó gondozási idő növekedett. A változás azt mutatja, hogy az ellátó rendszerben a magasabb gondozási szükséglettel rendelkező, elsősorban személyi gondozásra szoruló ellátottakról gondoskodnak. 2019-ben

egy szociális gondozó naponta továbbra is átlagosan 5 ellátotról gondoskodik, azonban egy ellátottra fordított gondozási idő a 2017. évi adatokhoz viszonyítva átlagosan 20 perccel megnövekedett, egy ellátottat átlagosan 1 óra 20 percben gondoztak. Az adatokból az olvasható ki, hogy a gondozottak száma kis mértékben csökkent, a napi egy gondozó által ellátott szám nem változott, az egy ellátottra jutó gondozási idő viszont jelentősen megnövekedett.

Házi segítségnyújtásban a látogatások számának és a gondozásra fordított idő alakulása

	2017.01.01.- 2017.12.31 látogatások száma (alkalom)	2017.01.01.- 2017.12.31 gondozási tevékenységre fordított idő (óra)	2018.01.01.- 2018.12.31 látogatások száma (alkalom)	2018.01.01.- 2018.12.31 gondozási tevékenységre fordított idő (óra)	2019.01.01.- 2019.06.30. látogatások száma (alkalom)	2019.01.01.- 2019.06.30. gondozási tevékenységre fordított idő (óra)
Borostyán	4810	4058	4373	5423,15	2460	3016,45
Gyöngyvirág	9090	8481	7551	9647,35	3953	5015,76

Az ellátás igénybevétele egyszerű, átlátható, ezért a gondozásra szoruló egy két nap alatt, de, ha az egészségi állapota indokolja, még aznap hozzájut a segítséghez. Minden ellátásra jogosult rászorulóknak segítséget nyújtanak, jelenleg nincs házi segítségnyújtás ellátásra várakozó.

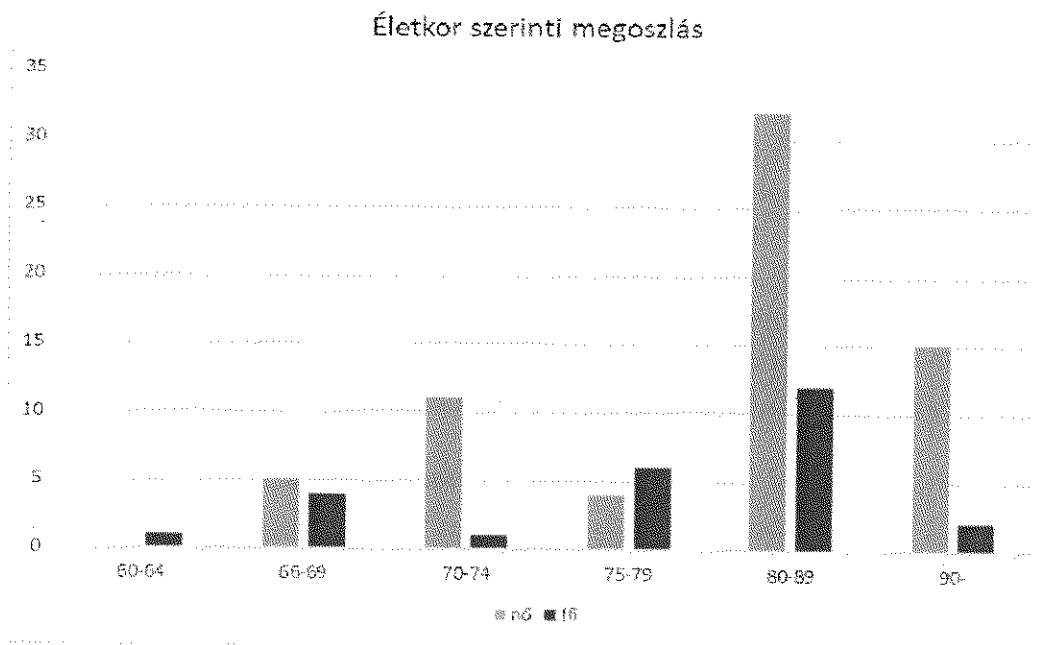
Házi segítségnyújtásban újonnan részesítettek és megszűnések száma

Év	2017. év		2018. év		2019.06.30.	
	új felvétel	ellátása megszűnt	új felvétel	ellátása megszűnt	új felvétel	ellátása megszűnt
Borostyán	22	20	41	36	13	14
Gyöngyvirág	27	34	28	27	18	20

Az ellátást igénylők száma 2014-ben jelentősen megnőtt a 2013. évi adatokhoz képest, ez a tendencia ugyan kisebb mértékben, de 2015-ben is megmaradt. 2016-ban az ellátást igénybe vevők gondozási szükséglet felülvizsgálatát írta elő a jogszabály, amely során több ellátott gondozási szükséglet vizsgálatának eredménye nem teszi lehetővé a szolgáltatás további biztosítását, ezért az ellátásból kikerülők száma 2016. első negyedévében megnövekedett. A 2017-es adatokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy az házi segítségnyújtást igénybe vevők száma az előző évhez képest nem változott jelentős mértékben, 2018-ban Borostyán Nappali Szolgálatnál jelentősen megnőtt a házi segítségnyújtást igénybe vevők száma, de az ellátásból

kikerülő ellátottak száma is megnövekedett. 2019-ben az igénybe vevők száma jelentősen nem változott.

Az ellátottak kor szerinti megoszlását az alábbi grafikon mutatja. Az adatokból kitűnik, hogy a házi segítségnyújtást igénybe vevők köre az előző évekhez hasonlóan a **80-89 év közötti korosztályból** kerül ki.

A szolgáltatás gyors, hatékony, adekvát ellátást nyújt az arra rászorulóknak.

A 2013-ban, 2015-ben és 2017-ben végzett elégedettségi vizsgálat eredménye azt mutatta, hogy az ellátást igénybe vevők és hozzátartozóik elégedettek a szolgáltatással, jónak és hasznosnak tartják a részükre nyújtott segítséget. A 2019-ben végzett elégedettségi vizsgálatok még folyamatban vannak.

Nappali ellátások

A Szolgálat három nappali ellátást nyújtó szolgáltatást működtet: a szolgálat székhelyén egy 30 férőhelyes napközit a középsúlyos értelmisérültek részére, a Fogaras utca 1. és a Címer utca 88. szám alatti telephelyeken pedig egy-egy **50 férőhelyes** nappali ellátást nyújtó szolgáltatást az idősek részére.

Fogyatékkal élők nappali ellátása

A fogyatékkal élők nappali ellátását az Önkormányzat a Gyöngyvirág Szociális Szolgálat Gyöngyvirág Nappali Szolgálatában biztosítja az önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére, melynek keretében lehetőség van a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére.

Az ellátottak gondozását, fejlesztését terápiás munkatársak, szociális gondozók, gyógy-masször, mentálhigiénés munkatárs végzi.

Az intézményben a szakmai programban meghatározottak szerint egyéni és csoportos fejlesztő, szinten tartó foglalkozásokat szerveznek, melynek keretében zenei foglalkozás, környezet- és egészségnevelés, életvitel, kreativitás, önkifejezés fejlesztése, táncterápia, sport tevékenység, kézműves foglalkozás szerepel.

A harminc férőhelyes intézményben jelenleg 33 fő van elhelyezve és 1 fő előjegyzésben várakozik az ellátás igénybevételére. A 2017. év és 2019. 06. 30. közötti látogatások számát az alábbi táblázat mutatja. A táblázat adataiból megállapíthatjuk, hogy a napközi igénybevétele az elmúlt években jelentősen nem változott. Ez annak tudható be, hogy az ellátottak köre sem változott jelentősen. 2017-ben 4 fő ellátása megszűnt, 1 főnek lakóhelyváltozás és 2 főnek egészségromlás miatt szűnt meg, 1 fő más, szociális foglalkoztatást biztosító intézménybe távozott. A megüresedett férőhelyekre 2 új ellátott került felvételre, a decemberben távozókat helyét 2018. első hónapjaiban töltötték be. 2018-ban vidékre való költözés miatt 1 fő ellátása megszűnt, két új ellátott került felvételre. 2019. első félévében egy ellátott bentlakásos intézménybe költözött.

Nappali ellátás (látogatások száma)

	2017	2018	2019. 06.30.
Gyöngyvirág Szociális Szolgálat ÉNO	5806	5550	2779

Nappali ellátás férőhely kihasználtságának adatai

	2017. év	2018.év	2019.06.30.
Engedélyezett létszám (fő)	30	30	30
Tényleges létszám dec. 31-én (fő)	31	31	33
Naponta ellátást igénybe vevők száma (fő)	23,03	22,11	22,59
Férőhely kihasználtság %	76,76	73,7	75,3

Az ellátottak nemek szerinti megoszlásában nem történt jelentős változás az elmúlt két és fél évben. Ez vonatkoztatható a kor szerinti megoszlásra is. A kor szerinti megosztásban a táblázatban meghatározott életkori kategóriák szerint valóban nincs változás, de elmondhatjuk, hogy az ellátottak életkora növekszik, hiszen a 18-39 év közötti korosztályba tartozók túlnyomó többsége már harminc év körüli, **az átlag életkor 36,5 év.**

A nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők nem szerinti megoszlása

Ellátottak száma	2017.		2018.		2019. 06.30.	
	31		32		33	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
17	14	18	14	17	16	

Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása (2019. 06. 30. adat)

Kor	Férfi	Nő	Összesen
18-39 éves	12	10	22
40-59 éves	4	6	10
60-64 éves	1	-	1

A napközi szolgáltatásainak színvonala jó, amely a szakmájuk iránt elhivatott, stabil szakemberekből álló szakdolgozóknak köszönhető.

A tárgyi feltételek adottak a színvonalas szakmai munkához, a napközi otthonnak helyt adó épület felújítása megtörtént.

Idősek nappali ellátása

Az idősek nappali ellátását a Szolgálat két telephelyén a Reménység Nappali Szolgálat és a Borostyán Nappali Szolgálat keretein belül szervezik meg. Jelenleg mindkét telephelyen 50 férőhelyes intézmény várja az igénybe vevőket. A két intézményben jelenleg összesen 138 ellátott veszi igénybe a szolgáltatást.

A nappali szolgáltatás célja az elmagányosodás és elszigetelődés megakadályozása mellett, ápolási és gondozási feladatok elvégzése, továbbá az idősek aktivitásának megőrzése, társas kapcsolatok kialakítása, a közösséghez való tartozás erősítése. Ennek érdekében a nappali ellátás keretében intézményen belüli (torna, társasjáték, masszázs, pedikűr, kozmetika, zenés táncos rendezvények, irodalmi, egészségmegőrző előadások) és intézményen kívüli (kirándulás, internet kávézó, múzeumlátogatás, sport vetélkedők) igényes és színes programokkal várják a kerületben élő időseket.

A szolgáltatás kihasználtsága jónak mondható, amely az alábbi táblázatok adataiból is kiolvasható. Az elmúlt években jelentősen nőtt az ellátottak száma és a látogatások száma is.

2017-ben mindkét intézményben a szolgáltatást naponta átlagosan 41-42 fő vette igénybe, 2019-ben naponta átlagosan 43 fő látogatta a nappali ellátás programjait. Ez alapján a nappali ellátások férőhely kihasználtsága is tovább nőtt jelenleg meghaladja a 86 %-ot.

Az ellátás megszűnésének okai elsősorban az egészségi állapot romlása vagy bentlakásos intézménybe, családhoz történő költözés, valamint az ellátott halála.

Borostyán Nappali Szolgálat működési adatai

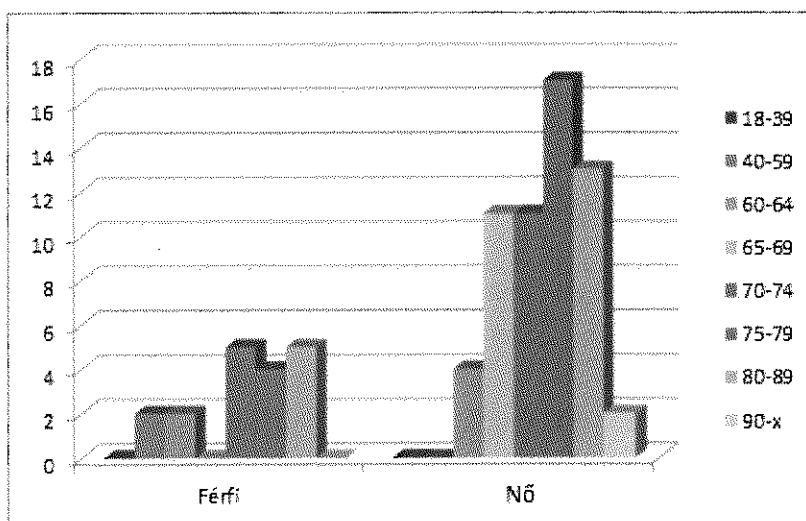
	2017.	2018.	2019.06.30.
ellátottak száma naponta	27,5	44,4	44,4
látogatások száma	6937	11094	5457

Reménység Nappali Szolgálat működési adatai

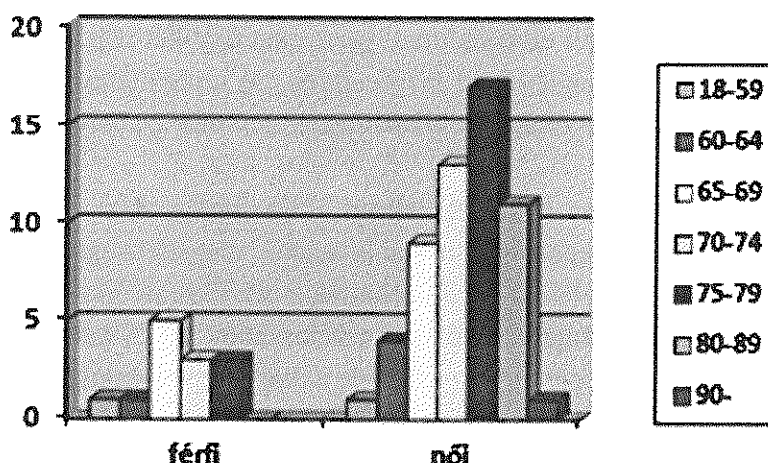
	2017.	2018.	2019.06.30.
ellátottak száma naponta	32,5	42,4	41,9
látogatások száma	8191	10601	5154

Az ellátottak kor szerinti megoszlása is jelentősen megváltozott az elmúlt két és fél évben. Egyrészt sok 65-70 év közötti aktív idős veszi igénybe a szolgáltatást, akik elhivatottak az élethosszig tartó tanulás mellett. Az ellátottak másik nagy csoportja 80-89 év közötti korosztály. Az ő ellátásuk kiegészül a szabadidős tevékenységek, programok megszervezésén túl az egészségügyi ellátás biztosításával. A nappali ellátást igénybe vevők közül az időskori elbutulásban vagy Alzheimer kórban szenvedők áthelyezésre kerültek a Somogyi László Szociális Szolgálat demens személyeket ellátó részlegébe.

**Idősek nappali ellátását igénybe vevők kor szerinti megoszlása
Borostyán Nappali Szolgálat**

*Idősek nappali ellátását igénybe vevők kor szerinti megoszlása
Reménység Nappali Szolgálat*

Az idősek nappali ellátásának személyi és tárgyi feltételei jók.

A nappali ellátás keretein belül igénybe vehető szolgáltatások folyamatosan bővítésre kerülnek, kiemelt figyelemmel az ellátást igénybe vevők korára, egészségi állapotára és nem utolsósorban az igényekre (pedikűr, masszázs, kozmetikus, torna, tánc, gyógytorna, egészségmegőrző előadások, táncos-zenés programok, kézműves foglalkozás, kirándulás).

A fenntartó támogatásával megszervezett kirándulások, a többi nappali ellátással közös rendezvények (főzőverseny, szüreti bál, vers-zene fesztivál, majális, Ki Mit Tud) tovább növelik az ellátás színvonalát.

Mindezek vonatkozásában az ellátást naponta igénybe vevők száma jelentősen megnövekedett.

Személyi térítési díj bevételek

A szociális alapszolgáltatásokért az ellátást igénybe vevők vagy a térítési díj megfizetésére kötelezettek személyi térítési díjat fizetnek. Kivételt képez az idősek nappali ellátása, amelyet a fenntartó döntése alapján térítésmentesen biztosít a Szolgálat.

A Gyöngyvirág Szociális Szolgálatnál a személyi térítési díj befizetések esetében az éves költségvetésben a tervezett bevételek arányban állnak a teljesítéssel.

Személyi térítési díj bevételek alakulása:

	<i>módosított költségvetési előirányzat</i>	<i>tényleges teljesítés</i>
2017-ben	23.102.000	29.485.375
2018-ban	23.032.000	28.516.017
2019. június	21.498.000	16.950.257

2019. június 30-án 10 fő hátralékot tartanak nyilván. A hátralék összege 83.080.- Ft. Megállapítható, hogy az elmúlt 2 és fél évben a hátralékosok száma csökken, azonban a meg nem fizetett személyi térítési díjak összege jelentősen megnövekedett

A Gyöngyvirág Szociális Szolgálat által biztosított szolgáltatási feladatainak áttekintése során megállapítható, hogy az ellátást igénylők hozzájutnak az általuk igényelt szociális alap szolgáltatáshoz, hiszen ellátásra várakozó csak az értelmi sérültek nappali ellátásánál van, jelenleg az ellátásra 1 fő várakozik. Az intézmény által nyújtott étkeztetés, házi segítségnyújtás és idősek nappali ellátása iránti igényeket egy-két nap alatt ki tudják elégíteni az ellátást igénybe vevő szükségleteinek megfelelően. A szolgáltatások tartalma megfelel a jogszabályokban előírtaknak, az ellátások biztosítása a szakmai szabályok, protokollok szerint történik.

Az intézmény által 2017 évben készített, három – étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása - szociális alapszolgáltatásra kiterjedő elégedettségi vizsgálat eredményei alapján a szolgáltatásokat igénybe vevők elégedettek a részükre nyújtott ellátásokkal. Kivételt képez az alól az étkeztetést igénybe vevők, itt a válaszadók 60 %-a elégedetlen a kiszolgált készételek minőségével, különösen nagy probléma a diétás ételek minősége, mennyisége. Sok étkeztetést igénybe vevő panaszkodott az előre csomagolt kész ételek minőségére és mennyiségére. 2019-ben is készítették elégedettségi vizsgálatot, amelynek kiértékelése az év utolsó harmadában készül el.

Jövőbeli elképzelések, célkitűzések

- Fontos feladat a Marosvásárhely utcai székhely intézményben a teljes körű akadálymentesítés, valamint a Borostyán Nappali Szolgálat 2016-ban elmaradt szigetelésének elvégzése.
- A munka színvonalának megtartásához a tárgyi feltételek mellett szükséges a megfelelő személyi feltételek biztosítása. Szükséges a kvalifikált, képzett szakdolgozók megtartása, amely egyre nehezebben sikerül, ugyanakkor megfelelő szakemberek nélkül nem lehet minőségi munkát végezni. Ehhez azonban elengedhetetlen feltétel, hogy a szociális ellátásokban dolgozók megbecsültek, elismertek és megfelelően dotáltak legyenek.

4.2.2 Életfa Szociális Szolgálat

Az Életfa Szociális Szolgálat a jogszabályi kötelezettségnek eleget téve kötelezően ellátandó feladatként biztosítja a házi segítségnyújtás, étkeztetés, idősek nappali ellátása szociális alapszolgáltatásokat Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre közigazgatási területén a Képviselő-testület által jóváhagyott utcajegyzék alapján.

Az intézmény célja, feladata:

- Az ellátási területen élő szociálisan, egészségileg, mentálisan segítségre szoruló idősek, illetve az önmaguk, vagy hozzátartozójuk ellátására képtelen, vagy részben képes 18 éven felüli lakosság segítése.

- A szolgáltatási területen jelentkező igények felmérése, a rászoruló felkutatása, a gondozás megszervezése, más szolgáltatási formákhoz történő hozzáférés segítése, tanácsadás biztosítása.
- Ismertető anyagok minél szélesebb körben való eljuttatása.
- Együttműködés és rendszeres kapcsolattartás a családdal, házi orvosokkal, kórházi szociális munkásokkal, család – és gyermekjóléti szolgálattal.
- Segítségnyújtás a szolgáltatást igénybe vevők hivatalos ügyeinek intézésében.
- A szolgáltatást igénybe vevők egészségi, mentális szociális állapotának figyelemmel kísérése.
- Javaslat új gondozási módszerek alkalmazására, a meglévő ellátások fejlesztésére.

A mindennapi munka középpontjában a gondozásra, ápolásra szoruló idősök fizikai szükségleteinek ellátása, boldog, békés öregkor megteremtése áll, valamint az ellátottak lelki harmóniájának megőrzése.

Életfa Szociális Szolgálat székhely intézmény

Az intézmény székhelyén nyújtott szociális alapszolgáltatás:

- Házi segítségnyújtás

Engedélyezett férőhelyek száma: ellátható személyek száma 90 férőhely

- Időskorúak nappali ellátása

Engedélyezett férőhelyek száma: - időskorúak nappali ellátása: 30 fő

- Étkeztetés

Életfa Szociális Szolgálat Ezüstoffenyő Nappali Szolgálat

A telephelyen nyújtott szociális alapszolgáltatás: - Étkeztetés

- Időskorúak nappali ellátása

Engedélyezett férőhelyek száma: - időskorúak nappali ellátása: 30 fő

Életfa Szociális Szolgálat Napraforgó Nappali Szolgálat

A telephelyen nyújtott szociális alapszolgáltatás: - Étkeztetés

- Időskorúak nappali ellátása

Engedélyezett férőhelyek száma: - időskorúak nappali ellátása: 30 fő

Étkeztetés

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

Amennyiben az étkezésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, szakorvos javaslatára az ellátást igénybe vevő részére diétás étkeztetést biztosítanak.

Az étkezés igénybe vehető:

- elvitellel,
- helyben fogyasztással,
- lakásra szállítással.

A szociális étkeztetés szakmai és dokumentációs központja az intézmény székhelyén található.

Az intézményben az EUREST Étteremüzemeltető Kft. biztosítja a napi egyszeri meleg ételt. A szolgáltatás időtartama 7 napos.

A helyben étkezők és az elviteles étkezők részére a telephelyeken és a székhely intézményben kerül sor az ebéd kiosztására, az étkezőkben biztosítottak a tárgyi feltételek az étel kulturált elfogyasztásához. A telephelyeken és a székhely intézményben tálaló konyha található. Hétfőn és munkaszüneti napokon tálcás-fóliás, előhűtött (sokkolt) étel kerül kiadásra.

Az ebéd házhoz szállítását a Muravid Bt. végzi hétfőtől-szombathig 11.00. és 14.00. óra között. A vasárnapi és az ünnepnapokra teljesítendő előhűtött (sokkolt) étel, vagy hideg élelmiszer kiszállítása szombaton, illetve az ünnepnapot megelőző munkanapon történik meg.

Az étkeztetés szakmai egységében mind a munkavégzés, mind a szolgáltatás tárgyi feltételei biztosítottak.

Étkeztetés (adagszám)

	Helyben fogyasztással			Elvitellel			Kiszállítással			Összesen		
	2017.	2018.	2019. 01.01- 2019. 06.30.	2017.	2018.	2019. 01.01- 2019. 06.30.	2017.	2018.	2019. 01.01- 2019. 06.30.	2017.	2018.	2019. 01.01- 2019. 06.30.
Életfa Szociális Szolgálat Napraforgó Nappali Szolgálat	3698	3062	1285	4581	2656	906	7270	7706	3877	15549	13424	6068
Életfa Szociális Szolgálat Ezüstfenyő Nappali Szolgálat	1318	1408	631	4919	2143	1212	10212	10806	5363	16449	14357	7206
Életfa Szociális Szolgálat	2099	2232	1294	4525	3978	2339	5	237	753	6629	6447	4386

A táblázatokban jelölt adatokból látható, hogy az étkezést igénybe vevő ellátottak száma folyamatosan csökkent.

Az igénybevétel csökkenésének okai:

- a területben számos vendéglátó egység, szolgáltatás működik, melyek hasonló áron kínálják az ebédet, mint az étkeztetésért fizetendő legmagasabb személyi térítési díj, és az igénybe vevő ízlése szerint többféle menüből is választhat. Ennek okán a magasabb jövedelemmel rendelkező ellátottak az egyéb vendéglátó egységek által kínált ételeket veszik igénybe.

Az étkeztetést igénybe vevők között sok a nehéz szociális helyzetben lévő, pszichiátriai tünetekkel küzdő személy.

A jogszabályi kötelezettségnek eleget téve a HACCP rendszer működtetése és felülvizsgálata folyamatosan történik. Az étkeztetés szociális alapszolgáltatás biztosításának folyamatában feladat ellátást végző munkatársak évente részt vesznek a HACCP oktatáson, majd a tudásfelmérő teljesítésével Tanúsítványt kapnak az oktatáson való részvétel igazolásaként.

Személyi térítési díj bevétel 2017-ben: 14.702.225.-Ft

2018-ban: 14.494.730.-Ft

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete

- saját környezetében,
- életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően,
- meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A gondozó a házi segítségnyújtás során együttműködik az egészségügyi és szociális alap – és szakellátást nyújtó intézményekkel.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítják:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítják:

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- szociális segítség keretében biztosított feladatokat.

Házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében kerül megállapításra, hogy az ellátást igénylő esetben szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt.

Az ellátást igénybe vevő elvesztett képességeinek pótlása, azon gondozási szükségletének biztosítása, amelyet az igénybe vevő családja, hozzátartozója nem tud biztosítani. A szolgáltatás biztosításával megteremteni annak lehetőségét, hogy az igénybe vevő otthonában önálló életvitelét segítséggel fenntartsa, önállóságát megőrizze annak érdekében, hogy elvesztett képességei ellenére is otthonában élhessen.

A Szolgálat feladata, hogy szükség szerinti segítséget nyújtson azoknak az idősöknek, betegeknek, fogyatékosokkal élőknek, akik koruk, szociális helyzetük, vagy egészségi állapotuk miatt önmaguk ellátásáról nem tudnak gondoskodni és nincs, ki róluk gondoskodik. A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22) SZMM rendeletben meghatározottak szerint kell megállapítani az ellátást igénylő gondozási szükségletét. A szükséglet vizsgálat eredménye alapján meg kell határozni a házi segítségnyújtás keretében biztosítható gondozási tevékenységek körét.

Meg kell szervezni a gondozási tevékenységek munkanapokon történő szakszerű elvégzését és dokumentálását.

A szolgáltatás során biztosítani kell:

- a gondozási szükséglet vizsgálat eredménye alapján történő fokozatba sorolás szerint a szociális segítséget, személyi gondozást vagy mindkettőt, amelyek a 1/2000 (I. 7.) SzCsM rendelet 5. sz. mellékletében meghatározott tevékenységek lehetnek,
- a szolgáltatás során biztosítani kell az ellátást igénybe vevő emberi jogainak és ellátotti jogainak érvényesülését.

Az ellátásban részesülő személyekkel közvetlenül foglalkozó személyes gondoskodást végző munkatársak 100%-a szakképzett, létszáma és végzettsége megfelel a jogszabályi előírásnak.

A házi segítségnyújtás szakmai egység személyi és tárgyi feltételei biztosítottak.

Házi segítségnyújtás (látogatások száma)

	2017.	2018.	2019.01.01.-2019.06.30.
Életfa Szociális Szolgálat	5338 (6808 óra 10 perc személyi gondozás, 307 óra 50 perc szociális segítség)	5804 (7119 óra 20 perc személyi gondozás, 170 óra 30 perc szociális segítség)	2682 (3266 óra 15 perc személyi gondozás, 87 óra szociális segítség)

2017. évben 83 fő jelezte igényét házi segítségnyújtás igénybevételére vonatkozóan, ebből 33 fő került felvételre és valósult meg a szolgáltatás biztosítása. Az igény jelzését követően 6 fő kórházba került és ezt követően nem történt visszajelzés, 2 fő elhalálozott, 4 fő magasanak érezte a jövedelme alapján megállapításra kerülő óradíj összegét, 3 fő bentlakásos intézménybe költözött, 17 fő mégis családon belül oldotta meg az idős személy ellátását, 18 fő átvette a házi orvos, kezelő orvos által kitöltendő nyomtatványokat (Egészségi állapotra vonatkozó igazolásértékelő adatlap a gondozási szükséglet megállapításához), de ezt követően nem történt visszajelzés, kérelem benyújtás a szolgáltatás biztosítását megalapozó megállapodás megkötéséhez.

2017-ben 42 fő esetében került sor az alapszolgáltatás megszüntetésére: 27 fő elhalálozott, 4 fő bentlakásos intézménybe költözött, 11 fő saját kérésére (elköltözött, családon belül oldották meg a további ellátást).

2018. évben 72 fő jelezte igényét házi segítségnyújtás igénybevételére vonatkozóan, ebből 49 fő került felvételre és valósult meg a szolgáltatás biztosítása. Az igény jelzését követően 10 fő kórházba került és ezt követően nem történt visszajelzés, 2 fő bentlakásos intézménybe költözött, 11 fő átvette a házi orvos, kezelő orvos által kitöltendő nyomtatványokat (Egészségi állapotra vonatkozó igazolás, Értékelő adatlap a gondozási szükséglet megállapításához), de ezt követően nem történt visszajelzés, kérelem benyújtás a szolgáltatás biztosítását megalapozó megállapodás megkötéséhez.

2018-ban 32 fő esetében került sor az alapszolgáltatás megszüntetésére: 12 fő elhalálozott, 3 fő bentlakásos intézménybe költözött, 17 fő saját kérésére (elköltözött, családon belül oldották meg a további ellátást).

Személyi térítési díj bevétel 2017-ben: 3.650.293.-Ft

2018-ban: 4.217.207.-Ft

Nappali ellátás

Idősek nappali ellátása az Életfa Szociális Szolgálat (1184 Budapest, Lakatos út 9.), az Ezüstkényő Nappali Szolgálat (1183 Budapest, Gyömrői út 178.) és a Napraforgó Nappali Szolgálat (1183 Budapest, Gárdonyi utca 14.) épületében működik.

Az idősek nappali ellátása elsősorban saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, szellemi és kulturális elfoglaltságra, az izoláció megelőzésére, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Napraforgó Nappali Szolgálat: Az intézmény kertvárosi környezetben található, családi házból lett kialakítva. Tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető, részben akadálymentes épület, egy nagyobb klubszoba, étkező, nemenkénti mosdó és a külön, külső

bejárattal kialakított pihenőszoba várja az ellátottakat. A klub kis udvara ápolt, gondozott, szabadtéri programokhoz kellemes helyet biztosít.

Ezüstfenyő Nappali Szolgálat: Az intézmény kertvárosi környezetben található, családi házból lett kialakítva, tömegközlekedési eszközzel megközelíthető. A kerület többi részétől közlekedési szempontból elzárja a gyorsforgalmi út. Az épület részben akadálymentes, klubszoba, nagy ebédlő, pihenőszoba és nemenkénti mosdó áll az ellátottak rendelkezésére. A klub kis udvara ápolt, gondozott, szabadtéri programokra alkalmas.

Életfa Szociális Szolgálat: 2015. február 20-án nyitotta meg kapuit a székhely intézményben életre hívott idősek nappali ellátása. A szolgáltatás bővítésével a Lakatos – lakótelepen élők részére is lehetőség nyílt a közvetlen környezetben egy olyan szolgáltatás igénybevételére, mely lehetőséget biztosít a szabadidő hasznos eltöltésére szervezett programokon való részvételre.

Az intézmény lakótelepen található, földszintes épület, tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető, orvosi rendelő, gyógyszertárak szomszédságában helyezkedik el. Az épület akadálymentes, nagyobb klubszoba, étkező, pihenőszoba, nemenkénti mosdó várja az ellátottakat.

Az idősek nappali ellátásában a személyi és tárgyi feltételek biztosítottak.

Az ellátás megszervezésénél figyelembe veszik az ellátást igénybe vevő szükségleteit, igényeit, kívánságait. A szolgáltatásokat a klubtagok korának, egészségi és mentális állapotának megfelelően alakítják oly módon, hogy az a klub többi tagját ne érintse hátrányosan, illetve az intézmény napi rendjét, működését ne zavarja, valamint a közösség összetartó erejét erősítse.

Az ellátásban részesülő személyekkel közvetlenül foglalkozó személyes gondoskodást végző személyek 100%-a szakképzett. A klubban dolgozók létszáma és végzettsége megfelel a jogszabályi előírásnak.

Szakmai munka:

Napraforgó Nappali Szolgálat:

A klubtagok elég idősek, így nehezebben tudnak mozogni, ezért inkább a helyi programokat igénylik. Nagyon jó kapcsolatot ápolnak az Ezüstfenyő Nappali Szolgálat, Életfa Szociális Szolgálat (testvérklubok) klubjaival, így sűrűn szerveznek közös programot.

A hagyományos ünnepeket családias légkörben szervezik meg. Állandó foglalkozás a csütörtöki klubdélután. Szeretnek kártyázni, zenét hallgatni. Számítógép áll rendelkezésre a klubtagoknak az internet használatához. Sűrűn rendeznek a kertben bográcsozást, szalonnasütést, ünnep alkalmával zenés, táncos foglalkozást. A foglalkozásokhoz az anyagi és tárgyi feltételek biztosítottak.

Fontos cél az egészség megóvása, így rendszeresen tartanak egészségügyi tanácsadást, vérnyomás, vércukor- és testsúlymérést. Hetente van tornafoglalkozás is.

2017. január 1-jén 37 fő rendelkezett megállapodással az idősek nappali ellátása igénybevételére vonatkozóan. Tárgy évben felvételt kért és felvételre került 0 fő. Az ellátásból kikerült 3 fő (2 fő elhalálozott, 1 fő bentlakásos intézménybe került elhelyezésre).

2017. december 31-én 34 fő a megállapodással rendelkező ellátotti létszám.

2017. évben a nappali ellátást igénybe vevők száma naponta átlagosan 27 fő volt, mely igénybevétel 90%-os kihasználtságot mutat.

2018. évben felvételt kért és felvételre került 4 fő. Az ellátásból kikerült 4 fő (2 fő elhalálozott, 2 fő elköltözött a kerületből).

2018. december 31-én 34 fő a megállapodással rendelkező ellátotti létszám.

2018. évben a nappali ellátást igénybe vevők száma naponta átlagosan 26 fő volt, mely igénybevétel 87%-os kihasználtságot mutat.

Ezüstfenyő Nappali Szolgálat:

A klubtagok fiatalosak, szeretnek mozogni, táncolni, a helyi programok mellett igénylik a klubon kívüli rendezvények látogatását is. Nagyon jó kapcsolatot ápolnak a Napraforgó nappali Szolgálat, Életfa Szociális Szolgálat (testvérklubok) időseivel, így sűrűn szerveznek közös programot. Az ünnepeket rendszeresen közösen ünneplik, hetente van teadélután. Szeretik a kerti programokat, bográcsozást. Heti rendszerességgel van a klubban átmozgató torna.

A foglalkozásokhoz az anyagi és tárgyi feltételek biztosítottak.

2017. január 1-jén 38 fő rendelkezett megállapodással az idősek nappali ellátása igénybevételére vonatkozóan. Tárgy évben felvételt kért és felvételre került 7 fő.

Az ellátásból kikerült 2 fő (1 fő elhalálozott, 1 fő egyéb okok miatt kérte az ellátás megszüntetését).

2017. december 31-én 43 fő a megállapodással rendelkező ellátotti létszám.

2017. évben a nappali ellátást igénybe vevők száma naponta átlagosan 24 fő volt, mely igénybevétel 80%-os kihasználtságot mutat.

2018. évben felvételt kért és felvételre került 0 fő. Az ellátásból kikerült 8 fő (3 fő elhalálozott, 5 fő egyéb okok miatt kérte az ellátás megszüntetését).

2018. december 31-én 35 fő a megállapodással rendelkező ellátotti létszám.

2018. évben a nappali ellátást igénybe vevők száma naponta átlagosan 23 fő volt, mely igénybevétel 77%-os kihasználtságot mutat.

Életfa Szociális Szolgálat:

Budapest XVIII. kerület vonatkozásában a Lakatos – lakótelepen él az idős lakosság legnagyobb százaléka, egyedül, magányosan és zárkózottan. Nagyon nehezen, folyamatos és kitarító tájékoztató munka eredményeként mozdíthatók ki otthonukból, vonhatóak be a nappali ellátás keretében igénybe vehető programokba, rendezvényekbe.

A klubtagok szívesen vesznek részt az Ezüstfenyő Nappali Szolgálat, Napraforgó Nappali Szolgálat (testvérklubok) részvételével szervezett közös programokon. Az Életfa Szociális Szolgálat épülete nem rendelkezik kerttel, ennek okán a szabadtéri programok megvalósítása a telephely intézmények kertjében valósul meg. A klubtagok aktív résztvevők a kreatív foglalkozáson, számos munkájuk díszíti az intézményt.

2017. január 1-jén 31 fő rendelkezett megállapodással az idősek nappali ellátása igénybevételére vonatkozóan. Tárgy évben felvételt kért és felvételre került 9 fő. Az ellátásból kikerült 5 fő (2 fő elhalálozott, 2 fő bentlakásos intézménybe költözött, 1 fő családi okokra vagy egészségi állapot változásra hivatkozva kérte az ellátás megszüntetését).

2017. december 31-én 35 fő a megállapodással rendelkező ellátotti létszám.

2017. évben a nappali ellátást igénybe vevők száma naponta átlagosan 21 fő volt, mely igénybevétel 70%-os kihasználtságot mutat.

2018. évben felvételt kért és felvételre került 8 fő. Az ellátásból kikerült 6 fő (1 fő elhalálozott, 2 fő bentlakásos intézménybe költözött, 3 fő családi okokra vagy egészségi állapot változásra hivatkozva kérte az ellátás megszüntetését).

2018. december 31-én 37 fő a megállapodással rendelkező ellátotti létszám.

2018. évben a nappali ellátást igénybe vevők száma naponta átlagosan 24 fő volt, mely igénybevétel 80%-os kihasználtságot mutat.

Nappali ellátás (látogatások száma)

	2017.	2018.	2019.01.01.-2019.06.30.
Életfa Szociális Szolgálat	5179	5780	2926
Életfa Szociális Szolgálat Napraforgó Nappali Szolgálat	6592	6345	3182
Életfa Szociális Szolgálat Ezüstfenyő Nappali Szolgálat	5781	5633	2786

Idősek nappali ellátása a Fenntartó döntése alapján ingyenes.

Az intézmény által 2019 első félévében készített elégedettségi vizsgálat eredményei:

Az elégedettségi vizsgálat kérdőív kitöltésével valósult meg, a kérdőív anonim volt.

Az étkeztetés szociális alapszolgáltatást igénybe vevők által megjelölt válaszok alapján megállapítható, hogy az ebéd mennyiségét, minőségét teljes mértékben megfelelőnek tartják, elégedettek az étlap összeállítással, saját jövedelmükhöz viszonyítva megfelelőnek tartják az ebédért fizetett térítési díjat, elégedettek az ebédosztást/ebédszállítást végző dolgozók munkájával, és ajánlanák másnak is a szolgáltatást.

Az idősek nappali ellátása szociális alapszolgáltatást igénybe vevők által megjelölt válaszok alapján megállapítható, hogy a nappali ellátás keretében szervezett programokkal, szolgáltatásokkal elégedettek, a dolgozókat szakmailag felkészültnek értékelték, az intézmények rendelkeznek a klubélethez szükséges eszközökkel, gépekkel, kellékekkel, és ajánlanák másnak is a szolgáltatást.

Jövőbeli elképzelések, célkitűzések

- A kerületi szociális és gyermekjóléti intézmények működéséhez meghatározott tárgyi feltételek biztosítását követően fontos feladat a szinten tartás, az elhasználódott eszközök folyamatos pótlása.
- A képzett szakdolgozók megtartása, melyhez elengedhetetlen az erkölcsi és anyagi megbecsülés. A jó munkahelyi környezet, a jó munkahelyi légkör megtartó erő, de hosszú távon nem pótolja, nem helyettesíti az anyagi megbecsülést. (Anyagi megbecsülés fenntartói, illetve állami forrásból.)
- Az étkeztetés vonatkozásában „A” és „B” menü, választásos menü bevezetése.

4.2.3. Somogyi László Szociális Szolgálat

A Szolgálat a Havanna lakótelepen helyezkedik el, társasházi lakókörnyezetben. Az idős emberek számára a mindenkor hatályos jogszabályokban foglaltak szerint szervezik és működtetik a szakosított és alapellátásokat biztosító szolgáltatásokat.

Szociális alapszolgáltatások:

- szociális étkeztetés
- idősek nappali ellátása (demens betegek nappali ellátása)
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Szakosított ellátás:

- átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény.

Étkeztetés

A legalább napi egyszeri meleg étkezést azok a szociálisan rászorultak veszik igénybe, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. A készletet az EUREST Étteremüzemeltető Kft-től vásárolják, a kerületben működő főzőkonyháról szállítják azt az intézmény tálalókonyhájára.

Az étkezést háromféle módon lehet igénybe venni:

- az étel kiszolgálásával és egyidejű helyben fogyasztásával,

- elvitellel,
- lakásra történő kiszállítással.

Az igénylők a napi egyszeri meleg étkezést kérhetik 5,6, illetve 7 napos ellátás biztosításával. Szakorvosi javaslatra diétás étkeztetésről is gondoskodnak.

Az étkezési adagok száma

étkezés	2017	2018	2019. 06.30.
helyben	1 812	1 245	709
elvitellel	18 144	15 708	6 800
szállítással	10 406	10 545	6 300
összesen	30 362	27 498	13 809

Az étkeztetésben részesülők **számát tekintve** az elmúlt évekhez képest csökkenés látható, ennek egyik oka a piacon lévő ételfutár hálózat kínálatának növekedése, a választék sokszínűsége, illetve az ingyen konyhák létrejötte. Nagyon sok lehetőség közül választhatnak azok az ellátottak, akiknek megfelelő jövedelmük van és tudnak fizetni az étkeztetésért.

A csökkenés további oka, az ellátást igénybe vevő célcsoportok megváltozása, valamint az ellátásra való jogosultságok változása.

A helyben étkezők száma is csökkent az elmúlt évekhez képest, ami azzal magyarázható, hogy a klubtagok aktívak maradnak, és inkább otthon főznek, mint az intézményben étkeznek.

Az elvitellel étkezők száma is csökkent, melynek okai között szerepel az elköltözés, intézménybe bekerülés, lakcímváltozás, elhalálozás, valamint több szociális étkezőnek a munkaerő piacon sikerült elhelyezkednie.

Az ellátotti kör túlnyomó többségben olyan ellátottakból tevődik össze, akik szociális helyzetük miatt támogatásra rászorulnak, alacsony jövedelműek, vagy jövedelemmel sem rendelkeznek.

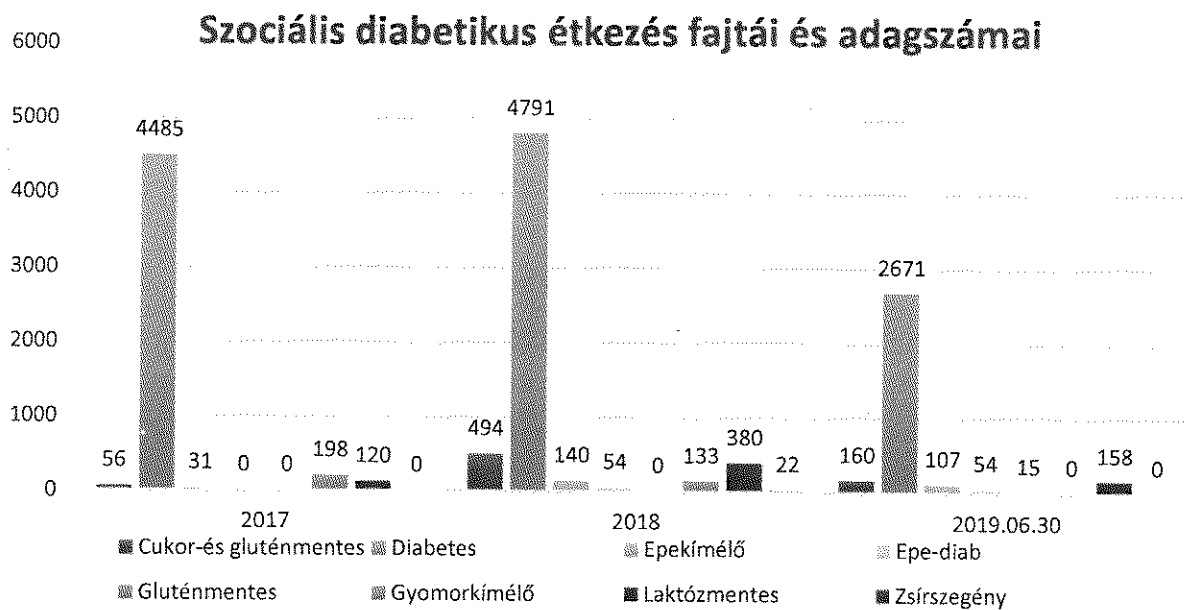
Az étkeztetést igénylők jövedelemviszonya

Jövedelem/fő	2017	2018	2019. 06.30.
0	12 fő	12 fő	4 fő
42751- 85500	58 fő	56 fő	35 fő
85501-	93 fő	131 fő	103 fő

A Szolgáltatótól a szociális étkeztetést leginkább azok az ellátottak veszik igénybe, akik koruk vagy egészségi állapotuk miatt rászorulnak.

Az igénybe vett étkezések fajtáját figyelembe véve a **diétás** étkeztetés iránt megnőtt az érdeklődés az elmúlt évek folyamán és többen veszik igénybe ezt az ellátást. Ez azt mutatja,

hogy egyre nagyobb az odafigyelés az egészségükre és próbálnak tenni annak megóvása érdekében. Az elmúlt két és fél évben 8 fajta diétát biztosított a Szolgálat az igénylők részére.

Nappali ellátás (demens személyek nappali ellátása)

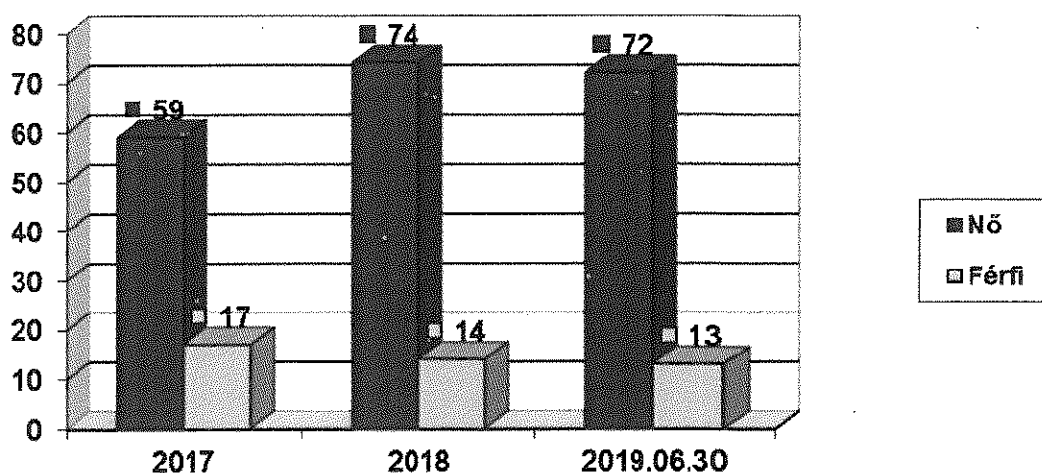
A nappali ellátást azok veszik igénybe, akik a saját otthonukban élnek, tizennyolcadik életévüket betöltötték, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociálisan és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek. Az igénybe vevők részére –szociális-, mentális állapotuknak megfelelő – napi életritmust biztosító közösségi szolgáltatásokat nyújtanak, klubszerű foglalkozás keretében.

A nappali szolgáltatás az elmagányosodás és elszigetelődés megakadályozása mellett, ápolási és gondozási feladatokkal kiegészítve működik. Emellett segít az idősek aktivitásának megőrzésében, társas kapcsolat kialakításában, a közösséghez való tartozás erősítésében.

A Szolgálat az idősek **nappali ellátását 60 férőhellyel** működteti, ezen belül **14 férőhelyet biztosít a demens betegek nappali ellátására.**

A nappali ellátások igénybevételénél a nők aránya nagyobb, mint a férfiaké, ami egyrészt azzal magyarázható, hogy tovább élnek, másrészt aktívabbak is a férfiaknál.

Nemek szerinti megoszlás

A nappali ellátásban részesülők, látogatások száma

Somogyi L. nappali ellátása	2017	2018	2019. 06.30.
Idősek nappali ellátása	12765	14982	6387
Demens személyek nappali ellátása	2150	1394	900
Összesen	14865	16376	7287

Az ellátottak száma folyamatosan nő. Ennek egyik oka, az egyre több új érdeklődő csatlakozása. A nappali ellátást az önkormányzat térítésmentesen biztosítja az érintettek részére.

A szolgáltatási elemek igénybevétele

Év	M	P	Ü	Eg	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
2017	148	1602	1	188	882	10349	6	0	1387	12	0	0	0	183
2018	0	0	0	0	1013	15131	2	0	1606	3	424	2	0	6

2017. február 16-tól, a jogszabályi változások következtében a szolgáltatási elemek köre kibővült. (M: mentális segítség, P: Program, Ü: Ügyintézés, Eg: Egyéb,) A: Tanácsadás, B: Készségfejlesztés, C: Háztartásban segítség, D: Étkeztetés E: Esetkezelés, F: Felügyelet, G: Gondozás, H: Pedagógiai segítségnyújtás, I: Gyógypedagógiai segítségnyújtás, J: Közösségfejlesztés)

2017. évben a programokon való részvétel, majd a szolgáltatási elemek bővülése és átalakítása miatt a készségfejlesztésre és az esetkezelésre volt a legnagyobb igény, míg 2018.

évben az esetkezelés, a készségfejlesztés és a tanácsadás volt a legtöbbet igénybe vett szolgáltatás.

2019.06.30.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	Összesen
Január	68	1108	0	0	50	0	72	0	0	0	1122
Február	65	1011	0	0	36	0	68	0	0	0	1013
Március	109	1067	0	0	31	0	51	0	0	0	1069
Április	74	1011	0	0	42	0	76	0	0	4	1013
Május	106	1132	0	0	44	0	100	0	0	65	1133
Június	88	1037	0	0	37	0	98	0	0	73	1037
Összesen: (látogatások száma)	510	6366	0	0	240	0	465	0	0	14 2	6387

2019 első fél évében a készségfejlesztés, a tanácsadás és a gondozás volt a leginkább jellemző ellátási forma. Az összes szolgáltatási elem közül minden évben legtöbbször készségfejlesztésben részesült.

A klubfoglalkozások célja, hogy minél nagyobb számban szervezzenek olyan foglalkozásokat, rendezvényeket, amelyek a közösséget, társas kapcsolatokat erősítik, amelyek összehozzák a kerület szociális szolgálatának klubtagjait, ahol élményt adnak egymásnak, és ezért szívesebben látogatják a klub műsorait, mint az orvosi rendelőt. Mindez köszönhető a Szolgálat dolgozóinak, akik folyamatos és különös figyelmet fordítanak a kapcsolatok erősítésére, ami pozitívan befolyásolja a nappali ellátásban részesülők számát is.

Nappali ellátás demens személyek részére

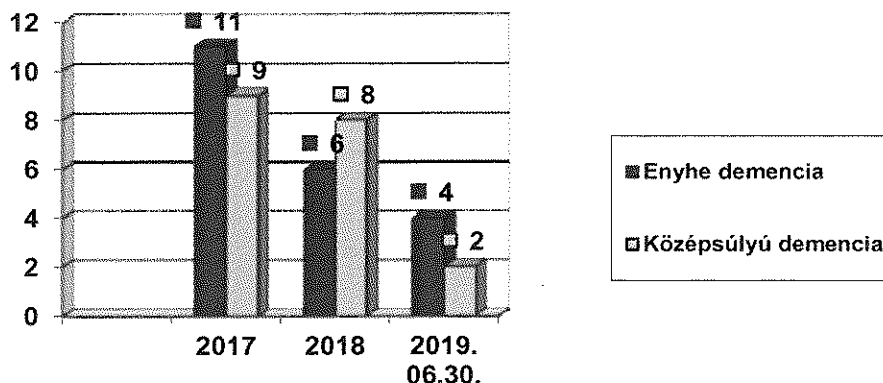
Az SZCSM rendelet 84/A. § figyelembevétel alapján 2015. évben az Önkormányzat és a Szolgálat közös célként jelölte meg a nappali ellátás bővítését demens személyek ellátására. A tapasztalatok azt mutatták, hogy a kerületben igen nagy az igény erre a szolgáltatásra. Sok hozzátartozó érdeklődött a Szolgálatnál a demens családtagjuk részére milyen nappali tartózkodási lehetőséget, ellátást tudnának biztosítani. Mivel ez egy speciális ellátási forma, felmérve az intézmény adottságait, az önkormányzat úgy döntött, hogy számos átalakítással létrehozza a **kerületi szintű demens ellátás** – személyi, tárgyi és anyagi feltételek biztosításával - működtetését az intézményben. Az átalakításra (foglalkoztató, vizes blokkok, közlekedők, pihenő helyiségek, berendezések, biztonsági környezet kialakítása) az **Önkormányzat 13.500.000 Ft** fordított. Az ellátotti létszámhoz szükséges személyekkel (2 fő szociális gondozó, 1 fő szociális segítő, 1 fő mentálhigiénés munkatárs) emelkedett az intézmény létszáma.

A Szolgálat - kerületi szinten - 2016. március 1-vel elindította a demens személyek nappali ellátását. Az érdeklődés az ellátás iránt olyan nagy volt, hogy 2017. március 1-vel újabb 4 férőhellyel bővült az ellátás.

A létszám a szolgáltatás indulása óta növekszik, az érdeklődés folyamatos, növekvő.

Az átlag 10 fő létszámnál, a nemek arányát tekintve a nőké magasabb a férfi ellátottakhoz képest.

Kórkép szerinti megoszlás

Demens személyek nappali ellátása esetén, az ellátás feltétele, hogy a demencia kórképét igazolni kell. A középsúlyú demenciában szenvedők egyre nagyobb arányban jelennek meg, az enyhe fokú demenciával szenvedőkkel szemben.

Az ellátás célja:

- Az enyhe, illetve középsúlyos demenciával küzdő, idősödő emberek szociális biztonságának megőrzése kulturált, biztonságos körülmények között.
- A személyes gondoskodást nyújtó demens nappali ellátás étkezéssel együtt működik, reggelit és ebédet kapnak az ellátottak.
- A család tehermentesítése céljából a gondoskodás kiegészítése 7.00-17.00 óra között.
- Önellátási képességük csökkenése mellett is életminőségük megőrzése, szükségleteik kielégítése.
- Ápolás és foglalkoztatás mellett, szeretetteljes gondoskodás.
- Biztonságos környezet és felügyelet biztosítása az emberi méltóságuk, autonómiájuk megőrzésével.

Az előkészületi munkálatoknál fontos volt a kerületben működő házi orvosokkal való kapcsolatfelvétel, hiszen a legtöbb érdeklődő általuk jelent meg a Szolgálatnál.

A szolgáltatás megszüntetésének okai:

- a demencia súlyos fokának növekedése,
- egyéb szervi megbetegedések,
- bentlakásos intézménybe való beköltözés.

Házi segítségnyújtás

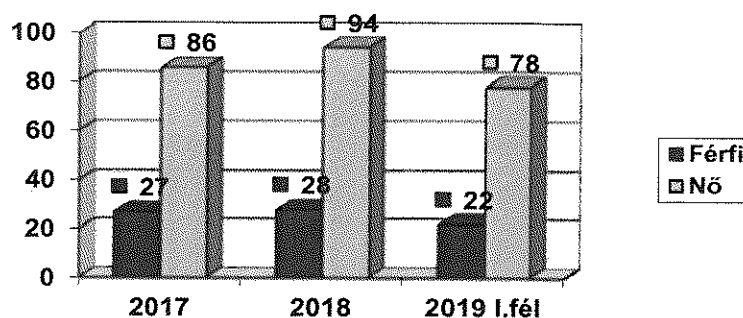
A szolgáltatást az igénylők a saját lakásukon kapják meg, akik koruk, egészségi állapotuk miatt önmagukat ellátni nem képesek.

Célja az ellátásnak, hogy minden olyan tevékenységet megkapjon az ellátott, amelyeket a háztartásokban általában a családtagok végeznek az idős családtagok ellátása során. A szociális gondozók minden olyan tevékenységet igyekeznek elvégezni, ami segítségül szolgál az idős beteg számára, életkorának, egészségi állapotának, élethelyzetének megfelelően.

A házi segítségnyújtásban **engedélyezett férőhelyek száma 72.**

A nemek szerinti megoszlást vizsgálva elmondhatjuk, hogy a női ellátottak sokkal nagyobb arányban veszik igénybe a házi segítségnyújtást, mint a férfiak. Ez azzal magyarázható, hogy a nők magasabb életkort élnek meg.

Nemek szerinti megoszlás

Elmondható, hogy **növekedés** mutatkozik az ellátotti létszámot illetően. E tény annak tudható be, hogy nő az idősek száma, öregszik a lakosság és nagyon sok az idős, ágyhoz kötött és magányos ember. A tapasztalat az, hogy nagyon sokan már csak akkor kérnek segítséget, amikor már egészségi állapotuk nagyon rossz, végső stádiumba kerülnek.

A felvételek és megszűnések alakulása

Év	2017	2018	2019. 06.30.
Új felvételt igénylő	43	48	27
Megszűnt ellátás	38	42	17

Az új ellátást igénylők száma emelkedett 2018-ban és 2019 első félévében is. A Somogyi László Szociális Szolgálat által ellátott területen is megfigyelhető az idős emberek számának növekedése, mely egyre nagyobb terhet ró a szociális ellátórendszerre.

Az új felvételt igénylők száma nagyobb arányú a megszűnt ellátottak számánál 2018. évben és 2019 első félévében egyaránt.

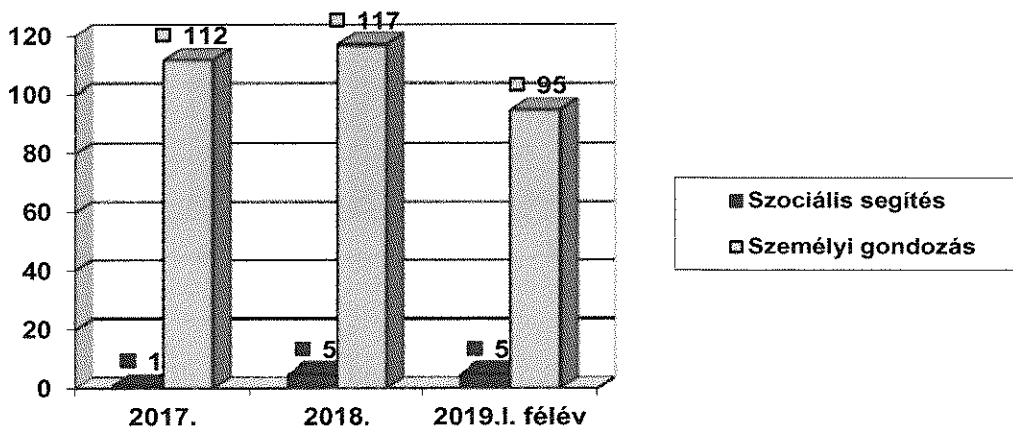
A 2016. évi jogszabályi változások miatt jelentős változások történtek a házi segítségnyújtásban: két tevékenységkör került kialakításra

- a szociális segítség,
- személyi gondozás.

A szolgáltatás igénylését követően gondozási szükségletfelmérés történik, annak megállapítása céljából, hogy a gondozás melyik formája indokolt. Az intézmény által nyújtott szolgáltatás célja, hogy minden ellátott személyre szabott egyéni szükségletekhez igazodó komplex segítségnyújtásban részesüljön.

2016. évtől a házi segítségnyújtást a Szolgálat szociális segítségként és személyi gondozásként biztosítja ellátottjainak.

Házi segítségnyújtás rendszere

Látogatások száma

	2017	2018	2019. 06.30.
Somogyi László Szociális Szolgálat	7562	7321	3721

A szociális intézményi rendszer átalakítását követően a cél az volt, hogy a házi segítségnyújtás jobban átlátható legyen és minél magasabb színvonalú ellátást kapjon az ellátott, a szakmai szabályok egységes alkalmazásával. Elmondható, hogy a Szolgálatnak sikerült ezt teljesíteni és a továbbiakban is ezt tartják célnak.

2018-ban a látogatások száma csökkent 2017-hez képest.

Gondozási órák száma

	2017	2018	2019. 06.30.
Somogyi László Szociális Szolgálat	9877	9455	4889

Szociális segítések száma

	2017	2018	2019. 06.30.
Somogyi László Szociális Szolgálat	133	428	276

Az összesített látogatások száma csökkent az előző évekhez képest, de a gondozási órák száma csak csekély mértékben, mindössze 4,6 %-kal, ellenben a szociális segítséget kérők száma több, mint 3,5-szeresére nőtt.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Az intézmény önként vállalt feladata a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Az **engedélyezett készülékek száma 100. Ellátási területe a kerület egészére** vonatkozik.

Mindazok számára segítségül szolgál, akik a lakásukat tartósan elhagyni nem képesek, vagy nélkülözik a család gondoskodását, a természetes biztonsági támasztórendszerük mellett lép be a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Elősegíti és lehetővé teszi az akkutan felmerülő problémák azonnali, rövid időn belüli megoldását, az elmagányosodott ellátottak közvetlen kapcsolattartását az ellátó intézménnyel. A jelzőkészülék riaszt olyan esetekben, mint a rosszullet, lakáson belüli baleset, betörés stb. A rendszer bevezetése jelentősen növeli az ellátottak biztonságérzetét, a gyors felismerés csökkenti az egészségi ártalmakat, hozzájárul a jobb életminőséghez.

A felvételek és megszűnések alakulása

Év	2017	2018	2019. 06.30.
Új felvételt igénylő	42	33	16
Megszűnt ellátása	33	40	14

2018-ban 33 új ellátott került be a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás alapszolgáltatásba, 9 fővel kevesebb, mint 2017-ben. Ennek oka, hogy egész évben várólista működött, melyen a várakozók száma a mai napig gyarapodik. A szolgáltatásba történő bekerülésre kb.3-4 hónapot kell várni. A szolgáltatás 2018 óta teljes kapacitással működik. A kérelmek sok esetben a hozzátartozók kezdeményezésére történtek, mivel úgy gondolják, hogy a szolgáltatás nagymértékben növeli idős hozzátartozójuk biztonságát. 2018-ban az előző évhez

képest magasabb a volt a szolgáltatásból kikerülő ellátottak száma. Oka: bentlakásos intézménybe kerülés és elhalálozás.

2016. január 1-től az SOS Központ látja el a Szolgálatnál működő jelzőrendszeres házi segítségnyújtást. Az SOS segélyhívó beépített SIM kártya segítségével kétirányú adat és hangkommunikációra képes, rendelkezik egy GPS jeladóval, kültéren és beltéren is, pontos helymeghatározásra képes, továbbá rendelkezik egy úgynevezett elesés érzékelővel, amelynek köszönhetően a készülék jelzi a zuhanást és ezt követően azonnal automatikusan riasztást küld a 24 órás diszpécserközpontnak. A készülék egy fejlettebb technológiával rendelkező eszköz, mely országos lefedettséggel rendelkezik.

A riasztások száma 2017-ben 214, 2018-ban 132, 2019. I. félévében 73 volt, ami az év végéig jelentősen emelkedhet.

2018-ban és 2019-ben a riasztások száma 2017-hez képest csökkent. Ennek oka, hogy jó egészségi, mentális, és fizikai állapotú ellátottak kerültek be a szolgáltatásba.

Az éles riasztások leggyakrabban 18.00 és 06.00 óra között, leginkább kisebb balesetek miatt történtek.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (teljesített feladatmutató)

Somogyi László Szociális Szolgálat	2017	2018	2019. 06.30.
	94,37	97,44	98,35

A feladatmutatók és a riasztások száma is azt mutatják, hogy ennek a szolgáltatásnak a szükségessége nélkülözhetetlen. Az ellátás igénybevétele folyamatosan nő, a jövőre nézve szükséges lesz ennek az ellátásnak a bővítése.

Idősek átmeneti ellátása

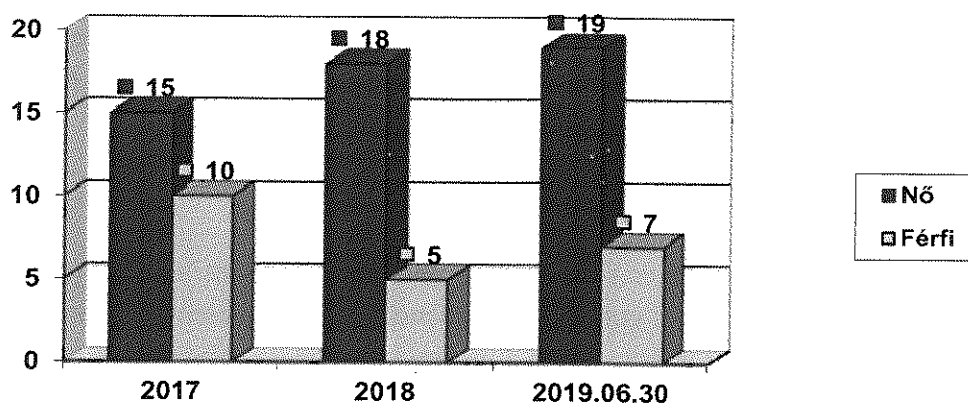
Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény azokról az időskorúakról, valamint azokról a tizennyolcadik életévüket betöltött beteg személyekről gondoskodik, akik önmagukat otthonukban betegségük miatt, vagy más okból időlegesen nem képesek ellátni.

Az **átmeneti gondozóház 30 férőhellyel** működik. Az ellátottak életkor összetétele a Szolgálatnál változó.

Az ellátást igénybe vevők száma

Év	2017	2018	2019. 06.30.
Igénybe vevők	25	23	26
-ebből 80 év feletiek	9	11	10

Nemek szerinti megoszlás

A nemek szerinti megoszlásban szignifikáns eltérés van. Jól látható, hogy az ellátást igénybe vevők nemek szerinti aránya egyre inkább a nők felé mutat, ez annak a következménye, hogy előregedő társadalmunkban a nők átlagéletkora magasabb a férfiakénál. Az elmúlt évek tapasztalatait és a mostani arányok megoszlását megvizsgálva, 1/3-2/3 arányról beszélhetünk a beköltözések tekintetében a nemek megoszlásáról.

Ellátási napok száma

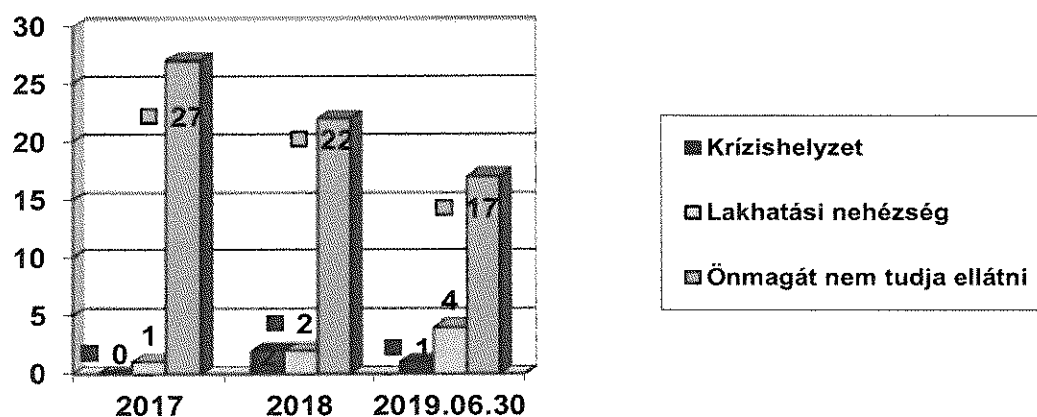
2017	2018	2019. 06. 30.
9512	10667	4648

Az ellátási napok száma az előző évekhez képest **stagnál**, nem lehet igazán túl nagy változásról beszélni, ha a 2017 és 2018 éveket összehasonlítjuk. 2019. 06. 30-ig adatok alapján az év végére is hasonló adatokra lehet számítani, akárcsak az előző években. A beköltözések száma nem változik, az igények folyamatosak. Nehézségként jelenik meg, hogy a kérelmezők között nagyon sok olyan érdeklődő van, aki végleges intézményi elhelyezést szeretne. Az igénylők az átmeneti gondozást nem minden esetben részesítik előnyben, mert nehézségként, stresszként élik meg a beköltözést és mire beilleszkednének, addigra már menniük kell egy másik helyre. Sok család ezért inkább úgy dönt, hogy átmeneti ellátás helyett a végleges elhelyezést választja.

Az átmeneti ellátást igénybe vevők közt kimagaslóan nagy azok aránya, akik önmagukat ellátni nem tudják, egészségi vagy mentális állapotuk miatt. Az ilyen problémákkal küszködő idős emberek, sok esetben a családtagjaik segítségére nem számíthatnak. Nagy nehézséget jelent az ilyen állapotban lévők igénybe vevők elhelyezése a második év lejártával, hiszen nagy számban nem kerülnek be a tartós bentlakást biztosító intézményekbe. A végleges intézményi elhelyezésre, a várakozási idő sok esetben meghaladja a két évet is.

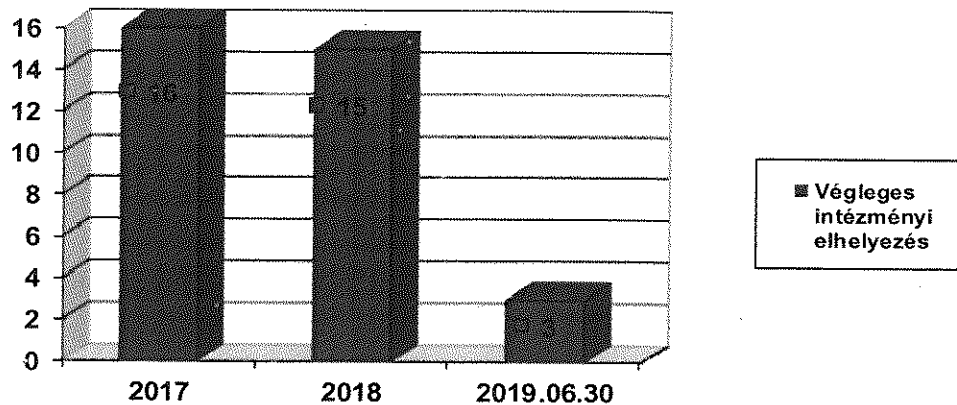
A beköltözéskor jelentkező problémák

Magas azok száma, akik rossz egészségi állapotuk miatt nem tudják önmagukat ellátni, a családtagok mindennapi gondokkal küzdenek és gondot jelent az idős emberek, hozzátartozók gondozásának megoldása. Az átmeneti gondozást követően a Szolgálat nem tudja a családhoz visszahelyezni ezeket az ellátottakat, ebben az esetben marad a végleges intézményi elhelyezés. Egyre nő azok száma, akik lakhatási nehézséggel küzdenek, elvesztették otthonukat fizetési elmaradás miatt, vagy súlyos családi konfliktus van a háttérben.

A jogszabályi változásoknak köszönhetően, a végleges intézményi elhelyezések folyamatos problémát jelentenek a Szolgálatnak. Nehézségként jelenik meg 2016. január 1-től, hogy a gondozási szükséglet vizsgálatban a napi 4 órát meghaladó gondozásoknál csak azokat az ellátottakat veszik be végleges intézményi elhelyezésbe, akik nagyon súlyos fizikai és mentális problémákkal küzdenek. Így azoknak az átmenti ellátásban részesülőknek, akik lakhatási vagy krízis helyzet miatt költöznek átmeneti ellátásba, esélyük sincs, hogy egy éven belül végleges intézményi elhelyezésben részesüljenek.

A végleges intézményi elhelyezések

A fenti diagramon jól látható, hogy csökkenő tendenciát mutat a tartós bentlakásos intézménybe kerülések száma, ennek oka az intézmények telítettsége az előregedő társadalmi réteg miatt, a lassú fluktuáció a kitolódott átlagéletkor miatt.

Összegzés

A Somogyi László Szociális Szolgálat a vizsgált időszakban vállalt feladatait teljesítette, illetve megvalósította célkitűzéseit. A tárgyi és személyi feltételek kialakítása megtörtént a meglévő szociális ellátások tekintetében, az újonnan kialakított modern demens részleg biztosítja a magas színvonalú ellátást.

A Szolgálat a kapcsolatok erősítése érdekében, a Szolgálatok klubjain kívül közös programokat szervez a kerület nem önkormányzati fenntartású idős emberek klubjaival is. A cél, hogy minél több aktív idős embert bevonjanak a nappali ellátás keretébe, ezáltal színesebbé, változatosabbá téve a klub életét.

Az épület alsó és felső szintjén megoldódott a fürdőszobák akadálymentesítése. A gondozóházban modern három, illetve négyfunkciós elektromos ágyakkal biztosítjuk az egyre nehezebben mozgó ellátottak kényelmét, biztonságát.

Az intézményben végzett elégedettségi vizsgálatok eredményei azt igazolják, hogy az ellátottak a szolgáltatásokkal, azok minőségével elégedettek. Az elégedettség fenntartása csak abban az esetben lehetséges, ha a szakképzett, kvalifikált dolgozók az intézményben maradnak, ehhez szükséges az erkölcsi és anyagi megbecsülésük, amit az Önkormányzat és az állam is 2017 évtől figyelembe is vesz.

A minden évben folyamatosan szervezett szupervízió – a mentális leterheltség csökkentése érdekében - segítette a dolgozókra háruló terheket, további szervezése indokolt a hatékonyabb munkavégzés érdekében.

Jövőbeli elképzelések, célkitűzések

- az étkezés területén a kifogások megfelelő kezelése,
- a mennyiségi szolgáltatások fejlesztése, a minőségi ellátás színvonalának erősítése,
- a demens ellátás tapasztalatainak összegzése, továbbfejlesztése, ellátottak számának növelése,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás férőhelyeinek a bővítése,
- szupervízió szervezése,
- a szociális dolgozók munkájának további erkölcsi, anyagi megbecsülésének a fenntartása, továbbfejlesztése,
- a szociális területet érintő pályázati kiírások figyelése, pályázatok benyújtása,
- a jogszabályi előírások figyelembevételével felkészülés a 2023. január 01-én történő átalakulás lehetőségére, hogy tartós bentlakást nyújtó intézményként működjön tovább, biztosítva ezzel a kerület idős lakói részére a szakszerű biztonságos ellátást életük végéig.

4.3. Feladatellátás kiszervezése

A szociális igazgatás hatósági feladatait és a kerület szociálpolitika ellátórendszerének koordinálását a Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltatási Irodája látja el. Az Szt. és a Gyvt. megalkotása óta eltelt időszakban az ellátások iránti igény dinamikus növekedést mutat, a tendencia háttérben a társadalom egyes rétegeit érintő kedvezőtlen változások állnak. Ezzel egyidejűleg a szociális kiadások súlya is jelentős mértékben növekedett, a finanszírozás biztosítása mindinkább az önkormányzati oldal felé toldott el.

Az Szt. elmúlt években történő módosításai következtében a szociális alapszolgáltatások rendszerében is megfigyelhető az átstrukturálódás folyamata.

Mindezek ellenére a szolgáltatások és ellátások körét a lehető legszélesebb kiterjesztéssel biztosítja az Önkormányzat. Elsődlegesen a nagy anyagi ráfordítással és a kevésbé kihasználható ellátási formák kerültek kiszervezésre, melyek egy átgondolt, cizellált és jól felépített ellátórendszer is jelentenek egyben. Mivel a jogszabályok feladat-ellátási és nem intézmény-fenntartási kötelezettséget írnak elő, így az ellátási szerződés keretében biztosított szolgáltatások az alábbiak szerint alakulnak:

Szolgáltatás megnevezése	Ellátást biztosító megnevezése	Ellátási szerződés
Pszichiátriai- és szenvedélybetegek nappali ellátása	Félúton Alapítvány	2012. június 8.
Nappali melegedő	Tiszta Forrás Alapítvány	2012. május 16.
Utcai szociális munka	Tiszta Forrás Alapítvány	2012. május 16.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény Szt.-t módosító rendelkezései alapján az utcai szociális munka ellátása már nem a települési önkormányzat kötelezően ellátandó feladata. Az Önkormányzat vezetése azonban továbbra is különösen fontos feladatának tekinti a hajléktalanok ellátása érdekében végzett utcai szociális munkát, ezért méltányolva a Tiszta Forrás Alapítvány korábbi tevékenységét az Ellátási Szerződés módosításával az ezen munkát elősegítő Gyógyító Programok költségeinek egy részét finanszírozni kívánta.

A szolgáltatások kiszervezésével az Önkormányzat célja, hogy lehetőséget biztosítson egy sokszereplős szociális és gyermekvédelmi struktúra kiépülésére. A rugalmas civil szervezetek egy korszerűbb szolgáltatási szegmenset tudnak képviselni, ezáltal jobban keresztül tudják vinni az intézményi reformokat. A demográfiai adatokhoz igazodóan elsősorban az időskorúak ellátási szükségleteinek kielégítésére törekedett és törekszik az Önkormányzat, azonban a szociális ellátórendszer keresleti oldalán megjelennek olyan további célcsoportok is, mint a fogyatékkal élők, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, akiknek az ellátása teljes körűen nincs biztosítva, holott ezek a célcsoportok általában a hosszú távú gondoskodást igénylő intézményekben jelennek meg.

A Félúton Alapítvánnyal megkötött ellátási szerződésben foglaltaknak megfelelően a **pszichiátriai- és szenvedélybetegek nappali ellátása 2 millió Ft** összeg szerepel kiadásként a költségvetésben, mint kötelezettség.

Önkormányzatunk a Tiszta Forrás Alapítványt az ellátási szerződésben foglaltaknak megfelelően a **hajléktalan ellátás** érdekében **4,5 millió Ft** támogatásban részesíti.

5. Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni támogatások

5.1. Jogszabályi háttér

A kerületi önkormányzat szociálpolitikai céljainak megvalósítása és a támogatásra jogosultak körének bővítése érdekében szükséges a magasabb rendű jogszabályok és az ágazati önkormányzati rendeletek összehangolása, mely folyamatos egyeztetést, aktualizálást jelent a szakemberek számára. A folyamatosan változó jogszabályi környezet azonban megnehezíti a hosszú távú stratégiák, koncepciók kidolgozását, illetve azok végrehajtását.

Az Szt. a szociális biztonság megteremtése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, jogosultsági feltételeit, valamint az önkormányzat útján biztosított egyes szociális támogatásokat. A törvény felhatalmazást ad az önkormányzatok részére, hogy saját költségvetésük terhére egyéb ellátási formákat állapítsanak meg.

Az Szt. 2015. március 1. napjától hatályos 45. § (1) bekezdése szerint: „A képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt.”

A Képviselő-testület kötelezettsége abban állt, hogy a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét legkésőbb 2015. február 28. napjáig kellett megalkotnia.

Az Szt. hatályba lépő rendelkezései meghatározták, hogy a **képviselő-testület** a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére **rendkívüli települési támogatást köteles** nyújtani.

Az önkormányzat képviselő-testületének mérlegelési jogkörébe tartozott annak eldöntése, hogy a települési támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén, milyen összegű támogatást nyújt.

Önkormányzatunknál a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokról szóló 7/2015. (II.25.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Önk. rendelet) határozza meg az egyes támogatási formákat, azok jogosultsági feltételeit, a támogatás folyósításának rendjét.

5.2. Pénzbeli és természetbeni támogatások

Az Önk. rendelet alapján **rendkívüli és rendszeres települési támogatást** nyújt önkormányzatunk az alábbiak szerint:

Rendkívüli települési támogatás esetén a feltételrendszer lefedi a régebben átmeneti segély, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, valamint a temetési segély összevonásából kialakított önkormányzati segély feltételrendszerét.

Természetesen előfordulhatnak olyan élethelyzetek, melyek szükségessé teszik az azonnali segítségnyújtást függetlenül az adott személy vagy család jövedelmi helyzetétől (pl.: lakástűz, rövid időszakon belül több hozzátartozó elhalálása), ilyen esetekben az önkormányzat *méltányos rendkívüli települési támogatást* biztosíthat.

A *rendszeres települési támogatások* körébe a lakhatást segítő-, az egészségügyi- és a hátralékkezelési szolgáltatás keretében nyújtható hátralékcsökkentési támogatás tartozik. A rendszeres települési támogatások legfeljebb egy év időtartamra biztosítanak hozzájárulást a kiadások csökkentéséhez, e támogatási formák egymással párhuzamosan is folyósíthatóak.

Rendkívüli települési támogatás nyújtható annak a személynek, illetve családnak, ahol az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 76.950.- Ft összeget, egyedül élő személy esetében a 85.500.- Ft-ot, éves szinten legfeljebb 114.000.- Ft összeghatárig nyújtható. A rendkívüli települési támogatás jogosultsági feltételei alapján az elhunyt személy hozzátartozójának kérelmére 50.000.- Ft összegű egyszeri támogatás nyújtható.

2019. január 1-től emelésre került a rendkívüli települési támogatás jövedelemhatára, az emelés következtében család esetében az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem összeghatára 81.225.- Ft lett, egyedül élő személy esetében 89.775.- Ft, valamint a halálesethez kapcsolódó egyszeri támogatás összege 60.000.- Ft-ra lett felemelve.

Méltányos rendkívüli települési támogatásban részesülhet az a személy, illetve család, amely jövedelmi helyzete miatt nem részesülhet rendkívüli települési támogatásban, azonban létfenntartása veszélybe került és segísége szorul. E támogatási forma esetében egyedi elbírálás alapján a méltányos rendkívüli települési támogatás évente két alkalommal nyújtható, éves összegben pedig legfeljebb 228.000.- Ft lehet.

Lakhatást segítő települési támogatás a szociálisan rászoruló háztartások tagjai számára az általuk lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásához nyújt 12 hónapon át segítséget. A támogatás minimum összege 5.000.- Ft/hó, maximum összege 10.000.- Ft/hó. A jogosultsági jövedelemhatár összege a közös háztartásban élő személyek fogyasztási egységeinek arányában 76.950.- Ft. E támogatási forma elsődlegesen természetbeni támogatás, a havi támogatás teljes összege a kérelmező által megjelölt szolgáltatóhoz kerül átutalásra, mely a havi számlában jóváírja a támogatás összegét.

2019. január 1-től emelésre került a rendszeres települési támogatások jövedelemhatára, az emelés következtében a háztartás egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelmének összeghatára 81.225.- Ft lett.

Települési egészségügyi támogatás szociálisan rászorult személyek egészségügyi kiadásaihoz nyújt hozzájárulást. A támogatás a fennálló egészségügyi helyzet függvényében lehet egyszeri, valamint 12 hónapon át nyújtott rendszeres támogatás. A jogosultsági jövedelemhatár összege a közös háztartásban élő személyek fogyasztási egységeinek

arányában 76.950.- Ft, illetve egyszemélyes háztartásban élő esetében 85.500.- Ft. A gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz és gyógyászati ellátások költségeinek csökkentéséhez nyújtandó támogatás mellett külön sorban betervezésre került az egészségügyi települési támogatás szakértői díjazása is, mely az elmúlt években a táblázatban nem került nevesítésre. 2019. január 1-től emelésre került a rendszeres települési támogatások jövedelemhatára, az emelés következtében a háztartás egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelmének összeghatára 81.225.- Ft lett, amely egyedül élő személy esetében 89.775.- Ft-ra emelkedett. A támogatások összege az egészségügyi szakértő által megállapított szakvélemény összegének megfelelően 2.000-9.000.- Ft összeghatár helyett 3.000-10.000.- Ft lett, valamint bevezetésre került, hogy a rászorulókat részére két évente 10.000.- Ft összegű látásjavító segédeszköz biztosításához nyújt támogatást az önkormányzat.

Települési hátralékcsoökkentési támogatás a rezszi hátralék felhalmozásának megelőzése céljából nyújtott támogatási forma. Feltételrendszerében a hátralék felhalmozásának figyelembe vehető időtartama legalább 3 hónap, a bevonható hátralék összege minimum 30.000.-Ft. A jogosultsági jövedelemhatár összege a közös háztartásban élő személyek fogyasztási egységeinek arányában 76.950.-Ft. A hátralékkezelési szolgáltatásban részt vevő háztartások jogosultak a szolgáltatás időtartama alatt lakhatást segítő települési támogatásra. 2019. január 1-től emelésre került a rendszeres települési támogatások jövedelemhatára, az emelés következtében a háztartás egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelmének összeghatára 81.225.-Ft lett.

A **köztemetés** elrendelése azon elhunyt személyek eltemetése ügyében, akiknek nincs hozzátartozójuk, vagy a hozzátartozó nem lehet fel, továbbra is kötelezően ellátandó feladata az Önkormányzatnak.

Az elmúlt évekhez hasonlóan a hideg téli hónapokban szükséges a rászoruló személyek, családok **tűzifával**, természetbeni juttatás formájában történő támogatása. A támogatás feltételei a rendkívüli települési támogatás szabályrendszerére épülnek, azonban külön soron, mint természetbeni támogatást szükséges a költségvetésben szerepeltetni.

A Gyvt. határozta meg a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény**, valamint a **pénzbeli ellátás** biztosításának feltételeit.

A *rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre* való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, valamint az évente két alkalommal nyújtott természetbeni támogatásnak az igénybevételére.

A jogosultság feltételeit a Gyvt. és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rend. (továbbiakban: Gyer.) határozza meg.

A pénzbeli ellátás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó, gyámszülők részére biztosított juttatás. A támogatás a központi költségvetés által finanszírozott, ezért a folyósított teljes összeg visszaigényelhető.

Támogatási forma	2017. év	2018. év	2019. I. félév
	fő	fő	fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	603	398	64
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás	2	4	4
Rendkívüli települési támogatás	493	386	142
Méltányos települési támogatás	218	209	97
Lakhatást segítő települési támogatás	477	561	214
Egészségügyi települési támogatás	350	406	159
Hátralécsökkentési települési támogatás	1	2	0
Köztemetés	16	56	9

5.3. Önkormányzati költségvetésből finanszírozott egyéb támogatások

A gyermekekhez kapcsolódó – önkormányzati költségvetésből finanszírozott támogatások – a 3.4 Gyermekünk érdekében megnevezésű pontban már részletesen kifejtésre került.

A lakáscélú támogatásokról szóló 12/2011. (V.3.) önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján lakás építéséhez, vásárlásához helyi támogatás biztosítható. E támogatási formára 4 millió Ft, míg a fiatal házaspár első lakáshoz jutásának támogatására 2 millió Ft költségvetési forrást biztosított az Önkormányzat.

2017. évben 3 esetben összesen 1.600 eFt, 2018 évben 1 esetben 700 eFt támogatást nyújtott az Önkormányzat.

Az elmúlt időszakban már hagyományt teremtett, hogy az Önkormányzat évente több alkalommal a rászoruló személyeket, családokat tartós élelmiszer nyújtásával, míg a 65 év feletti, a kerületben élő nyugdíjasokat ezen felül burgonyával, tartós élelmiszer csomaggal segítette. A költségvetés minden évben hozzávetőlegesen 86 millió Ft fedezetet biztosít arra, hogy lehetőség legyen e hagyomány folytatására.

A Milton Friedman Egyetem 2017. május hónapban már a tizedik félévet zárta le a XVIII. kerületben Nyugdíjas Akadémia elnevezéssel. A programsorozat lebonyolítására az Önkormányzat a költségvetésében évente 10 millió Ft-ot különít el.

Az Egyetem által szervezett Nyugdíjas Akadémia programsorozat országosan egyedülálló a tekintetben, hogy a nyugdíjasok részére ingyenes előadásokat és különböző témájú tanfolyamokat szervez.

Félévente **7 előadás**on vehetnek részt a hallgatók, valamint **16 tanfolyam** közül választhatnak.

Résztevők számának alakulása:

- 2015. tavaszi félév: előadások: 118 fő, tanfolyamok: 320 fő,
- 2015. őszi félév: előadások: 119 fő, tanfolyamok: 345 fő,
- 2016. tavaszi félév: előadások: 118 fő, tanfolyamok: 379 fő,
- 2016. őszi félév: előadások: 135 fő, tanfolyamok: 425 fő,
- 2017. tavaszi félév: előadások: 130 fő, tanfolyamok: 336 fő,
- 2017. őszi félév: előadások: 131 fő, tanfolyamok: 411 fő,
- 2018. tavaszi félév: előadások: 129 fő, tanfolyamok: 430 fő,
- 2018. őszi félév: előadások: 134 fő, tanfolyamok: 510 fő,
- 2019. tavaszi félév: előadások: 132 fő, tanfolyamok: 500 fő.

Minden évben a tanév zárásaként a polgármester meghívására az akadémia hallgatói részt vesznek kiránduláson:

- 2014. sétahajóval Szentendre (résztevők száma: 107 fő),
- 2015. nosztalgia vonattal Nagymaros (résztevők száma: 140 fő),
- 2016. HÉV különjáráttal Gödöllő – Grassalkowich-kastély (résztevők száma: 144 fő),
- 2017. Érd – Magyar Földrajzi Múzeum (résztevők száma: 110 fő)
- 2018. Folly Arborétum (résztevők szám: 107 fő)
- 2019. Erdély (résztevők száma: 110 fő)

A nyugdíjasok elmondása alapján, személyes beszélgetések nyomán látható, hogy rendkívüli örömmel fogadják az újabb és újabb előadókat, a róluk és nekik szóló érdekes témákat.

6. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Együttműködés

Az önkormányzatok jogszabályok által előírt feladata gondoskodni arról, hogy a lakosság szociális ellátását megszervezze. Ennek módja, minősége jelentősen befolyásolja a településen élők viszonyát a helyi önkormányzathoz, akik szabadon dönthetnek arról, hogy az Szt-ben előírt, illetve a lakossági igények alapján önként vállalt feladatokról milyen módon gondoskodnak. Mivel nem intézményfenntartásra, hanem szolgáltatás biztosítására kötelezettek, ezeket a feladataikat elláthatják akár másik önkormányzattal vagy civil szervezettel kötött megállapodás alapján. A civil szervezetek gyakran egy adott település életfeltételeinek, a szociális ellátásoknak a javítását tűzik ki célul. Az önkormányzatok és a civil szervezetek célja gyakran azonos, ami indokoltá teszi az együttműködést. A közös célok, a civil szervezetek szerepvállalása az önkormányzati feladatok ellátásában tudatosan kiépített kapcsolatrendszerrel és a szolgáltatások megtervezését teszi szükségessé. Az önkormányzatok szervező, koordináló szerepükkel tudatosan alakíthatják, irányíthatják a település életét.

A civil szervezetekkel való együttműködés területei a döntés-előkészítésben való részvétel és a közszolgáltatások fejlesztésében, ellátásában való részvállalás, amely történhet alkalmi jellegű kapcsolattal, vagy együttműködési megállapodás, illetve szerződéses viszony keretében. Tartalmilag az eseti együttműködéstől, a közös projekt megvalósításától a tartós, közös feladatellátásig terjedhet a kapcsolat.

Kerületünk színes képet mutat civil és egyéb szervezetek területén. Önkormányzatunknak kiemelten értékes a civil szervezetek munkája, mivel a benne résztvevő emberek hasznosat tesznek környezetüknek, mind közgazdasági, mind eszmei haszna jelentős.

Az önkormányzat felismerte, hogy az önkormányzati feladatok színvonalasabb, hatékonyabb ellátását nagyban segítheti a civil szervezetekkel való előnyös együttműködés formáinak kialakítása. Önkormányzatunk igyekszik mindent megtenni annak érdekében, hogy egyes projektek kidolgozásában, programok megvalósításában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak. Az önkormányzat felismerte, hogy az önkormányzati feladatok színvonalasabb, hatékonyabb ellátását nagyban segítheti a civil szervezetekkel való előnyös együttműködés formáinak kialakítása. Különösen igaz ez a gyermekvédelem területén. A kiemelt problémák kezelése érdekében együttműködési megállapodást kötött azokkal a szervezetekkel, amelyek hathatós segítséget nyújtanak az esélyegyenlőség szempontjából érzékeny csoportoknak.

Az önkormányzattal **együttműködési megállapodással rendelkező civil szervezetek:**

- Magyar Vöröskereszt XVIII. kerületi Szervezete;
- Nagycsaládosok Szent Lőrinc Egyesülete;
- Bp. XVIII. ker. Nyugdíjas Érdekvédelmi Egyesület és tagszervezetei;
- Rózsa Nyugdíjas Klub;
- Szent Lőrinc Ltp. Nyugdíjas Klub;
- Tájak Korok Múzeumok Egyesület nyugdíjas csoportja.

A megállapodás értelmében az együttműködő civil szervezetek az együttműködési megállapodásban, illetve a civil szervezetek támogatási rendjét tartalmazó rendeletben rögzített célok és feladatok megvalósításához, illetve az ehhez szükséges fejlesztések elvégzéséhez minden évben pályázat keretében nyernek támogatást.

Az együttműködő szervezeteknek egyrészt a **működését** támogatja az önkormányzat, valamint az általuk képviselt csoportok helyzetét javító **programokhoz** nyújt támogatást:

- szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása;
- nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés;
- gyermek- és ifjúságvédelem;
- egészségmegőrző preventív, életvitelt megkönnyítő programok;
- kulturális és hagyományőrző tevékenységek.

A kerületben – az együttműködő civil szervezeteken kívül – közel **200 db civil szervezet** működik, valamint **22 egyházközség** nyújt szolgálatot. Az Önkormányzat az egyházak és a civil szervezetek számára minden évben meghirdetett pályázatával a kerületi civil szervezetek működését, programjaikat, valamint egyházak esetében ingatlanjaik felújítását és a kerület lakosai számára nyitott és hasznos programjaikat támogatja:

- családbarát programok, nyári többnapos és napközis táborok;
- egészségmegőrzést, egészséges életmódot népszerűsítő figyelemfelhívó programok;
- fogyatékkal élők rehabilitációját, integrálódását elősegítő programok (klubbeszélgetések szervezése, meghívott előadókkal, különböző, a fogyatékkal élőket érintő témában, pl. foglalkoztatás, továbbtanulási lehetőségek);
- szociális hátrányokkal küzdő családok segítése, gyermekek ingyenes vagy kedvezményes táboroztatása;
- idős, fogyatékos emberek terápiaja;
- serdülőkorúak mentálhigiénéjével foglalkozó programok;
- családi életre nevelés, felvilágosító programok, drog-prevenációs előadás, személyiséget és tanulási készséget fejlesztő tréningek;
- közösségfejlesztés, kis, helyi közösségek önszervező mechanizmusának erősítése.

A kerületben működő egyházak is szerves részét képezik a helyi események, karitatív célok megvalósulásának. Az önkormányzattal közösen létrehozott programok javarészt **gyermekek**

nyári táboroztatását szolgálják, de szerepel **családi nap**, jeles és köztisztelőben álló személyekről történő megemlékezés is a programok között.

2003. június 23-án kötött Együtműködési megállapodást Önkormányzatunk és a **Nagycsaládosok Szent Lőrinc Egyesülete** között, amelyet a két fél 2006. évben aktualizált. Az Egyesület évek óta az egyik legaktívabb kerületi civil szervezet, jelenleg megközelítőleg 2000 tagjuk van. Az Egyesület fontos feladatának tekinti a családok és gyermekek közös programjainak szervezését.

A **Magyar Vöröskereszt XVIII. kerületi Szervezetével** 2003. június 26-án kötött Együtműködési megállapodást az Önkormányzat, mely 2006. évben módosításra került, számos feladattal bővítve az együtműködés kereteit (pl: segélyraktár kialakítása, működtetése, természetbeni katasztrófák esetén kerületi gyűjtések megszervezése). A Vöröskereszt népszerű szolgáltatásait a kerületi lakosok igényeihez igyekszik igazítani. Az Önkormányzat az évek során szoros, napi szintű kapcsolatot alakított ki a szervezettel. A kerületben a rászorult, illetve krízishelyzetben lévő családok, gyermekek támogatásában (természetbeni juttatások) együtműködik az Önkormányzattal és a szociális, gyermekvédelmi intézményekkel.

Az **Idősekért Fiatalokért Közalapítvány** pályázatok útján segíti a kerületi, szociálisan rászorult fiatalok életminőségének javítását.

Fő tevékenységi kör:

- szociális tevékenység,
- családsegítés,
- időskorúak segítése,
- nevelés, oktatás,
- képességfejlesztés,
- ismeretterjesztés, kulturális tevékenység,
- gyermek és ifjúsági érdekképviselés,
- hátrányos helyzetű csoportok társadalmi egyenlőségének elősegítése.

A Perspektíva a Jövőért Alapítvány a nevelőotthonokból kikerülő fiatalok életkezdésének megsegítését tűzte ki célul.

A Fogyatékos Emberek Csoportjáért Kerületi Egyesület (röviden FECSKE) elsősorban a XVIII. kerületben élő hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítésén dolgozik. A kerületi fogyatékkal élő és megváltozott munkaképességű emberek számára biztosítanak hasznos időtöltést.

A Budapesti Patrónus Alapítvány az autizmussal küzdő fiatalok számára próbál lehetőséget teremteni az iskola elhagyása után, szoros együtműködésben a SOFI-val

7. EGYÜTT - EGYMÁSÉRT PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

Családok életvitelének segítése. Családi nap szervezése, lebonyolítása

- 2018. május 24-26. között került megrendezésre a háromnapos Havanna-ünnep a Kondor Béla Közösségi Házban. Gyermekeknek és felnőtteknek szóló, minden korosztályt kielégítő szórakoztató programokkal várták az érdeklődőket. Táncos, egészségmegőrző, illetve a rehabilitációról, a művészet és a gyógyítás kapcsolatáról szóló programok kerültek előtérbe, illetve kóstolással egybekötött „Egészségutcával” találkozhatott az érdeklődő lakosság. A program mára igencsak kinőtte magát, melyen nem csak a telepen élő lakosság vesz részt.
- 2018. május 27-én került megrendezésre a Gyermeknap Fesztivál a Bókay kertben, illetve a Pestszentimrei Gyermeknap melyen nagy számmal vettek részt a családok. Mindkét helyszínt pillanatok alatt benépesítette a gyereksereg, akik különböző színes programokon vehettek részt – meseelőadás, tánc, sport is megjelent a színpadon. Vidámpark, pónin lovaglás, ugráló vár, kézműves sátrak.
- A kerületi nyári napközis tábor 2018. június 25-e és augusztus 24-e között kilenc egyhetes turnusban került megrendezésre. (Alapdíj: kerületi lakosként 489 Ft/nap+100 Ft táborhasználati díj, nem kerületi lakosként: 825 Ft/nap + 700 Ft táborhasználati díj). Aki külön szakrajokban szeretett volna részt venni, az alapdíjon túl + 3000-3500 Ft-ot kellett fizetni turnusonként. A tábor heti öt napon át reggeltől estig változatos kulturális, sport- és szabadidős programokat kínált a részvevő gyerekeknek. A tábort igénybevevők létszáma a 2018-as évben 14.608 fő (halmozott adat). A tábor 44 munkanapon keresztül működött átlagosan napi 350 fővel. A tábor zárásaként került megszervezésre Balatonakaliban egy hetes tábor, olyan gyermekek részére, akik hosszabb időt töltöttek el a napközis táborban. Mindezek kapcsán az olyan gyerekeknek is élményekkel teli lehetett a nyár, akiknek a családjában egyébként nem telik nyaralásra, így a gyerekek a szünidőt hasznosan töltötték el, nem csavarogtak.
- Önkormányzatunk 2018. évben pályázatot adott be a megújult „Családbarát önkormányzat” díj elnyerésére. A díjat önkormányzatunk elnyerte, az elismerés átvételére 2018. október 19-én került sor.

Életmód programok szervezése – egészséges életmódot, egészségmegőrzést és fejlesztést célzó programok szervezése a kerületi gyermekek részére

- Egészségtudatosságot ösztönző-, prevenciós szűrőprogramok megvalósulása 2018. évben folyamatosan történtek. Mind az alapellátásban, mind a szakellátásban folyamatosan folyik prevenciós tevékenység. A szakrendelőben 2018-ban is 6 alkalommal került sor szűrőnap megrendezésére, a kerületi lakosok számára ingyenesen. A kerületi óvodákban ortopediai szűrésre került sor a beiskolázás előtt álló gyermekek körében.
- CSIBÉSZ Család és Gyermejkölési Központ által nagy hangsúlyt kap a tanulássegítés, fejlesztés, korrepetálás. Hatékonyak bizonyul az a forma, ahol egyszemélyes helyzetben vannak a gyerekek, ahol nagyobb figyelmet kapnak, ezáltal a zárkózott, nagyobb lemaradással küzdő gyermekek is nyitottabbá és befogadóbbá válnak. A felzárkóztatási feladatokat a fejlesztőpedagógus és a tanító egymás között megosztották, így az iskolai tananyagra és a részképességek fejlesztésére egyaránt lehetett koncentrálni.
- A VEKOP-6.2.1-15-2016-00002 „A leromlott településrészekben élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Budapesten” c. pályázat elnyerése (Fáy utca és környéke integrált szociális rehabilitációja) következtében a szoft programok között megjelenő tevékenység a gyermekek sikeresebb iskola felzárkózását elősegítő, kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok beindítása 2018. novemberétől a Nyúlciptő Alapítvány szervezésében. Megkezdődtek az óvodás és kisiskolás korú gyermekek fejlesztési mozgásfejlesztő, logopédus és mentálhigiénés szakemberek közreműködésével. Elsősorban a Szivárvány Óvoda, az Eötvös Lóránd Általános Iskola, illetve a Nyúlciptő Alapítvány telephelyén történnek a fejlesztések. Ennek figyelembevételével az adott óvodában 25 fő, az iskolában 10-15 fő, míg a telephelyen 8 fő gyermeket érintenek ezek a folyamatos foglalkozások. A közvetítői feladatok ellátásában nagy segítséget nyújtanak a védőnők, velük együttműködve kerülnek a gyermekek a látótérbe.
A pályázat keretében a Szivárvány, illetve a Zenevár Óvodában megkezdődtek a gyermek-pszichodráma foglalkozások is. 5-6 éves korosztály lett megcélözva 10-10 fős csoportokkal.
- A fenti pályázat keretében került megrendezésre 2018. szeptember 29-én a szabadtéri természetismereti családi nap a Péterhalmi-erdőben. A résztvevő családok erdőtúra alkalmával megismerkedhettek a növény és állatvilággal, játékos sportversenyeken, illetve kézműves foglalkozásokon vehettek részt. A program célja, hogy a családok fedezzék fel újra az együtt töltött idő szépségét a szabadidő tartalmas eltöltése által.

Az ellátórendszer szolgáltatásainak, programjainak népszerűsítése az idősek körében

- 2018. decemberétől Pestszentimrén szociális támogatások és szociális lakáshoz jutás iránt benyújtott kérelmek tekintetében **hétfőnként kihelyezett ügyfélfogadással** segíti a lakosságot az önkormányzat.
- 2018. évben a Somogyi László Szociális Szolgálat Szervezésében került sor a négy alkalomból álló **fórum** megrendezésére, mely a **demencia** témakörét fogta körül. 2018. április 17-én került sor az első fórum megtartására, mely a demencia fogalmával, a főbb tünetekkel, az első jelekkel ismertette meg az érdeklődőket. A május 17-ei fórum témaköre a gyógyszerezés. Július 5-ei fórum a mindennapokról, az otthoni demensápolásról szólt, míg a június 13-ei zárónapon az érdeklődők a Somogyi intézmény demensrésztelével ismerkedhetett meg. A fórum célja, hogy a kerületben élők értesüljenek erről a szolgáltatásról.
- A Borostyán Nappali Szolgálat szervezésében 2018. június 13-15. között - nem csak az ellátottak számára, a kerület idős lakosságát megcélozva - háromnapos rendezvényen, a **Borostyán Napok** keretében az időskori öngondoskodás került előtérbe. A szociális lehetőségek mellett, az egészséges táplálkozáshoz kapott tanácsokat az idősebb generáció.
- Az Életfa Szociális Szolgálat Szervezésében 2018. augusztus 30-án immár 5. alkalommal került megrendezésre a **bográcsos főzőverseny** a kerületben működő szociális szolgálatok ellátottjai számára. 2018. évben a Viva Las Vegas, avagy Tiszta Amerika Pestszentlőrincen címmel került megrendezésre, a rendezvény kb. 160 főt érintett.
- A szociális szolgálatok ellátottjai, illetve a nem önkormányzati fenntartású szervezetek, idős klubok résztvevői részére több fordulós **„Ki-Mit-Tud”** kerül évente megrendezésre. 2018. évben „Mondd, akarsz-e játszani?” címmel ügyességi vetélkedőn mérhették össze erejüket az idősek.
Nyugdíjasaink örömmel vesznek részt az országos több fordulós Ki-Mit-Tud rendezvényeken, melyen 2018. évben egyik csapatunk elnyerte az Arany Fokozat Díjat, egy másik csapatunkkal pedig bejutottunk a középdöntőbe.
- Somogyi László Szociális Szolgálat szervezésében 2018. október 20-án került immár harmadik alkalommal megrendezésre az „Őszikék Vándorkupa” rendezvény, ahol a kerületi szervezetek nyugdíjasai versengenek a kupa elnyeréséért. Cél a hagyományőrzés, a kapcsolatépítés, a természetesség, a népi hagyományok és szokások felelevenítése és megőrzése. A rendezvény mottója „Varázsoljuk a vidéket a fővárosba”. Ebben az évben Békés megye hagyományai elevenedtek meg.
- 2018. decemberében első alkalommal a Reménység Nappali Szolgálat által megszervezésre került **Adventi adománygyűjtő vásárt**. A vásáron a kerület szociális

szolgálatainak ellátottjai által készített termékeket lehetett vásárolni, az így összegyűlt pénzből a Csibész Család- és Gyermekvédelmi Szolgálat Családok Átmeneti Otthona lakóinak ajándékot vásároltak. Az ajándékokat a nappali ellátást igénybe vevők adták át karácsony előtt a rászoruló családoknak.

- Közszolgálati kiadvány készült a XVIII. kerület szépkorú polgárainak, melynek segítségével információhoz juthatnak a kerület közhivatalairól, szociális, egészségügyi, kulturális, művelődési intézményeiről, közszolgáltatásokról, elérhetőségekről, hivatalos ügyek végzésének módjáról, mindezek támpontot adnak a kerületi hétköznaphoz.

Fogyatékkal élő esélyegyenlőségének biztosítása terén

- 2018. november 30-án az önkormányzat támogatásával a Budapesti Patrónus Alapítvány szervezésében került megrendezésre a fogyatékossgal élő XVIII. kerületi fiatalok ismerkedési estje. A rendezvény célja volt, hogy elősegítse a kerületben gondozott, illetve itt élő, tanuló fogyatékos fiatalok ismerkedését.
- 2018. december 3-án a Fogyatékos Emberek Világnapja alkalmából az önkormányzat fenntartásában működő Gyöngyvirág Szociális Szolgálat Gyöngyvirág Nappali Szolgálat, a felnőtt középsúlyos értelmi fogyatékosokat ellátó intézménye, ellátottjai által készített alkotásokból „Kézzel és szívvel készített karácsony” címmel karácsonyfa díszítések, karácsonyi díszek ötlettára kiállítást rendezett a Városháza Galériában.
- Önkormányzatunk 2018. évben pályázatot nyújtott be a Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa által kiírt „Befogadó magyar település” elismerés elnyerésére. Pályázatunkkal a második fordulóra bekerültünk, de az elismerést nem nyertük el.

8. Fejlesztendő területek 2018 - 2021

A felülvizsgálat során a fejlesztési terv a következő **rendezési elvek** figyelembevételével került összeállításra:

- a kötelező feladatok megvalósítása elsődleges,
- az alapellátások teljes lefedettsége,
- a több ellátási formát is nélkülöző célcsoport szükségleteinek enyhítése,
- a meglévő önkormányzati fenntartású intézmények és civil szervezetek jelenlegi tevékenységeinek és jövőbeni fejlesztési terveinek figyelembevétele.

A megvalósítás, valamint az egyszeri beruházás és működtetés költségei 4 éves időintervallumban kerültek meghatározásra, melyeket a következő tényezők befolyásolhatnak:

- az önkormányzat pénzügyi kondícióinak változásai,
- pályázati lehetőségek,
- magánszemélyek, civil szervezetek, alapítványok részvétele a szolgáltatásokban,
- jogszabályi változások.

A rendezési elvek a megvalósítandó célok alapján:

- *stratégiai célok* - a kerületi lakosok életminőségének folyamatos javítása, az esélyegyenlőtlenségek csökkentése,
- *átfogó célok* - a személyre szabott szükségletekhez, szolgáltatásokhoz és ellátásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- *specifikus célok* - a szolgáltatások különbözőségének megjelenítése,
- *operatív célok* - a szolgáltatások és ellátások minőségi javítása.

A 2018-2019 évekre kitűzött célokat és azok végrehajtási ütemtervét a **1. sz. melléklet** tartalmazza.

Jelen felülvizsgált és aktualizált Konceptió **2. sz. melléklete** tartalmazza a 2020 és 2021 évekre tervezett célkitűzéseket és azok megvalósulását.

Összefoglaló

A felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a kerület a vizsgált időszakban teljesítette, illetve megvalósította a vállalt célkitűzések jelentős részét. Az elmaradt feladatokat befolyásolta, hogy az Önkormányzat tehervállalási képessége nem változott kedvező irányba, a pályázati lehetőségek és források előre nem tervezhetőek.

A szociális és gyermekjóléti ellátások iránti igények és szükségletek pontosan nem határozhatóak meg. Nem ismert azoknak a tényleges száma, akik rászorulnának, igényelnének bizonyos alap- és szakosított, illetve pénzbeli és természetbeni ellátási formákat. Az ellátottak körében azonban fokozódnak az elvárások a minőségi, szakszerű és differenciált ellátásra. A mennyiségi fejlődés mellett azonban a minőségi ellátásra is hangsúlyt kell fektetni. A szolgáltatások ilyen nagyarányú lefedettsége különösen kiemelkedő, hiszen a rászorulókhöz ezek a rendszerek vannak a legközelebb.

A kötelező feladatok nagyobb részét az Önkormányzat az általa létrehozott és működtetett intézményi formákban látja el, míg a feladatok másik hányadát civil szervezetekkel kötött ellátási szerződések keretében biztosítja. A hiányzó szociális/gyermekjóléti szolgáltatások bevezetésekor mérlegelendő, hogy új intézmények létrehozásával, vagy már meglévő intézmény bővítésével, átalakításával, illetve civil szervezetek bevonásával valósuljon meg.

Fontos, hogy a meghatározott fejlesztési irányokat összhangba hozzuk a szakmapolitikai célkitűzésekkel. A társadalmi környezetet befolyásoló tényezőket ismernünk kell ahhoz, hogy következtetni tudjunk a szolgáltatások szükségés kapacitására.

Az Önkormányzat elsődleges célja a szolgáltatások fejlesztésének tervezése során az intézmények működőképességének fenntartása és a lehetőségekhez mérten további fejlesztése, a szociálisan rászorult személyek támogatására megfelelő költségvetési forrás biztosítása.

Budapest, 2019. november 25.

Ferencz István
alpolgármester

MELLÉKLETEK

1. Célkitűzések megvalósítása 2018 –2019
2. Végrehajtási ütemterv 2018 - 2021

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció

célkitűzéseinek végrehajtása (2018-2019)

Sorszám	Feladat megnevezése	Felelős megnevezése	2018	2019
1.	A nem önkormányzati intézményekkel kötött ellátási szerződésben foglalt kötelezettségek teljesítésének értékelése	ágazati alpolgármester	<p>A nem önkormányzati intézménnyel fennálló ellátási szerződések alapján a szerződő partnerek (Tiszta Forrás Alapítvány – hajléktalanok nappali ellátás és utcai szociális munka, valamint Félúton Alapítvány – pszichiátriai- és szenvedélybetegek nappali ellátása) a tárgyévet követő év március 31. napjáig szakmai és pénzügyi beszámolót kötelesek benyújtani az önkormányzat felé. A beszámolókat az illetékes bizottságok előterjesztés formájában kapják meg és döntenek azok elfogadásáról.</p> <p>A Népjóléti Bizottság és a Pénzügyi és Ellenőrzési Bizottság a szakmai és pénzügyi beszámolókat az előző évi teljesítésről minden évben megtárgyalta és elfogadta.</p> <p>A Szociálpolitikai Kerekasztal 2018. november hónapban megtartott ülésén a Tiszta Forrás Alapítvány, valamint a Félúton Alapítvány képviselői az Alapítványok</p>	<p>A szakmai és pénzügyi beszámolók a szerződésben foglalt feladatok ellátásáról és a támogatás felhasználásáról határidőben benyújtásra kerültek. Az illetékes szakbizottságok megtárgyalták és elfogadták a beszámolókat.</p>

			munkájáról tartottak beszámolót, kiemelve a hajléktalan ellátás jelenlegi helyzetét, jövőbeni perspektíváit.	
2.	A szakosított ellátás biztosításának átalakítása	polgármester		A szakosított ellátás biztosításának átalakítása vonatkozásában a jogszabályi előírások figyelembevételével felkészülés a 2023. január 01-én történő átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények átalakulás lehetőségére, hogy tartós bentlakást nyújtó intézményként működjön tovább, biztosítva ezzel a kerület idős lakói részére a szakszerű biztonságos ellátást életük végéig
3.	A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió felülvizsgálata	polgármester		Az utolsó felülvizsgálatra 2017. évben került sor, a Képviselő-testület 370/2017. (XII.14.) Kt. határozatával fogadta el a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót. A Konceptió végrehajtási ütemtervében 2018. évre meghatározott feladatok végrehajtásáról szóló beszámolót a Képviselő-testület 348/2018. (XI.15.) sz. határozatával fogadta el. Az újabb felülvizsgálatra a Képviselő-testület 2019. december havi ülésén kerül sor.
4.	A Nappali Szolgálatok feladat ellátásának felmérése	ágazati alpolgármester		Az intézményben végzett elégedettségi vizsgálatok eredményei azt igazolják, hogy az ellátottak a szolgáltatásokkal, azok minőségével elégedettek.

5.	A Somogyi László Szociális Szolgálaton belül a demens részleg kialakításához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása, illetve felülvizsgálata	ágazati alpolgármester	<p>A Képviselő-testület 581/2015. (XI.12.) sz. határozatával egyhangú szavazással döntött arról, hogy a Somogyi László Szociális Szolgálatban 2016. március 1. napjával, önként vállalt feladatként demens személyek nappali ellátását biztosítja. Az 582/2015. (XI.12.) sz. Kt. határozatban felkérte a polgármestert, hogy a demens személyek nappali ellátásának nyújtásához szükséges személyi és dologi kiadásokat terveztesse be a 2016. évi költségvetésbe.</p> <p>A Képviselő-testületi döntéseknek megfelelően 2016. március 1. napjától a Somogyi László Szociális Szolgálaton belül demens személyek nappali ellátása, mint Önkormányzatunk által önként vállalt feladatellátás működik. A szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítására a költségvetésben megfelelő összeg rendelkezésre állt, valamint a működéséhez szükséges engedélyezési eljárás is lefolytatásra került.</p> <p>A Somogyi László Szociális Szolgálat a demens nappali ellátáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételekkel rendelkezik. Az idősek nappali ellátása keretében 2017. március 1. napjától 14 fő ellátása biztosított.</p>	
----	---	------------------------	---	--

6.	Az önkormányzat költségvetésében céltartalék biztosítása az ágazati intézmények uniós pályázataihoz (költségvetés függvényében finanszírozható)	polgármester	A 2018. évben uniós pályázat nem volt az ágazati intézmények vonatkozásában.	A 2019. évben uniós pályázat nem volt az ágazati intézmények vonatkozásában.
7.	„Fáy utca és környékének integrált célú szociális rehabilitációja” elnevezésű pályázat megvalósítása	polgármester		A VEKOP-6.2.1-15-2016-00002 „A leromlott településrészekben élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Budapesten” c. pályázat elnyerése (Fáy utca és környéke integrált szociális rehabilitációja) következtében a szoft programok között megjelenő tevékenység a gyermekek sikeresebb iskola felzárkózását elősegítő, kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok beindítása 2018. novemberétől a Nyúlcipő Alapítvány szervezésében. Megkezdődtek az óvodás és kisiskolás korú gyermekek fejlesztési mozgásfejlesztő, logopédus és mentálhigiénés szakemberek közreműködésével. Elsősorban a Szivárvány Óvoda, az Eötvös Lóránd Általános Iskola, illetve a Nyúlcipő Alapítvány telephelyén történnek a fejlesztések. Ennek figyelembe vételével az adott óvodában 25 fő, az iskolában 10-15 fő, míg a telephelyen 8 fő gyermeket érintenek ezek a folyamatos

				<p>foglalkozások. A közvetítői feladatok ellátásában nagy segítséget nyújtanak a védőnők, velük együttműködve kerülnek a gyermekek a látótérbe.</p> <p>A pályázat keretében a Szivárvány, illetve a Zenevár Óvodában megkezdődtek a gyermekpszichodráma foglalkozások is. 5-6 éves korosztály lett megcélözva.</p> <p>2018. decemberétől megkezdődtek a szenvedélybetegségek, függőségek témában tájékoztató, interaktív előadások, illetve a lakossággal való folyamatos kapcsolattartás. Skype és telefonos segítségnyújtás keretében is igénybe vehető a tájékoztatás és segítségkérés. Megkezdte működését a „pince klub” melyet anonim módon lehet igénybe venni. Ennek keretében egyéni beszélgetések, segítések történnek az érintett, illetve hozzátartozóik részére.</p> <p>2019. februárjától az alkalmazott szociális munkások az érintett és együttműködő lakosság vonatkozásában egyéni fejlesztési tervet készítenek, amit 3 havonta felülvizsgálják.</p>
8.	Gondoskodni kell a kerületi, szociális és gyermekjóléti intézmények ellátásához – hatályos ágazati jogszabályokban –	polgármester	A hatályos ágazati jogszabályokban meghatározott személyi, valamint szakképzettségi feltételek a szociális és gyermekjóléti intézményekben biztosított. Intézményeinkben az	Az intézmény vonatkozásában a személyi és szakképzettségi feltételek a szociális és gyermekjóléti intézményekben biztosított. Folyamatosan volt

	<p>meghatározott személyi, valamint szakképzettségi feltételek biztosításáról (kötségvetés függvényében finanszírozható)</p>		<p>előírt képzettségi feltételeknek minden dolgozó megfelel.</p>	<p>lehetőség képzéseken, továbbképzéseken való részvételre. A jogszabályban előírt személyi létszám biztosítására is elegendő forrás állt rendelkezésre a költségvetésben.</p> <p>A jelölt években és jelen évben a bölcsődevezetői, intézményvezetői utánpótlásban jelentkezik probléma. Bármennyire is egy vezetői feladatellátásról beszélünk a felelősségvállalás, a folyamatosan változó társadalmi elvárások, a folyamatosan megújuló szakmai elvárások nem kis terhet rónak az emberre.</p>
9.	<p>Az ágazat dolgozói mentális leterheltségének csökkentése érdekében szupervízió, esetszupervízió csoportok működéséhez szükséges anyagi feltételek biztosítása az intézményi költségvetésekben (kötségvetés függvényében finanszírozható)</p>	polgármester	<p>Az ágazat dolgozóinak mentális leterheltségének csökkentése érdekében szupervízió, esetszupervízió – egyéni, illetve csoportos formában – biztosított. A munkatársak minden évben 1 alkalommal részt vesznek rekreációs kiránduláson. Az ezekhez szükséges anyagi forrás az intézmények költségvetésébe betervezésre kerül.</p>	<p>Az ágazat dolgozóinak esetében ez folyamatosan biztosított volt és a szükséges forrás is elegendőnek bizonyult. Az esetszupervízió csoportok folyamatosak voltak, a szupervízor megbízási szerződés keretében került foglalkoztatásra. A bölcsődevezetők és kisgyermeknevelők mentális leterheltségének csökkentése érdekében, minden nevelési évben 2 csoportot (6-8 fős) indít „pszichológusuk”.</p> <p>Az egyes csoportok 4 alkalommal (havi 1,5 órát) találkoznak. Coaching szemléletű (a résztvevőket egy külső szakember – coach segíti a munkájában,</p>

				hatékonyságának növelésében, céljai elérésében) esetmegbeszélések formájában. Cél a professzionális támogatás nyújtása.
10.	A bölcsődei játszóudvarok felújításához szükséges anyagi fedezet biztosítása (<i>költségvetés függvényében finanszírozható</i>)	polgármester		<p>A bölcsődei játszóudvarok felújítására folyamatos igény jelentkezik, hiszen gyermekek használják nap, mint nap.</p> <p>A biztonságos mozgásfejlődésnek elengedhetetlen feltétele a megfelelő minőségű játszóudvar kialakítása. Intézményeinkben az udvart körülölelő kerítés festése a Bababirodalom, Bambi, Napsugár és Micimackó bölcsődében valósult meg.</p> <p>Az Erdei-kuckó bölcsődében a terasz kerítésének mázolása, árnyékolók mázolása történt. Az Iciri-piciri bölcsőde napellenzős árnyékoló tartó oszlopainak elhelyezése árnyékolás biztosítása készült el. A Bambi bölcsődében a 2 db játszóterasz burkolása, festése tette esztétikusabbá, élhetőbbé az udvari életet. A Csiga-biga bölcsőde 2 játszóudvarának teljes felújítása is megtörtént. A legérzékenyebb korosztály számára a Hétszínvirág bölcsőde belső udvara is új arculatot kapott.</p> <p>A Fecskefészek bölcsőde nevelési célkitűzését támogatva – környezeti nevelés- a belső udvar ennek</p>

				megfelelő funkciójának kialakítására került sor.
11.	Helyi önkormányzati rendeletek aktualizálása a magasabb rendű jogszabályok változásával összhangban	ágazati alpolgármester	A szociális és gyermekvédelmi területet, továbbá a lakásgazdálkodás területét érintő, folyamatosan változó és módosuló magasabb szintű jogszabályi változásokat figyelemmel kísérvük, eleget teszünk a jogharmonizáció követelményének, ahogyan az önkormányzati rendeletek módosításai is tükrözik.	A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 62. § -ban meghatározott étkeztetés igénybe vételéhez a jogosultsági feltételek részletes szabályait Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről és térítési díjairól szóló többször módosított 12/2008. (IV.22.) önkormányzati rendelete határozza meg, a rendelet 2015. május 1-jétől hatályos.
12.	Gondoskodni kell a kerületi szociális és gyermekjóléti intézmények működéséhez meghatározott tárgyi feltételek biztosításáról (<i>költségvetés függvényében finanszírozható</i>)	polgármester	Az önkormányzat fenntartásában működő szociális és gyermekjóléti intézmények zökkenőmentes feladatellátásához szükséges tárgyi feltételek biztosítottak. A felújítási, karbantartási, állagmegóvási munkálatok kivitelezése a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. közreműködésével történik. Nagyobb értékű tárgyi eszköz beszerzése az intézmények mindenkor hatályos Beszerzési Szabályzatában foglaltak szerint, az	Az önkormányzat fenntartásában működő szociális és gyermekjóléti intézmények zökkenőmentes feladatellátásához szükséges tárgyi feltételek biztosítottak. A tárgyi feltételek fejlesztésére, az elavultak pótlására folyamatosan volt elegendő anyagi forrás. 2017-ben a gyermekjóléti intézményünk vonatkozásában a Gyermek Átmeneti Otthona, továbbá 2019. I. félévében a

			intézmény költségvetésében biztosított összeg erejéig történik. Az intézmények részére a felújítási, karbantartási és nagyobb értékű tárgyi eszköz beszerzésére az Önkormányzat éves költségvetésében erre elkülönített forrásból is sor került.	Prevenációs Csoport is teljeskörű felújításon esett át. A Somogyi László Szociális Szolgálat alsó és felső szintjén megoldódott a fürdőszobák akadálymentesítése. A gondozóházban modern három illetve négyfunkciós elektromos ágyakkal biztosítják az egyre nehezebben mozgó ellátottak kényelmét, biztonságát.
13.	A kerületi idősek és szociálisan rászoruló személyek részére költségvetési forrás biztosítása ételkészítés, illetve Nyugdíjas Akadémia megszervezésére <i>(költségvetés függvényében finanszírozható)</i>	polgármester	A kerületi idősek részére a Pestszentlőrinc-Pestszentimrei Nyugdíjasok Akadémiája programsorozat keretében ingyenes előadások és tanfolyamok meghallgatására van lehetőség. Az Önkormányzat előadások és a tanfolyamok lebonyolításáért megbízási díjat fizet, melynek fedezete az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetésére vonatkozó önkormányzati rendeletének Humán Céltartalékok táblában kerül betervezésre. Az ételkészítés osztagok fedezetét az önkormányzat mindenkor hatályos költségvetési rendelete biztosítja, évi 3 alkalommal. 2018. évben is három alkalommal került megrendezésre.	A kerületi idősek részére a Pestszentlőrinc-Pestszentimrei Nyugdíjasok Akadémiája programsorozat keretében ingyenes előadások és tanfolyamok meghallgatására van lehetőség. Az Önkormányzat előadások és a tanfolyamok lebonyolításáért megbízási díjat fizet, melynek fedezete az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetésére vonatkozó önkormányzati rendeletének Humán Céltartalékok táblában kerül betervezésre. Az ételkészítés osztagok fedezetét az önkormányzat mindenkor hatályos költségvetési rendelete biztosítja, évi 3 alkalommal. 2019. évben is három alkalommal kerül megrendezésre.
14.	Bölcsődei férőhelybővítés (óvodai ellátásba történő átvétellel jogszabály szerint,	polgármester		Bölcsődei férőhelybővítés nem valósult meg. Az igényeket egyelőre, ki tudjuk elégíteni.

	<p>illette az ellátatlan területeken történő fejlesztéssel) - (költségvetés függvényében finanszírozható)</p>			<p>2019-ben lett egy nyertes pályázat férőhely, bővítésre, mely a Csiga-biga bölcsődében kerülhetne megvalósításra.</p>
15.	<p>A nagyfokú fluktuáció visszaszorítása céljából a kerületi szociális és gyermekjóléti ágazatban dolgozók anyagi és erkölcsi megbecsülése (költségvetés függvényében finanszírozható)</p>	<p>ágazati alpolgármester</p>		<p>Az ágazatban dolgozók részéről lehetőségként biztosított volt a szolgálati lakás igénybevétele. Több alkalommal került sor jutalomosztásra, kísértékű tárgyi jutalom osztására, kitüntetés adományozására, valamint az ágazat dolgozói többször vehettek részt kiránduláson. 2017-ben fenntartói döntés alapján az Intézmény dolgozói számára kerületi, valamint területi pótlék bevezetésére került sor. 2018-tól a kerületi pótlék mértéke csökkent, azonban a családsegítő és eszmenezser munkakörben foglalkoztatottak számára a területi pótlék megmaradt. A munkavállalók többsége a minimálbér és a garantált bérminimum kategóriájának megfelelő bérezésben részesül. A munkaviszonyban eltöltött idő alapján pótléktáblázat ugyan van, de az egyes kategóriák és fokozatok között minimális az eltérés. A munkavállalók között nagy a bérfeszültség, mely a minőségi munkavégzés romlását</p>

				eredményezheti.
16.	<p>A család és gyermekjóléti központ vonatkozásában az ágazati jogszabályok előírásainak megfelelően az új szolgáltatások kidolgozása, teljes körű biztosítása (kötségvetés függvényében finanszírozható)</p>	<p>ágazati alpolgármester</p>	<p>A család- és gyermekjóléti központ vonatkozásában az ágazati jogszabályoknak megfelelően kerültek kidolgozásra az új szolgáltatások, illetve azok személyi, tárgyi feltételeinek biztosítása megtörtént. A szolgáltatások kialakítása részben utólagos állami támogatásból, valamint önkormányzati, intézményi költségvetésből valósult meg.</p> <p>2018. szeptember 1-től a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 40/A. § (2) ag) pontja értelmében a család- és gyermekjóléti központ az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.</p> <p>A tevékenység biztosításához 1 000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 1 fő (40 óra) óvodai és iskolai szociális segítő alkalmazása szükséges.</p>	<p>A család- és gyermekjóléti központ vonatkozásában az ágazati jogszabályoknak megfelelően kerültek kidolgozásra az új szolgáltatások, illetve azok személyi, tárgyi feltételeinek biztosítása megtörtént. Ez teljes mértékben megvalósult, azonban továbbra is feladatként fogalmazható meg, tekintettel arra, hogy 2018-2019 évektől további szolgáltatási elemek jelentek meg a Központ feladatellátási kötelezettségében (pl.: szociális diagnózis készítése, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység).</p>

**Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat a Szociális Szolgáltatástervezési
Koncepció**

Végrehajtási Ütemterv

Sorszám	Feladat megnevezése	Felelős megnevezése	Teljesítési határidő			
			2018	2019	2020	2021
1.	A nem önkormányzati intézményekkel kötött ellátási szerződésben foglalt kötelezettségek teljesítésének értékelése	ágazati alpolgármester	✓	✓	✓	
2.	A szakosított ellátás biztosításának átalakítása	polgármester		✓		✓
3.	A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálata	polgármester		✓		✓
4.	A Nappali Szolgálatok feladat ellátásának felmérése	ágazati alpolgármester		✓		
5.	A Somogyi László Szociális Szolgálaton belül a demens részleg kialakításához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása, illetve felülvizsgálata	ágazati alpolgármester	✓			

6.	Az önkormányzat költségvetésében céltartalék biztosítása az ágazati intézmények uniós pályázataihoz (költségvetés függvényében finanszírozható)	polgármester	✓	✓	✓	✓
7.	„Fáy utca és környékének integrált célú szociális rehabilitációja” elnevezésű pályázat megvalósítása	polgármester		✓		✓
8.	Gondoskodni kell a kerületi, szociális és gyermekjóléti intézmények ellátásához – hatályos ágazati jogszabályokban – meghatározott személyi, valamint szakképzettségi feltételek biztosításáról (költségvetés függvényében finanszírozható)	polgármester	✓	✓	✓	✓
9.	Az ágazat dolgozói mentális leterheltségének csökkentése érdekében szupervízió, esetmegbeszélő csoportok működéséhez szükséges anyagi feltételek biztosítása az intézményi költségvetésekben (költségvetés függvényében finanszírozható)	polgármester	✓	✓	✓	✓
10.	A bölcsődei játszóudvarok felújításához szükséges anyagi fedezet biztosítása (költségvetés függvényében finanszírozható)	polgármester		✓		
11.	Helyi önkormányzati rendeletek aktualizálása a magasabb rendű jogszabályok változásával összhangban	ágazati alpolgármester	✓	✓	✓	✓

12.	Gondoskodni kell a kerületi szociális és gyermekjóléti intézmények működéséhez meghatározott tárgyi feltételek biztosításáról (kötségvetés függvényében finanszírozható)	polgármester	✓	✓	✓	✓
13.	A kerületi idősek és szociálisan rászoruló személyek részére költségvetési forrás biztosítása adományosztás, illetve Nyugdíjas Akadémia megszervezésére (kötségvetés függvényében finanszírozható)	polgármester	✓	✓	✓	
14.	Bölcsődei férőhelybővítés (óvodai ellátásba történő átvétellel jogszabály szerint, illetve az ellátatlan területeken történő fejlesztéssel) - (kötségvetés függvényében finanszírozható)	polgármester		✓		✓
15.	A nagyfokú fluktuáció visszaszorítása céljából a kerületi szociális és gyermekjóléti ágazatban dolgozók anyagi és erkölcsi megbecsülése (kötségvetés függvényében finanszírozható)	ágazati alpolgármester		✓	✓	✓
16.	A család és gyermekjóléti központ vonatkozásában az ágazati jogszabályok előírásainak megfelelően az új szolgáltatások kidolgozása, teljes körű biztosítása (kötségvetés függvényében finanszírozható)	ágazati alpolgármester	✓			

17.	A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kapacitásbővítésének felülvizsgálata. (<i>költségvetés függvényében finanszírozható</i>)	ágazati alpolgármester			✓	
18.	A Csibész Család- és Gyermekjóléti Központ Pestszentimrei Család- és Gyermekjóléti Szolgálat elhelyezésének végleges megoldása. (<i>költségvetés függvényében finanszírozható</i>)	ágazati alpolgármester			✓	
19.	A szociális támogatások 2009-2019 évek felülvizsgálatának elvégzését követően a pénzbeli és természetbeni támogatások rendszerének kibővítésére javaslat elkészítése (<i>költségvetés függvényében finanszírozható</i>)	ágazati alpolgármester			✓	